

Newcomers in the Transvaalwijk in Leeuwarden.

How do long-time residents adapt to newcomers from the Randstad?

Pre-master Thesis

Student: Susan Janssen Jouwsma

Student number: S229804

Supervisor: Dr. A.P.P. Remund PhD

Cultural geography / climate adaptation governance

Faculty of spatial sciences

University of Groningen

June 2023

Content

- Abstract**..... 6
- 1. Introduction** 8
 - 1.1 Research problem* 8
 - 1.2 Structure of this thesis* 9
- 2. Theoretical framework** 9
 - 2.1 Broad prosperity* 10
 - 2.2 Social Capital* 10
 - 2.3 Cheaper housing* 11
 - 2.4 Environmental* 12
- 3. Conceptual Framework** 13
- 4. Methodology**..... 13
 - 4.1 Research Cycle* 13
 - 4.2 Artificial Intelligence*..... 14
 - 4.3 Interviews* 15
 - 4.4 Coding*..... 15
 - 4.5 Ethics* 16
- 5. Results** 16
 - 5.1 Main results of co-occurrence in interviews* 16
 - 5.2 Livability*..... 18
 - 5.3 Acceptance* 20
 - 5.4 Adapting* 21
- 6. Conclusions and recommendations** 22
 - 6.1 Conclusions* 22
 - 6.2 Recommendations* 23
- 7. Acknowledgements:** 23
- References**..... 24
- List of figures**..... 26
- Appendices** 27
 - Appendix I; The fictional family* 27
 - Appendix II; Scenario I* 27
 - Appendix III; Scenario II* 28
 - Appendix IV; Interview design and questionnaire* 29
 - Appendix V; Consent form* 30
 - Appendix VI; Transcription Interview I* 31

<i>Appendix VII; Transcription Interview II</i>	47
<i>Appendix VIII; Transcription Interview III</i>	56
<i>Appendix IX; Transcription Interview IV</i>	63
<i>Appendix X Transcription Interview V</i>	85
<i>Appendix XI; Transcription Interview VI</i>	103
<i>Appendix XII; codebook</i>	114

Abstract

The interest of people from the Randstad in-migrating to Friesland show differences in social culture. This is visible in changing housing prices and in the changed composition of existing 'old' neighbourhoods in Frisian cities. The Transvaalwijk in Leeuwarden is one of those neighbourhoods which, because of its aesthetics and proximity to the city centre, has a strong attraction at newcomers. Longtime residents in the Transvaalwijk see their neighbourhood change which might have effects on their quality of life.

This study is researching the willingness to accept and adapt newcomers by looking at opinions of long-time residents. In the qualitative research a number of inhabitants, living over 15 years in the Transvaalwijk, are questioned on two different scenarios with a fictional family of four who want to in-migrate in their neighbourhood. The first scenario has a financial background stating houses are cheaper in Leeuwarden compared to the Randstad. The second scenario emphasis the cleaner and healthier living environment of the Transvaalwijk. The neighbourhood, situated between two parks and the canal surrounding the inner city of Leeuwarden experiences less noise-, air-, and light pollution as compared to neighbourhoods in the Randstad. The proximity of green improves the quality of life in the neighbourhood.

The focus on the attitude of long-time inhabitants towards newcomers with a different social yet a same ethnic background shows that the reason for migration is not of importance. The main reason to become a member of the community is to adapt to the prevailing culture. The findings of this research show as soon as newcomers become open and social in their appearance the neighbourhood responds likewise. While the neighbourhood is rejuvenated by newcomers the social capital remains strong. This could be because of the same ethnicity and the free of will migration. Things would look different when the reason of migration is forced by for example climate change.

Keywords: Host community, Newcomers, Social Capital

1. Introduction

The Transvaalwijk in Leeuwarden (*Figure 1*) was built between 1870 and 1940. The book *'Honkvast'*, by one of the inhabitants of the neighbourhood, Wilma Koole (2013), shows portraits of people who have been living their entire life in the neighbourhood. The book shows the diversity of inhabitants in the neighbourhood, from working class to entrepreneurs, all with a strong sense of belonging in the Transvaalwijk. An important part of the history of the Transvaalwijk are the demolition plans in the late 1970's. The inhabitants of the Transvaalwijk resisted against these demolition plans and protested for renovation, with success. The neighbourhood remained intact due to the collective efforts of all its inhabitants.

Figure 1; The Transvaalwijk (in the circle) in Leeuwarden (source: OpenStreetMap.org)

1.1 Research problem

The research problem of this study is based on a small conversation while passing by in the Transvaalwijk on a sunny Monday evening: *"If he doesn't stop making noise with his car I might as well sell the house and move"*, as spoken by a long-time resident living in the Transvaalwijk. The moving in of his new next door neighbour, who is fond about parking his car in one step distance of the front door, has a negative effect on the quality of his life. Yet the long-time resident is not unwilling to adapt, *"I can park my car on another spot so he can use my nearby parking place. He only has to ask"*, as he states it.

The main research question is on how much influence newcomers have on the adaptation of their coming as seen by long-time residents. Has the reason of in-migration have any effect on the adaptivity of long-time residents. To investigate the views on in-migrants by the host community the following sub questions are key in this research:

- How do long-time residents reflect on people moving in from the Randstad?

- Of how much influence is the reason for moving into the neighbourhood on acceptance of newcomers?
- How adaptive are long-time residents of the Transvaalwijk in Leeuwarden to (social) changes in their local environment?

The expectation of the researcher is that older inhabitants are open minded towards newcomers yet less willing to adapt to their new neighbours compared to long-time residents with an age similar to a newcomer family because of an assumed same life-phase.

Although much is written about the influence of migration as seen by the migrant, this study seeks information on the effects of in-migration by people from the same country in a community with a vast amount of long-time residents. As it was examined by Ward et al (2010) migrating is a life-changing event for migrants, this study looks if newcomers in a neighbourhood have a strong life-changing effect on those already living there.

1.2 Structure of this thesis

The next step gives an academic context to the thesis. After describing the used methods and justification on the methods used the results are discussed. In the conclusions the views of the long-time residents are compared to the theoretical framework and the research questions.

2. Theoretical framework

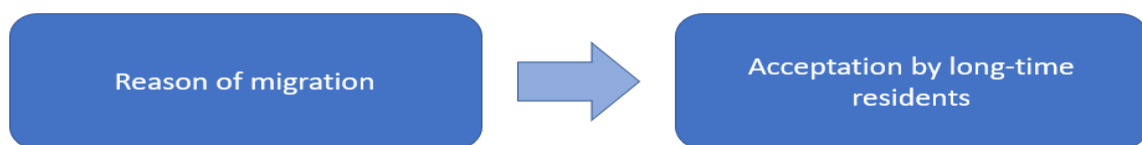

Figure 2; Visualisation of the research question

In *'The Earth Transformed'* (2023) historian Peter Frankopan suggests one of the reasons people migrated over the ages has to do with climate change. Nowadays more people are assumed to re-locate due to changes in the environment. McDonald et al (2020) state that by 2030, 1.2 billion people will live in urban areas, with consequences to the environmental impact on the liveability of our surroundings. From a global view to a national view, Feijten and Visser (2005) investigated the motives for inter-regional migration in the Netherlands. Their three main motives for relocation within lands borders are; a. the life-cycle of households, b. changes on the labour market and c. wishes on living surroundings. Feijten and Visser found changes in the labour market are the main reason for families to consider inter-regional migration. According to the study younger people, mainly students, migrate to the city of their education.

In-migration from other parts in the Netherlands to the more rural and small towns outside the Randstad is a trend which is seen from 2015 and continues since. In 2021, 2.523 people inter-regionally migrated to Friesland (CBS, 2022). Factors influencing the migration within the Netherland's borders can be described as either work related, the life-cycle of one's household or wishes in the living environment (Feijten and Visser, 2005).

Inter-regional re-location has an impact on both migrating families and on residents of the host area (Ward et al, 2010). The different reasons of migration as used by Henning et al (2022) are used to build a narrative for this study. Henning et al (2022) use a fictive migrant from Chad in their research to investigate the acceptance on different reasons for migrating into Austria. Although the individual characteristics of the migrant in the research by Henning et al (2022) differ from the ones in this study the outcomes are suspected to be similar; migrants are less accepted when economic reasons are the reason for in-migration compared to migrants with an environmental motivation.

2.1 Broad prosperity

Previous research by the FSP (*Fries Sociaal Planbureau*) already showed people migrate for many reasons, in inter-regional migration to Friesland the term '*Brede Welvaart*' (broad prosperity) might be one of these reasons. The *Regionale Monitors Brede Welvaart (Regional Broad Prosperity Monitor)* of the FSP (2022) shows the population of Friesland is experiencing less material wealth, less internal reachability and scores lower on possibilities to (higher) education as compared to the rest of the Netherlands. The same research shows the province scores higher than average, on living, safety, health, wellbeing, community and the living environment.

The prosperity index might be a reason why Friesland is considered a good place to live in or to migrate to. Broad prosperity seen as the social capital might lead to a stronger social cohesion. '*The Mienskip*', as the social cohesion is named in Friesland, is providing Frisians with a strong cultural and social basis. Taken the definition of social capital as defined by Bourdieu (1986) the social aspect of the *Mienskip* can be seen as an informal yet '*institutionalised social structure*'. This informal structure might be one of the reasons the concept of broader prosperity is widely carried in the province.

2.2 Social Capital

The Transvaalwijk had, and still has, a strong social cohesion which can be seen by the amount of social contacts its inhabitants have within the neighbourhood. Names of neighbours are known, people are greeted on the streets and during the summer a part of daily life is lived outside the private home. Lager et al (2013) describe a similar way of living in the Oosterparkwijk in Groningen; like the Transvaalwijk a working-class neighbourhood. This social cohesion could be seen in the way Bourdieu (1986) defines social capital: "*the aggregate of the actual or potential resources which are linked to the possession of a durable network of more or less institutionalised relationships of mutual acquaintance or recognition*". With regard to the Transvaalwijk the '*more or less institutionalised relationships*' play an important role.

The social capital in the Transvaalwijk, as described by Bourdieu (1986), is changing as newcomers are more tempted to leave the neighbourhood for their social recreation. This changes the social structure of the Transvaalwijk as seen from the long-time residents' perspective. In their opinion the role of the neighbourhood is more than just the place to live (Leyden et al, 2011), especially in a period in time where more and more people suffer from loneliness which is affecting their quality of life (Scharf, T. and de Jong Gierveld, J. 2008). With newcomers confining themselves more to their homes or seek their social contacts elsewhere, the social structure of the neighbourhood changes. This might cause more irritation towards each other's behaviour.

The social aspect is very important in Dutch neighbourhoods, Lager et al (2013) describe the social state of working-class neighbourhoods, with main factors for outside living dense housing and the absence or small size of private gardens. This results in more social contacts during the day and more outdoor recreation in neighbourhoods. Duff (2011) states that “*people and place do not develop independently of each other but are co-constituted*”, this could mean that by creating a social environment outdoor, individuals in a neighbourhood connect more to each other and are more willing to accept and adapt to others in their direct surroundings. This could connect the social capital as described by Bourdieu to not only the people but also to the living environment of the Transvaalwijk.

The ‘*relations among persons*’ emerging from closure in social structure as described by Coleman (1988) grows the expectation that problems with adapting and accepting of long-time residents might be larger in existing neighbourhoods than in newly developed ones. In new developed neighbourhoods the issue of a prevailing culture is more absent. All migrating in are newcomers which is causing a form of gentrification (Davidson and Lees 2005). In existing build areas a dominant social and cultural landscape is already formed. In the case of the Transvaalwijk, gentrification is not seen as a problem as long as newcomers do not force their ways upon long-time residents.

2.3 Cheaper housing

Bijker and Haartsen (2012) name cheaper housing in the northern parts of the Netherlands as one of the pull reasons for people moving out of the more densely populated areas in the west of the country. In 2019 the average housing price in Friesland was lower, € 318.027 compared to € 489.230 in the Randstad (CBS 2019). Combined with the possibilities of online or hybrid distant working, introduced during the COVID pandemic, the need to live in the Randstad disappeared for those with a job in which online working is possible.

The counter-urbanisation as described by Bijker and Haartsen (2012) is mainly seen from the in-migrants perspective, the minority. The majority of residents already living in the community have a certain social cohesion. Migrants might change this social structure because of other norms and values. Whenever there is displacement by people, there are shifts in culture. In transcultural psychology the personal context of someone is formed by ones living environment; the country one lives in, the proximity of family and the socio-cultural group one belongs to (Ward et al, 2010). This could indicate in-migrants in a neighbourhood have not only to adjust to their new living surroundings, their personality might also be changing because of the social structure of the host area.

The ‘upcoming of a neighbourhood’ could work gentrification in hand; as native residents are pushed out of their neighbourhood and newcomers with a different social economic or ethnic background move in. A good example is set in the podcast series ‘*Welkom in de Volkswijk*’ (*Welcome to the Working-Class Neighbourhood*) by Robin de Wever (2023). The old working class neighbourhood, ‘*Soesterkwartier*’ in Amersfoort as described in the podcast series is becoming less ‘working-class’ and more ‘young urban professional’. Working-class neighbourhoods are becoming more popular, according to De Wever because of cheaper housing, close to larger urban centres. The ‘*yuppification*’, as it is called in the podcast, is causing friction between the native long-time residents and their ways of living and the newcomers who bring their own norms and values.

Ernst and Doucet (2014) on the other hand show in their article, ‘*the role of pubs in the contested space of gentrification*’ that long-time residents in the ‘*Indische Buurt*’ in Amsterdam have less problems with

the in-migration of newcomers although the reason for accepting is different. The ethnicity of the newcomers is playing a role in the *'Indische Buurt'*. Where the neighbourhood was populated, in an earlier migration wave, with people of a different ethnic background, the newcomers described in the article are of the same ethnicity as the long-time residents. This is causing less friction although the long-time residents belong to a different social economic class and have a higher education.

Both the article by Ernst and Doucet (2014) and the podcast by De Wever (2023) show a minimal interaction between long-time residents and the newcomers. Bijker en Haartsen (2012) give no insight on the interaction between migrants and long-time residents. They mainly focus on the reason of migration of the migrant and pay less attention to the adaptation of newcomers by the host community.

2.4 Environmental

Another push factor for people to leave their home towns in the west is a growing consciousness towards healthy living surroundings. The northern and eastern parts of the Netherlands experience less air-, light-, and noise pollution and have, in general, a greener living environment. The high scores on the living environment in Friesland, as published by the FSP in the broad prosperity monitor (2022) might also contribute to a more resilient community to changes in the climate. More recent research by Planbureau Fryslân (2022) shows 83% of people living in Friesland are satisfied with their living environment.

Friesland is less densely urbanised. Although climate change has an impact on the Frisian landscape, it seems not threatening enough for Frisians to make them worry about the nearby and distant future. What could happen is that, because of climate change, more people from the Randstad decide to migrate to other parts of the country, for instance Friesland. This should be considered not only on a local neighbourhood level as well on a governmental level. Bekaert and Ruysen (2021) state; *“given the impact of migration on the development of both origin and destination regions, it is important that governments are able to anticipate the magnitude of subsequent migration flows as well as the places from which people will leave or go”*.

Henning et al (2022), show that migrants who move because of climate related reasons are equally supported as migrants escaping violent conflicts in their region of origin. The research shows that people whose main reason to migrate is to gain better economic prospects have less support from the respondents compared to climate migrants. Other studies show that people moving in from other parts of the country are welcomed because of their likeness with the existing population of an area. Ernst and Doucet (2014) show that a neighbourhood is responding positive towards immigrants with a same ethnical background even when the in-migrants are from different socio-economic classes.

For this study the cheaper housing and the healthier environment are used for further research.

3. Conceptual Framework

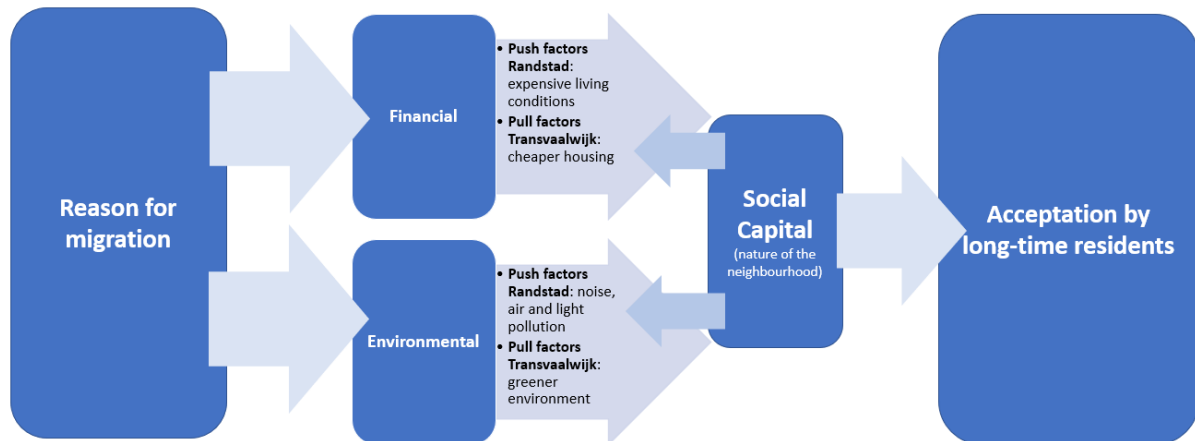

Figure 3; Conceptual framework

By studying the adaptation of long-term inhabitants of the Transvaalwijk by newcomers, the two scenarios (financial by cheaper housing and environmental by healthier living environment) with their push and pull factors need to be seen through a filter of social cohesion. The nature of the neighbourhood and its inhabitants is of importance on the level of acceptance. The Transvaalwijk is a neighbourhood with a very strong social cohesion. This might be found in the past where the renewal projects of the municipality of Leeuwarden had plans to renovate the neighbourhood by replacing the old buildings for newer ones. The inhabitants of the neighbourhood protested against these plans, with success. The nature of the neighbourhood, or the social capital, is of importance to understand the reactions by the long-time residents towards newcomers as presented in the results and conclusions.

4. Methodology

This study uses a qualitative approach. The reasons to choose for a qualitative method instead of a quantitative one is that I am looking for opinions. Long-time residents of the Transvaalwijk are very talkative. This might have to do with the custom of partly living the private life outdoors and the social structure and history of the neighbourhood.

An other reason for doing this study by interviewing inhabitants is more practical; the neighbourhood consist of only 12 streets. In a qualitative research I would have problems creating a representative sample of the population in the neighbourhood considering the amount of inhabitants who would not be considered long-time residents according to the requirements of the research (living for over 15 years in the neighbourhood). A third reason to use a qualitative method is my own curiosity and preference.

4.1 Research Cycle

The visualisation of the research cycle (*Figure 4*) shows the path I followed from research question to result. Staring from the research question I performed a literature research and created an interview design (*see appendix IV*) based on the push and pull factors for each reason of migration in a narrative form.

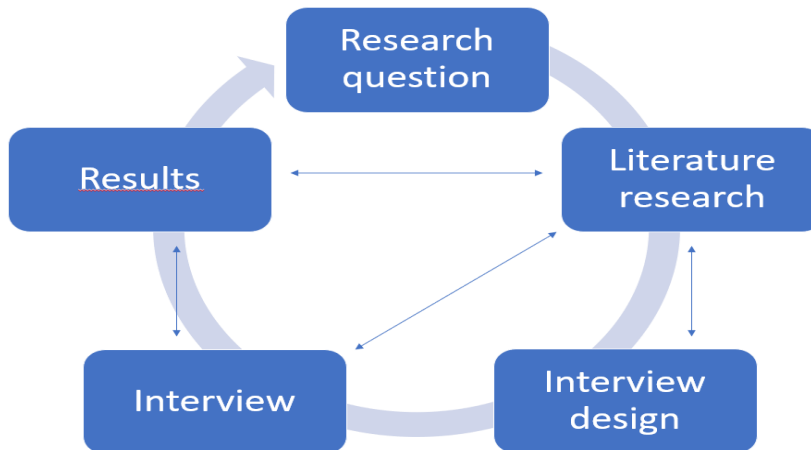

Figure 4; Research cycle

To create the interviews and have a firm enough background understanding I performed a literature research on climate migration. From this I came to the research question and the interview design based on the research by Henning et al (2022). In the quantitative research done by Henning et al (2022) four different reasons for migrating are used in the research design; a. violent conflicts, b. environmental degradation due to global climate change c. environmental degradation due to local overuse and d. better economic prospects. The main question of interest in the research by Henning et al (2022) is to find *'how differences in the responsibility for environmental degradation shape acceptance in comparison to conflict migrants and often negatively connotated economic migrants.'* This study uses a more simplified version of the Henning research with two reasons for migration of a fictional family and only two scenario based on economic and environmental push and pull factors.

I had Artificial Intelligence (AI) in the form of Chat GPT version 4 create two different scenarios on why a fictive family of four from the Randstad would want to move to the Transvaalwijk. This narrative was first used in a test interview. This test was not recorded, it was a try-out on the scenarios and the fictive family which was also created by AI. Because it was a test and none of the information was recorded or used I did not ask for signing a consent form.

The test interview resulted in some adjustments to the scenarios. With the adjusted scenarios I performed the other interviews. After performing and transcribing the interviews some subjects not mentioned in the theoretical framework arose. Where I started out in a deductive way to find the research question I had to move to an inductive way to find relevant literature to discuss and relate the results of the interview. The relevant literature is incorporated in the theoretical framework. The results are based on both the interviews and the literature research with the interview design as the guideline in the coding.

4.2 Artificial Intelligence

Humans create data during their entire life. All that data is used to track and trace the behaviour of while being online. Algorithms and Artificial Intelligence (AI) are not only used for online behaviour. AI

is also used for migration management as “states increasingly rely on digital and frontier technologies to manage their borders and control migration movements. Subjects as integration prospects of recently arrived migrants and possible future migration patterns are currently studied by social scientist by using AI,” (Birkan and Korkmaz 2011). This brings problems with privacy, data protection and confidentiality issues. Let alone the fact that in a near future a computer could decide who is allowed to enter a country and who is not.

Yet AI should only be considered as invasive when used for the wrong intentions. That is why I used the language model Chat GPT version 4 to create a narrative for the interviews. Chat GPT has created a fictional family and two fictional scenarios (*see appendices I, II and III*) to base interviews on. Being an inhabitant of the Transvaalwijk, using Chat GPT to create the narratives is my way of reducing bias. I believe AI is less biased and straighter to the point when being asked the right prompt.

4.3 Interviews

I conducted one test interview and recorded six interviews with inhabitants who meet the scope of the research. To find these people I asked inhabitants in different streets of the Transvaalwijk how long they were living in the neighbourhood. If they lived for over 15 years in the Transvaalwijk they met the requirements I set for being a long-time resident. Before the interview started a consent form was signed by the interviewees (*see appendix V*). The consent forms are stored for the duration of the study on a password protected device. The voice recordings are on the same device in a different section also password protected. All the interviews are anonymous in their transcription.

During my test interview I discovered the focus of the interviewee was more on the persons moving in instead of the reason for migration. Therefore I chose to change the AI script in the second scenario. The reason to make the changes only in the second script instead of both has to do with the reactions in the test interview. The female family member seemed to have a better change on finding a job in Leeuwarden. In the appendices (*appendices II and III*) the changes in the scenario are in bold.

4.4 Coding

The coding in ATLAS.ti cannot be redirected to one particular person. The quotations in the results and conclusion are retraceable yet only by the researcher. Names of the interviewees are not mentioned in both the transcripts, results and the conclusion.

The coding started out in a deductive way by looking at phrases corresponding with the codewords (variables) ‘liveability’, ‘acceptance’ and ‘influence’. These codes resulted in the coding of the interviews by using the codes; acceptance, adaptation, not accepting, not adapting, tolerance and understanding.

While transcribing the interviews subcodes emerged from the main codes. During the coding of the interviews the subject of social cohesion arose much stronger than expected. Therefore relevant sources in the literature were searched to base the results on. From being deductive to reach the research question, the transcribing and describing had to become more inductive.

Looking at the code-document analysis (*Figure 5*) most interviewees respond, as can be seen in the columns of the figure, high on the codes; ‘acceptance’, ‘tolerance’ and ‘understanding’. Lower scoring codes are ‘not accepting’ and ‘not adapting’. Only one interviewee did not respond on ‘not accepting’.

Figure 5 should be read as the total amount of codes on a variable in the rows and the distribution of those codes over the different interviews in the columns.

		1: Transcripti... 47	2: Transcripti... 31	3: Transcripti... 22	4: Transcripti... 54	5: Transcripti... 41	6: Transcripti... 28	Totals
Acceptance	72	13	14	6	15	16	8	72
Adaptation	42	5	5	1	10	15	6	42
Not accepting	17	7	1	5	2		2	17
Not adapting	22	3	8	4	4	1	2	22
Tolerance	61	7	15	5	16	13	5	61
Understanding	58	8	11	6	15	10	8	58
Totals		43	54	27	62	55	31	272

Figure 5; Code document analysis (created with: ATLAS.ti)

4.5 Ethics

Interviewing people in your own neighbourhood can create bias yet it has advantages I could not foresee at the start of the research; for a start you learn more about your own living area. Talking to people you know from passing by, about their motivations and thoughts has a mirroring effect. Questions like; why did I decide to live here and how much do I adapt to my neighbours were discussed within my own family. Asking someone personal questions, I should be able to answer those questions and share, if asked, with the interviewee.

Before this research I looked at the Transvaalwijk as a place to live, during the research I learned that the people interviewed, see my family as part of the group of long-time residents. “Well darling, you should know you’ve been living here for ages” or “Haven’t you known him, your been around here quite some time now”, are some of the comments during the interviews. This made me realise; I am not only living in the Transvaalwijk, I am part of a community.

5. Results

The outcomes of the interviews are discussed in this chapter. First the focus is on the main results overarching the different interview before zooming in at three main subjects.

5.1 Main results of co-occurrence in interviews

Looking at the co-occurrence of the used codes in the different interviews a few things stand out, mainly an absence of extreme strong differences. Figure 6 and Figure 7 show differences in opinion on the two scenarios in co-occurrence analysis tables. As both tables show there is little difference between the scenarios.

Figure 6 shows the tolerance, acceptance and adaptation of long-time residents towards the scenario of people migrating in with the financial reason of cheaper housing (scenario I). Figure 7 shows the same ‘variables’ for the scenario with a cleaner living environment (scenario II) as main reason of migrating.

	Acceptance 72	Adaptation 42	Not accepti... 17	Not adapting 22	Tolerance 61	Understandi... 58
Scenario I... 81	25	9	10	12	17	22

Figure 6; Scenario I reactions to cheaper housing (created with ATLAS.ti)

	Acceptance 72	Adaptation 42	Not accepti... 17	Not adapting 22	Tolerance 61	Understandi... 58
Scenario II... 59	24	18	1	7	19	23

Figure 7; Scenario II reactions to cleaner environment (created with ATLAS.ti)

Visualising the tables into sankey's shows the width in lines on the coding variables. Figure 8, the cheaper housing prices, shows a wider line on the variable 'Not accepting' and a smaller result on 'Not adapting' compared to Figure 9 the scenario of cleaner environment.

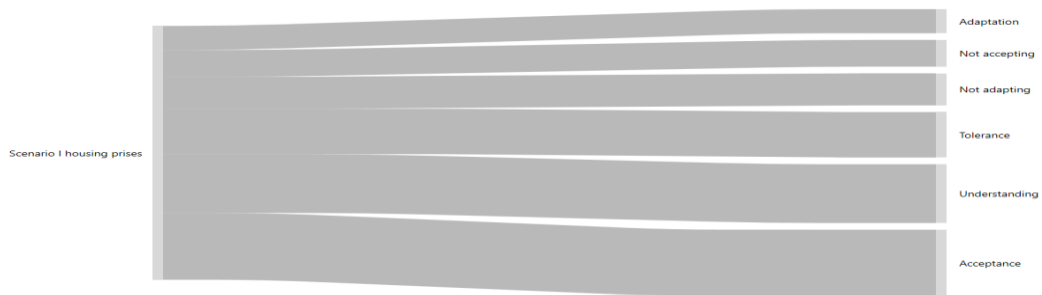

Figure 8; sankey on housing prices divided under the variables (created with ATLAS.ti)

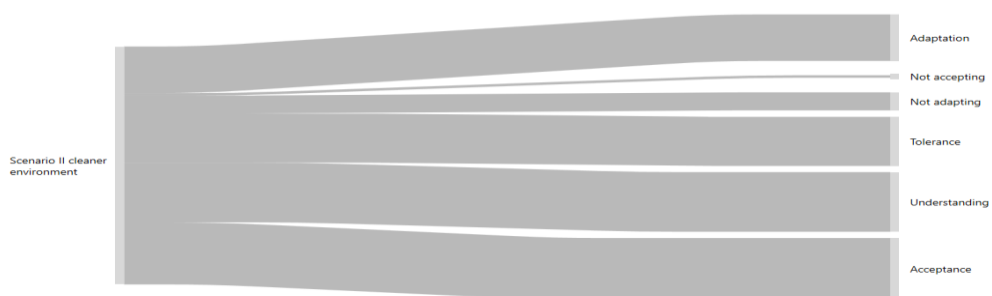

Figure 9; sankey in cleaner environment divided under the variables (created with ATLAS.ti)

The differences might have several reasons. The first reason could be the affect higher house prices have on the future perspective of long-time inhabitants who would like to see the same opportunities for their children in becoming a life-long inhabitant of the neighbourhood. One of the long-time inhabitants claims: "I think it would be wiser to have the houses in this neighbourhood for the children now living in the neighbourhood." Other residents like the rejuvenation of the neighbourhood by

newcomers, “... when it is all old people living here.. we need young people, they bring ‘schwung’ to the place”. Another reason for a higher acceptance of the scenario of a healthier environment, are the changes in the scenario. In scenario I (cheaper housing) both parents keep working in the Randstad while in the cleaner environment scenario, one of the parents is looking for a job in Leeuwarden. All inhabitants understand why the family is moving in. They see the Transvaalwijk as a healthy and green environment. Remarks on the environment by the interviewees are; “When looking outside it is almost as if I am living in a forest with the park across the street and all the green in the neighbourhood” and “This neighbourhood is nice and green with all the green points and both of the Leeuwarder parks on a walkable distance”. The main result shows no real significant difference between the two different scenarios. To long-time residents it does not seem to matter why people move to the Transvaalwijk.

The results of the interviews will be further discussed on three main subjects in the research; a. livability, b. acceptance and c. adaptation. All three subjects are looked at through the ‘lens’ of social capital.

5.2 Livability

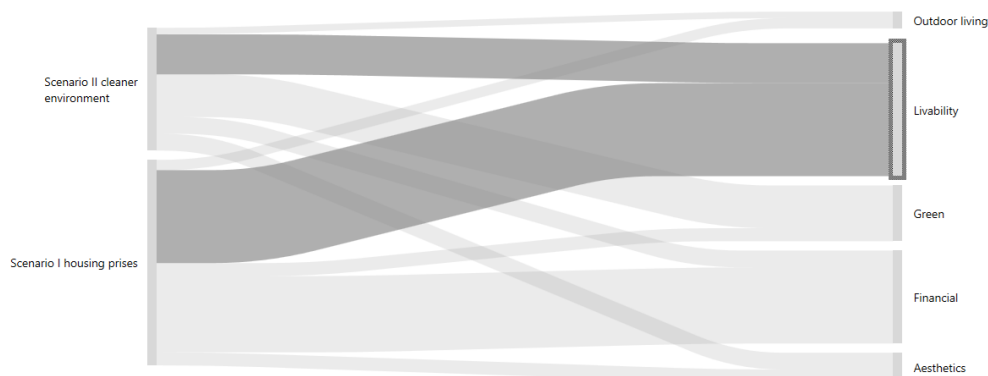

Figure 10; Both scenarios compared to liveability (created with ATLAS.ti)

As Figure 10 shows, both scenarios score high on livability. The effects of the livability are experienced larger in the scenario on housing prices as can be seen by the thicker line from scenario I to the variable livability in the figure. This could mean that long-time inhabitants of the Transvaalwijk experience more changes in their living environment because of migrants moving in for the reason of cheaper housing.

Looking at the financial aspect (Figure 11) in both scenarios the housing prices scenario creates more reaction. The overbidding of the family in the scenario of cheaper housing gives reactions as “The market has changed a lot for people living here because of people from other parts in the Netherlands” and “The price of a house has doubled if not more”. Yet long-time residents do understand why newcomers are eager to overbid on a house in the neighbourhood. It is seen as a smart idea. The financial aspect is seen by one interviewees as a positive trend. “New people bring new impulses which can be in favour of the region and therefore the neighbourhood”. The financial motivation to move to the Transvaalwijk is not only a current trend in this city. Many northern cities and villages experience a growth in newcomers because of cheaper housing. As Bijker and Haartsen (2011) state on the movement to rural areas, newcomers in the Transvaalwijk are thought to come to the neighbourhood

because of the popularity of small urban living, the rural idyll. All inhabitants in the Transvaalwijk claim they experience the neighbourhood as a village close to a city instead of a neighbourhood in the city.

Figure 11; Both scenarios on financial aspects (created with ATLAS.ti)

The choice for the neighbourhood by newcomers and increasing property values of the long-time residents has a positive effect. And although increased housing prices correspond with higher property taxes (Ministry of Internal Affairs, 2023) none of the long-time inhabitants worry much about this increase. Or as one of them states: *“that money is used for the community, we are part of the community so I think it will be well spend”*. Although the Transvaalwijk is not the most prosperous neighbourhood in Leeuwarden, all inhabitants are increasingly content with their life and living quarters. This thought is supported by the high scoring of Friesland in the regional prosperity index as described by the FSP (Fries Sociaal Planbureau, 2022).

The aesthetics and the greenness of the neighbourhood are not affected by newcomers according to long-time residents. The greenness of the neighbourhood is seen as very comfortable. The understanding why people move in for environmental or health reasons is large by the long-time residents. The green surroundings, the walkable proximity to the city centre and the parks plus the nearness of the canal with the trees and leisure possibilities are named as the most important environmental comfortable parts of the neighbourhood.

An important part of the neighbourhood and in the history of the Transvaalwijk are the protests against demolition plans in the late 1970's. The characteristic houses had to be replaced by newer ones. This resulted in a widely carried protest in the neighbourhood. *“There we were in front of the community centre, all together singing our protest song for the minister and other high placed people”*, one of the inhabitants remembers. The community protest resulted in an European restoration grant. *“The fact that inhabitants realised this is a nice neighbourhood and it had to be saved from demolition gives this neighbourhood something extra to me. A soul, a story so to say”*, claims another resident. This movement of taking care of the neighbourhood still exists. Difference in social or economic status does not create distance, it seems the collective idea of living in a nicely looking neighbourhood is making the social cohesion only stronger.

All interviewees have a positive opinion about the neighbourhood; they claim it is very social and open. Depending on where in the neighbourhood one lives the cohesion is somewhat stronger or weaker. In the inner part of the neighbourhood the cohesion is experienced stronger, so is the social control. This has to do with living space. The centre of the neighbourhood is more densely build, houses are smaller. More activities are performed outside. As described by Lager et al (2013) the influence on outside living is increasing when private homes and gardens decrease in size. Inhabitants of streets with larger houses and separated gardens experience an equal social cohesion. All inhabitants know their neighbours. They might not visit each other on a regular basis, they do frequently speak to each other and know their names.

5.3 Acceptance

The Transvaalwijk seems to have very social long-time inhabitants. They expect the fictive family to be social too. The main discussion with all interviewees on the scenario of cheaper housing is; *“Why don’t do find a job here? This leaves them so little time to spend socialising.”* The second scenario, in which one of the parents finds a job in Leeuwarden, is seen as much more social and contributing to the neighbourhood. However the reason of migration is not of any effect on learning from each other. One of the interviewees: *“.. having new different people and their opinions, I can always learn from them.”* Another interviewee throws the willingness of learning of each other on Frisian mentality, *“Frisians are caring towards another, therefore we have more contact with others.”* Which leads, according most of the interviewees, to; ‘the open character of the of the neighbourhood.

Figure 12; Acceptance by long-time residents (created with ATLAS.ti)

The acceptance of the family increases much when they, or at least one of them is working in Leeuwarden as can be seen in Figure 12 with a much thinner line from ‘Not accepting’ to scenario I, housing prices, compared with scenario II, the cleaner environment. The scenario on housing prices is creating less acceptance as the thick line in Figure 12 is showing. Apparently the only factor influencing the acceptance of the family is whether they socialise or not, the reason for migrating is less important. The absolute pro for our fictive family is their two kids. This largely increases the possibilities for the family to incorporate in the neighbourhood. One interviewee states *“These kind of houses need young people, and children”*, another interviewee: *“kids are the glue”*.

Figure 13 shows the social structure compared with the two different scenarios. The reason the scenario on migrating for a cleaner living environment is showing less effect on the social structure of the neighbourhood is explained as; *“I think most people living here are already pretty green in their beliefs and behaviour”*.

		◇ Social Struc... ① 116
◇ Scenario I housing prices	① 81	35
◇ Scenario II cleaner environment	① 59	18

Figure 13; Social structure compared to the scenarios (created with ATLAS.ti)

For our fictive family; the more social contacts they make, the easier they are accepted. All interviewees spoke about their bench in the front of the house as the main social aspect in their life. *“It is all about how much time you spend outside in the street, greeting people and making contact”*. Looking at acceptance through the lens of trans cultural transition as described by Ward et al (2010), the willingness to accept customs by newcomers is creating better grounds for long-time residents to eventually adapt to newcomers.

In both scenarios people respond that either having young(er) children or renovating a house in the neighbourhood (or doing / having both) is good for the neighbourhood. Looking at the history of the neighbourhood this can be explained by some sort of retainment in the spirit of those who protested to keep the neighbourhood intact. Creating better living conditions are seen as a contribution to the whole of the neighbourhood, even when the changes in only occur in one’s private life. This improves the acceptance of a newcomer family. Although it has to be said that, according to some interviewees *“if they show up with more than 40 families, I might have a different opinion... ”*. In other words, newcomers are accepted as long as the prevailing and existing neighbourhood culture stays intact.

5.4 Adapting

On adapting to the newcomers some of the inhabitants are very clear; *“I will accept the family and help them settle in, but I will not change my own life”*. The reason for migration is still of no real consideration. Whether one moves in for a cheaper house or for a cleaner (healthier) living environment, long-time residents are not adapting at first sight although the scenario on a cleaner and healthier living environment shows a little more reaction to adapting compared to the scenario on housing prices as can be seen in Figure 14. Although the difference seems very present in the numbers a commonly made remark during most of the interviews is: *“We live with each other, as long as we all stick to the idea of togetherness all will work out just fine.”*

		◇ Adaptation ① 42	◇ Not adapting ① 22
◇ Scenario I housing prices	① 81	9	12
◇ Scenario II cleaner environment	① 59	18	7

Figure 14; Both scenarios compared to adapting and not adapting (created with ATLAS.ti)

Over a longer period of time, long-time residents are willing to change their ways because of considerations with newcomers. Yet we could wonder if the newcomers are still new given the period of time. Where some of the interviewees are very strict on not adapting, others consider the idea of being able to learn from newcomers as a good alternative to brighten their own horizon. It is surprising to hear the oldest persons were the most willing to learn from newcomers, *“I might be old but I can still learn from the younger generation and who knows, they might even learn something of me”*. Persons willing to learn and maybe adapt are equally distributed over the neighbourhood. One of the interviewees compares new neighbours with his daytime job, *“when I work with a new director or new artist I ‘forget’ how things were done before. They are new people with new ideas. New ideas ask for new challenges. I can use my knowledge and learn something new.”*

Looking at creating better living conditions most long-time residents are willing to look further than only habits or beliefs of newcomers. When they gain better conditions or different insights there is little objection to the ideas of newcomers. This also again has to do with the struggle to keep their neighbourhood safe from demolition. Doing things together was and still is one of the key social aspects in the Transvaalwijk.

6. Conclusions and recommendations

Combining the results of the interviews with the research question and the theoretical framework brings us to conclusions and some recommendations for further research.

6.1 Conclusions

The first conclusion to be made is long-time residents of all ages in the Transvaalwijk are tolerant, open and willing to learn from newcomers like the fictive family, yet they do not feel to instantly adapt to them or their beliefs. The fact the fictive family is similar to the long-time residents gives little differences in ethnic background. Also given that the fictive in-migrant family is assumed to be in the same phase of their lives as compared to some of the long-time residents, creates a better acceptance of the family. This corresponds with Ernst and Doucet (2014), same ethnicity creates less resistance and friction. The conditions as described in the podcast by De Wever (2023) are different in the Transvaalwijk. Most houses in the Transvaalwijk are privately owned where the houses in the *‘Soesterkwartier’* in Amersfoort are owned by social housing cooperations. The Transvaalwijk being a *‘working-class neighbourhood’* can be seen more as a *‘middle (working) class neighbourhood’* compared to the neighbourhood in Amersfoort.

The scenario of a healthier environment is creating more positive reactions. This is backed by the findings of Henning et al (2022) who found that a migrant is more supported in her/his choice to migrate when environmental reasons are the cause of the migration. In the Transvaalwijk the long-time residents are also more willing to accept and adapt (after some time) to newcomers who come for a healthier living environment. None of the interviewees is surprised by their choice. They all consider their surroundings as healthy and clean. The scenario on a healthier living environment can also count on more willingness to learn from the newcomers which might create better grounds for adaptation. This could also be part of the moving-in of people with a different educational background as described in the article by Ernst and Doucet (2014) yet still have enough similarities with long-time residents in the Transvaalwijk to reduce distance or friction.

While most long-time residents do not feel much for completely adapting to newcomers they do care about incorporating them in the neighbourhood. All of them are willing to help to settle in. The main characteristic of the neighbourhood, a bench or a chair in the front of the house is considered the starting point for a full incorporation in the neighbourhood. Although the responsibility of adapting toward each other is in the hands of both newcomers and long-time residents, the institutionalised social structure as described and defined by Bourdieu (1986) can be seen as the basics of how people in the Transvaalwijk see and treat others and themselves. The adaption to newcomers in the Transvaalwijk ultimately has to do with the fact on how long someone is living in the neighbourhood and the adjustment of newcomers to the prevailing socio-cultural identity of the neighbourhood.

Given the expectations in the start of the research that older inhabitants are less willing to adapt to newcomers the results show all inhabitants are equally in expressing their ideas on acceptance and adaptation. Older inhabitants feel the neighbourhood needs new and younger families, the younger generation of long-time residents is no different in their opinion and sees the rejuvenation of the Transvaalwijk as a way to accept and adapt to each other; newcomer or long-time resident.

6.2 Recommendations

To gain a better insight in the willingness of adapting and accepting newcomers a few aspects on the subject could be further researched.

The first recommendation for further research is whether the results of the research would have been different if the fictive family was of a different ethnical background. It would also be interesting to see if opinions change if the newcomer family was seeking refuge because of a changing climate instead of migrating of free will. The Netherlands is also vulnerable to the effects of climate change, which could create less preferred living conditions in parts of the country creating a migration wave to other parts of the country. In current literature the reasons of migration are mainly confined to financial or socio-economic reasons. The role of climate change should not be underestimated in future inter-regional migration patterns.

7. Acknowledgements:

I want to thank: all participants in the research for their openness and willingness to answer all my questions, my supervisor Dr. Adrian Remund, my peer readers both in and out of the faculty and not to forget my husband for giving me the time to lock myself in the house to read, study and write and my daughter (and research assistant), Roos, without who I would never thought of the idea to use 'a robot' to help me.

References

- Bekeart, E., Ruysen, I. (2021) Domestic and international migration intentions in response to environmental stress: A global cross-country analysis. *Journal of Demographic Economics* 87, Special Issue 3: Climate Migration September 2021, pp. 383-436. DOI: 10.1017/dem.2020.28.
- Bijker, R.A., Haartsen, T., (2012) More than Counter-urbanisation: Migration to popular and less-popular rural areas in the Netherlands. *Population, Space and Place* 18, pp. 643-657. DOI: 10.1002/psp.687.
- Bircan, T., Korkmaz, E.E., (2011) Big data for whose sake? Governing migration through artificial intelligence. *Humanit Soc Sci Commun* 8, pp. 241.
- Bourdieu, P., (1986), *The Forms of Capital*. In: Richardson JG, editor: *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. New York: Greenwood Press. pp241-58
- Centraal Bureau voor de Statistiek, (2022) *Trek uit de randstad blijft toenemen*, viewed 12-2-2023.
- Centraal Bureau voor de Statistiek, (2019) *Regionale verschillen in huizenprijzen groter*, viewed 12-3-2023.
- Coleman, J., (1988), *Social Capital in the Creation of Human Capital*, *American Journal of Sociology* 94: 95-120.
- Davidson, M., Lees, L., (2005) *New-build 'gentrification' and London's riverside renaissance*, *Environment and Planning, A* 2005, volume 37, pages 1165-1190. DOI: 10.1068/a37939
- Duff, C, (2011), *On the role of affect and practice in the production of Place, Environment and Planning: Society and Space* 25 (5), 881-895. DOI: 10.1068/d16209.
- Ernst, O., Doucet, B., (2014) *A Window on the (changing) Neighbourhood: The Role of Pubs in the contested Spaces of Gentrification*, *Tijdschr Econ Soc Geogr*, 105: 189-205. DOI: 10.1111/tesg.12071
- Feijten, P., Visser, P., (2005), *Binnenlandse migratie: verhuismotieven en verhuisafstand*, *Bevolkingstrends: statistisch kwartaalblad over de demografie van Nederland*, Centraal Bureau voor de Statistiek, 53(2005) 2^e kwartaal, p: 75-81.
- Frankopan, P., (2023) *De Transformatie van de Aarde*, (Original title: *The Earth Transformed*), translated to Dutch by George Pape and Eric Strijbos, Amsterdam, first edition, Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv, ISBN: 978 90 00 37146 4, NUR 680.
- FSP (2022), *Regionale monitor brede welvaart Zuidoost Friesland*.
- FSP (2022), *Regionale monitor brede welvaart Noordoost Friesland*.
- FSP (2022), *Regionale monitor brede welvaart Zuidwest Friesland*.
- FSP (2022), *Regionale monitor brede welvaart Zuidoost Friesland*.

Henning, K., Steimanis, I., Vollan, B., (2022), (Climate) migrants welcome? Evidence from a survey experiment in Austria, *Regional Environmental Change* (2022) 22:108 DOI: 10.1007/s10113-022-01955-7.

Koole, W., (2013) *Honkvast, Muziekwijk, Transvaalwijk, Vogelwijk. Veertig jaar in hetzelfde huis*, Leeuwarden, Friese Pers Boekerij bv, ISBN: 978 90 330 0292 2. NUR: 693.

Lager, D., van Hoven, B., Huigen, P.P.P., (2013) Dealing with changes in old age: Negotiating working-class belonging in a neighbourhood in the process of urban renewal in the Netherlands, *Geoforum*, volume 50: 54-61, DOI: 10.1016/j.geoforum.2013.07.12.

Leyden, K. M., Goldberg, A., & Michelbach, P. (2011). Understanding the Pursuit of Happiness in Ten Major Cities. *Urban Affairs Review*, 47(6), 861–888. <https://doi.org/10.1177/1078087411403120>

McDonald, R.I., Mansur, A.V., Ascensão, F.,(2020). Research gaps in knowledge of the impact of urban growth on biodiversity. *Nat Sustain* 3, 16–24. <https://doi.org/10.1038/s41893-019-0436-6>

Ministry of Internal and Royal Affairs, (2023), <https://www.geobasisregistraties.nl/basisregistraties/woz>. Viewed 13-6-2023

Planbureau Friesland, (2022), planbureaufryslan.nl/monitoren/wonen/, viewed 7-6-2023.

Schaft, T. de Jong Gierveld, J., Loneliness in urban neighbourhoods: an Anglo-Dutch comparison. *Eur J Ageing*. 2008 May 22;5(2):103. DOI: 10.1007/s10433-008-0080-x. PMID: 28798565

Ward, C., Fox, S., Wilson, J., Stuart, J., Kus, L. (2010), Contextual influences on acculturation processes: The role of family, community and society, *Psychological Studies* (March 2010) 55(1): pp. 26-34. DOI: 10.1007/s12646-010-0003-8.

Wever, R., (2023), *Welkom in de Volksbuurt*, MAX/NPO Radio-1 podcast

List of figures

Figure 1; The Transvaalwijk (in the circle) in Leeuwarden (source: OpenStreetMap.org)..... 8

Figure 2; Visualisation of the research question.....6

Figure 3; Conceptual framework..... 13

Figure 4; Research cycle 14

Figure 5; Code document analysis (created with: ATLAS.ti) 16

Figure 6; Scenario I reactions to cheaper housing (created with ATLAS.ti) 17

Figure 7; Scenario II reactions to cleaner environment (created with ATLAS.ti) 17

Figure 8; sankey on housing prices divided under the variables (created with ATLAS.ti)..... 17

Figure 9; sankey in cleaner environment divided under the variables)created with ATLAS.ti) 17

Figure 10; Both scenarios compared to liveability (created with ATLAS.ti)..... 18

Figure 11; Both scenarios on financial aspects (created with ATLAS.ti)..... 19

Figure 12; Acceptance by long-time residents (created with ATLAS.ti)..... 20

Figure 13; Social structure compared to the scenarios (created with ATLAS.ti)..... 21

Figure 14; Both scenarios compared to adapting and not adapting (created with ATLAS.ti)..... 21

Appendences

Appendix I; The fictional family

The fictional family of four living in the Randstad area

(Created by Chat GPT (2023) in response to: Can you create a Dutch middle income family living in the Randstad in the Netherlands? Open AI.)

- Parents: Jan and Maria
- Occupation: Jan works as an IT consultant for a mid-sized company, Maria is a nurse at the local hospital
- Monthly income: Together, Jan and Maria earn a gross monthly income of € 5.000. After taxes and deductions, their net monthly income is around € 3.700. (I changed the income in modal income for the Dutch translation because it is not common to talk about income in the Netherlands.)
- Children: They have two children, a 10-year old daughter named Sophie and a 6-year old son named Max
- Housing: They live in a 3-bedroom apartment in Utrecht. They pay a monthly rent of € 1.200.
- Transportation: Jan and Maria both commute to work by public transport, which costs them about €250 per month for both of their passes. They also own a car, which they use for weekend outings and family trips. They spend around € 150 per month on gas, insurance, and maintenance
- Food and other expenses: The family spends around € 800 per month on food, clothing, entertainment, and other miscellaneous expenses.
- Savings: After accounting for all of their expenses, Jan and Maria are able to save around € 1.100 per month. They put most of their savings into a joint savings account, which they use for emergencies, vacations, and future expenses, such as their children's education.

Appendix II; Scenario I

Scenario I

(Created by Chat GPT (2023) in response to: Can you give a scenario on their move to Friesland with cheaper housing as the main reason. Open AI.)

Jan and Maria have been living in their 3-bedroom apartment in Utrecht for several years now, and while they love the city and the region, they are finding it increasingly difficult to save money for their long-term goals. With housing costs and other expenses rising, they have been looking for ways to reduce their expenses and increase their savings.

One day, they come across a listing for a 4-bedroom house in Leeuwarden, that is significantly cheaper than their current apartment in Utrecht. The house is located in a family-friendly neighbourhood, close to good schools and parks, and has a large backyard where their children can play.

After doing some research, Jan and Maria realise that the costs of living in Friesland is generally lower than in the Randstad, with cheaper housing, lower taxes and lower prices for groceries and other expenses. They also learn that Leeuwarden has a good public transport system, which means that they can still commute to their jobs in Utrecht without much difficulty.

After discussing it with their children, Sophie and Max, and weighing the pros and cons, Jan and Maria decide to make the move to Leeuwarden. They sell their apartment in Utrecht and use the proceeds to buy the house in Leeuwarden which costs them significantly less than their Utrecht apartment even when they overbid to buy the house of their dreams.

In addition to the lower housing costs, they also find that they are spending less on groceries, utilities and other expenses, which allows them to save even more money each month. They continue to commute to their jobs in Utrecht, but now have more money to spend on family outings and vacations, and they feel more secure knowing that they are building a nest egg for the future.

Appendix III; Scenario II

Scenario II

(Created by Chat GPT (2023) in response to: Can you give a scenario on their move to Friesland with a cleaner environment as main reason. Open AI.)

Jan and Maria have been living in Utrecht for several years now, and while they love the city and the Randstad region, they are becoming increasingly concerned about the quality of the environment. Air pollution, noise pollution, and other environmental factors have been affecting their family's health and well-being, and they've been looking for ways to improve their living conditions.

One day they learn about Leeuwarden, a city in the province of Friesland that is known for its clean and green environment. Leeuwarden has been implementing a number of environmental initiatives, including reducing emissions from transportation, promoting renewable energy sources, and creating green space for residents to enjoy.

After doing some research, Jan and Maria realise that the costs of living in Friesland is generally lower than in the Randstad, with cheaper housing, lower taxes and lower prices for groceries and other expenses. They also learn that Leeuwarden has a good public transport system, which means that **one of them** can still commute to **his job** in Utrecht without much difficulty. **Jan keeps working in Utrecht, Maria finds a job as a nurse in the hospital in Leeuwarden.**

After discussing it with their children, Sophie and Max, and weighing the pros and cons, Jan and Maria decide to make the move to Leeuwarden. They sell their apartment in Utrecht and use the proceeds to buy the house (**this time they do not overbid**) in a green neighbourhood in Leeuwarden, which is close to good schools and parks.

After moving to Leeuwarden, they find that the air is cleaner, the streets are quieter, and the overall environment is more pleasant and relaxing. They enjoy spending time in the city's many green spaces, and they feel more connected to nature and the outdoors. Jan continues to commute to his job in Utrecht and is able to work from home. Yet he now has the added benefit of coming home to a cleaner

and more peaceful environment, which has had a positive impact on the whole family's health and well-being.

Appendix IV; Interview design and questionnaire

First **general questions** of the interview is on the stands of the participants on newcomers in their town or village.

1. Can you describe your *neighbourhood*?
2. How do you stand on *newcomers* in your neighbourhood or street?
3. Does it matter where they come from?

Next step is to **introduce the participants to the family** in Utrecht. Who they are and what they do.

1. How would you like them to be your neighbours?

Next step are **the two scenarios**. Either introduce the scenarios by telling the story and afterwards ask the questions belonging to that particular part or having the scenarios translated and have the participants read them their selves before asking the questions.

Scenario I

1. How do you feel about *people moving in from other parts of the Netherlands* because of the *cheaper housing* here?
2. Do you think *they will adapt to your neighbourhood*?
3. *Would you adapt* to them?
4. Do you think it is good for your neighbourhood to have people moving in for this particular reason?
5. Do you think you will take over some of their believes, norms, values?
6. How much *influence* would a family moving in for this particular reason have on
 - a. Your views?
 - b. Your believes?
 - c. Your own behaviour?

Scenario II

7. How do you feel about *people moving in from other parts of the Netherlands* because of a *healthier environment*?
8. Do you think *they will adapt to your neighbourhood*?
9. *Would you adapt* to them?
10. Do you think it is good for your neighbourhood to have people moving in for this particular reason?
11. Do you think you will take over some of their believes, norms, values?
12. How much *influence* would a family moving in for this particular reason have on
 - d. Your views?
 - e. Your believes?
 - f. Your own behaviour?

Appendix V; Consent form

Informed consent for interview on the bachelor thesis: “Newcomers in the Transvaalwijk in Leeuwarden; how does this influence those already living there”

Duration: March to May 2023

I,

hereby consent to be a participant in the bachelor thesis research interviews on “Newcomers in the Transvaalwijk in Leeuwarden; how does this influence those already living there”, performed by:

Susan Janssen Jouwsma, bachelor student at the university of Groningen, contact: s.j.p.w.janssen@student.rug.nl or 06-81044577.

I have agreed to take part in the interview to research “newcomers in the Transvaalwijk in Leeuwarden; how does this influence those already living there”, and I understand that my participation is entirely voluntary. I understand that my data will be kept strictly confidential and anonymous. I have the option to withdraw from this study at any time without penalty, and I also have the right to request that my responses will not be used. The researcher is responsible for the safe storage of the data.

The following points have been explained to me:

1. The data will be used to gain a picture on the influence of newcomers in the neighbourhood. Participation in this study should help to find an answer to the research question; how are inhabitants of a neighbourhood affected by newcomers from the same country.
2. The interview will last approximately 40-45 minutes.
3. The data will be treated confidentially and my anonymity will be ensured. Hence, my responses cannot be identifiable and linked back to me as an individual. Only the researcher will have access to my data. This also applies to any personal data that we ask you to provide, such as for example your gender or age.
4. The researcher will answer any questions I might have regarding this study, now or later, in the course of the study.
5. The interview will be audio-recorded to ensure that nothing that I say gets lost during the process.
6. I will be given the opportunity to read through the interview transcript and decide whether I want particular parts not to be considered within the analysis. Apart from that, the researcher has the right to publish the study’s findings.

One request from my side; it is highly important to me to hear your own first opinion, therefore I would like to ask you not to discuss your interview with your neighbours (since they might also be a participant in one of the interviews) during the period of March to end of May.

Date:

Signature researcher:

Date:

Signature participant:

Appendix VI; Transcription Interview I

Datum: 13-4-2023

Geïnterviewde: Vrouw

R: Onderzoeker

I: Geïnterviewde

Inleiding:

R: Ik ga misschien wat rare vragen stellen. Dat komt omdat ik de vragen niet zelf heb gemaakt. Die zijn gemaakt door een computer. Of eigenlijk, de vragen niet maar de omgeving van de vragen wel. Ik heb Chat GPT gevraagd om scenario's te schrijven om te onderzoeken hoeveel invloed mensen die hier in de buurt komen wonen hebben op mensen die hier al lang wonen want... vraag 1

	Question R	Answer I	Non-verbaal
1.	Jij woont hier nu....?	Euhm...., ik denk al wel 20 jaar.	
	Dat is best lang	Ik denk wel langer. Lacht... Ik moet even denken hoor. 34, mijn zoon is nu 34. Die was een jaar of tien. 24 jaar woon ik hier.	Lach
2.	Kan je voor mij de buurt omschrijven. Als je aan de Transvaalwijk denkt, wat zie je dan?	Een hele sociale buurt. Waar alles door elkaar heen woont, qua leeftijd, qua maatschappelijke status. Dat komt ok door de diversiteit aan huizen denk ik. Je hebt de grote huizen, Tja, ik zit in een oude senioren woning. Het is heel divers, maar wel betrokken. Het stukje waar ik woon, iedereen kent elkaar hier. Bij naam ook. We hebben een appgroup samen.	
3.	Komen er veel nieuwe mensen in de buurt wonen? In de straat?	Er zijn wel een paar nieuwen gekomen maar dat is meer het einde van de straat die paar huurwoningkjes.	
4.	Dit is een koophuis?	Ja	
5.	Maakt het uit waar nieuwe buurtbewoners vandaan komen,	Mij niet, er zitten nu geloof ik een paar Oekraïners hier. Die zijn heel vriendelijk, praatje maken, jong kind mee.	

	als er nieuwe bewoners komen		
	Dat bindt altijd, kinderen	Ja, ja, Maar ja het enige wat wel eens nadelig kan zijn, zijn te veel studenten huizen in een buurt als dit want het zijn er nogal wat. Niet in de Looijerstraat maar wel in de Wetstraat en de Bothastraat	
	En je hebt natuurlijk dat verbouwde pand aan het eind van de straat, dat witte pand	Helemaal aan het eind, dat zijn hele dure huurhuizen	
	Echt, die zien er helemaal niet groot uit	Dat zijn ze ook niet, ze zijn klein, het laatste eind Bothastraat was al eerder klaar. Ik weet niet van wie dat is. Het nieuwe stuk is van iemand een jonge man, uit Stiens volgens mij, een vastgoedman. Die verhuurt ook gemeubileerde woningen in het centrum van de stad. En daar stond bij op de webpagina van euhm, je kon net als bij een koophuis overbieden op de huurprijs.	
	Bizar	Echt waar, en het was al over de 1000, kale huur. En ik dacht eerst het is misschien 1 huis. Maar als je naar het aantal brievenbussen kijkt dan moeten het wel boven en beneden ook nog aparte huizen zijn. Er is hier zo'n straatje gemaakt hier achter Nou dat is volgens mij, boven en beneden zijn aparte huizen volgens mij. R: Het zijn appartementen I: Ja Ja R: Tegen randstadprijzen I: Ja zeker	

R: Euhm, ja nieuwe mensen. Ik heb de computer gevraagd om een fictieve familie te maken dit zijn ze. Jan en Maria, je mag het zelf lezen. Ik kan het ook voorlezen.

I: Lees maar even voor, want mijn ogen zijn minder goed.

Introductie van het fictieve gezin

	Question R	Answer I	
6.	Klinkt dit als een fictief maar normaal gezin volgens jou?	Euhm, ja wel in mijn omgeving qua inkomen maar ik denk dat er ook wel best veel lager zitten qua inkomen. Maar in de Randstad is het hoger denk ik. Maar ik denk wel dat het vrij gemiddeld is, ja, ja	
7.	Hoe zou je het vinden als deze mensen jouw burens werden?	Nou helemaal goed, ja, lacht. Ja jonge kinderen, verjonging in de wijk is altijd goed. Ja dat vind ik wel. Een beetje leven. Ik zie nu, vorige week is er net hiervoor een nieuw speeltoestel geplaatst. Dat trekt allemaal mensen aan. Allemaal kinderen erop. Ja ik vind dat leuk	
	Een beetje reuring	Ja, ja.	
	Dat herken ik wel. Bij ons hebben ze een paar jaar geleden ook een nieuw speeltoestel neergezet. Alle kinderen van de straat zijn weer in de speeltuin aan het spelen. Goede plek om anderen te ontmoeten	Nou ja, kijk, de bejaarden met de rollatortjes gaan er ook bij zitten, even een praatje maken. Dat vind ik wel leuk.	
	Ik heb hier altijd het idee, het takes a village to raise a child	Ja, nou kijk, het ziet er niet zo uit maar het is eigenlijk een pleintje want die huizen daar die hebben allemaal de achteruit gang naar het pleintje, en die ook, en de Singelstraat ook, en de Wethstraat. Dat komt allemaal daar uit. Het ziet er niet naar uit maar het is wel een pleintje	
	Bij ons komt alles op de voorkant op het speeltuintje uit maar dan krijg je hetzelfde	O dat is dat driehoekje daar (wijst) met dat gras.	Wijzen

	Question R	Answer I	
8.	Veranderd je beeld van het gezin nu een beetje?	<p>Ze blijven werken in Utrecht begrijp ik, R: Ja, I: ok (lange stilte). Nou daar ben ik niet echt geloof ik een voorstander van. Ik heb wel zo iets van, ga je hier wonen doe het dan ook totaal. Gewoon meedraait met alles. Want ja werken, verpleegster, wisselende diensten. De kinderen hier naar school...</p> <p>R: het scenario is gemaakt door AI, die heeft niet gedacht aan kinderen anders dan dat ze in een gemiddeld gezin horen.</p> <p>I: lacht, o nee, lacht</p> <p>Ik vind het een beetje dubbel, want het is Nederland, wat voor afstanden hebben we het over, weet je wel. Dus euhm voor werk zo'n eind rijden dat vinden mensen gewoon over het algemeen vrij normaal. He, Dat is de ene kant, dat vind ik helemaal prima Aan de andere kant, je integreert nooit helemaal hier, want je hebt hier geen collega's, de draait niet mee maatschappelijk, Je stapt in je auto naar Utrecht om te gaan werken.</p> <p>R: Of in de trein?</p> <p>I: Nou ja, verpleegster waarschijnlijk niet (lacht)</p> <p>Dit vind ik een lastige. Ik weet dat heel veel mensen dit gedaan hebben he. In de lockdown tijd hier naar toe gekomen zijn. En dus ook huizen in beslag hebben genomen van de jeugd die hier geen huis meer kon krijgen. Daardoor werd er heel veel overboden. Wat gewoon de markt hier behoorlijk dwars zat voor de mensen die hier wonen. Ik weet dit van mijn eigen zoon. Ik heb heel wat huizen moeten bekijken in die tijd. Als zij niet konden. En dat had weinig zin want dan was er weer een ton overboden. En dat was niet gebeurd door mensen alleen hier vandaan denk ik. Het is dus wel een lastige vind ik dit.</p>	<p>Kijkt bedenkelijk</p> <p>Lacht</p>
	Wat vind je dan van mensen die uit andere delen van het land hier komen wonen omdat de	<p>Dat ze dat alleen maar doen zo dat ze hier, alleen maar om te wonen, dus niet voor werk of wat dan ook. Dat vin dik een lastige. Aan de enen kant denk ik waar hebben we het over, Nederland is zo klein en euhm, ja, aan de andere kant. Ik heb ook gezien wat het voor de jeugd hier doet. De hele vriendenclub van</p>	

	huizenprijs lager is, of dat ze dus kunnen overbieden?	mijn zoon die dus allemaal veel te dure huizen hebben moeten kopen, de prijzen zijn inmiddels al wel weer gezakt, ja. Ik vind dit een lastige hoor.	
9.	Denk je dat dit gezin zich makkelijk zou kunnen aanpassen aan deze buurt?	Nou ja, in principe denk ik euhm, het is een gezin dat ook, ook door de kinderen denk ik. Nou ja, je hebt het erin gezet, in dit gezin, twee kinderen. Dus die gaan naar school die nemen vriendjes mee naar huis. Zo krijgen ze denk ik wel contact met mensen uit de buurt, uit de omgeving dus ik denk wel dat dat lukt. Dat het niet alleen door werk komt maar ook omdat ze kinderen hebben die hier wel een sociaal betrokken en maatschappelijk betrokken zijn.	
	En de ouders? Zullen die zich makkelijker kunnen aanpassen of juist lastiger dan de kinderen?	Nou ik denk dat als ze daar blijven werken dat ze ook wel heel erg blijven hangen aan de vrienden en collega's daar. In plaats van hier. Zich hier op te richten	
10.	En zou jij je aanpassen aan hen?	Ik heb daar helemaal geen moeite mee, nee.	
	Als elke dag de pakketdienst komt en twee keer per week de Hellofresh met de vraag of je even iets wilt aannemen omdat ze nooit thuis zijn	Ik ben er heel gemakkelijk in. Maar ik weet dat mijn burens, ik heb hier een buurvrouw die dat dus weigert. R: Hellofresh weiger ik, de rest vind ik prima I: Ja Hellofresh doe ik ook niet. Dat heb ik in het begin wel, ik had toen niet door wat dat was, stond het hier maar te verrotten. Ja nee dat doe ik ook niet. Maar voor de rest. Ik werk al drie jaar thuis, waarom zou ik die deur niet open doen. Dat maakt mij helemaal niet uit, nee. Maar dat is niet iedereen, mijn buurvrouw hiernaast, die doet dat niet. Dus dan komen ze hier, of daarnaast.	Lacht
11.	Denk je dat het goed is voor de buurt als mensen hier om deze	Ik denk dat het beter is als ze hier helemaal aan de slag gaan, met alles. Dat denk ik wel. Dat ze dan ook meer betrokken zijn niet alleen bij hun buurt maar ook bij de stad. Ja dat denk ik wel.	Lange stilte

	<p>reden hier naartoe verhuizen?</p>	<p>Je bent dan ook aanwezig. Alleen door het reizen ben je al zo veel uur per dag meer kwijt. Je komt vermoeder thuis denk ik, dat je ook misschien minder activiteiten met de omgeving gaat doen, of in de stad hier. Het blijft lastig vind ik hoor, want ik ben helemaal niet tegen op, voor mij is iedereen welkom. Maakt mij niet uit. Maar ik kan mij voorstellen, het hangt er ook vanaf wat er omheen woont. Dat het wel een vreemde eend, ik kan mij voorstellen. Dit is een heel sociaal stukje, er is maar 1 die een beetje eruit valt en dat is de buurvrouw aan die kant.</p> <p>R: Die ook de pakketjes niet aanneemt?</p> <p>I: ja, Die is heel erg op zichzelf en euhm, en de rest is allemaal altijd even een praatje, altijd wel even met elkaar op straat of even. De buurman daar en de buurman daar doen samen lopend de boodschappen, elke dag. Dan nemen ze het hondje mee en dan doen ze de boodschappen, weet je. Dit is wel een sociaal stukje vind ik. Deze mensen (de familie) zouden dan wel een beetje buiten de boot vallen, maar ja, als er een gezin is dat niet meedoet, dat is meer voor hun denk ik dan voor de rest.</p>	<p>Wijst</p>
	<p>Klopt, ze hebben heel hoog kunnen bieden voor hun huis hier he,</p>	<p>Dat vind ik wel storend. Dat heb ik aan den lijve ondervonden. Ik denk dat ik wel drie jaar lang, zeker drie jaar dat mijn zoon een huis wilde kopen, nou dat zijn jonge mensen. Zij is net, of zij wordt 31, ze is 30. En mijn zoon is 34. Ze zijn al jaren bezig geweest. En ik heb dus heel veel naar huizen moeten kijken, als zij bijvoorbeeld op vakantie waren, dan kreeg ik alweer een mailtje, want dan hadden zij een mailtje van de makelaar gehad: laat maar er is alweer een ton overboden. Of dat huis deed mee aan dat televisieprogramma, dan kan je het ook wel vergeten maar dat werd dan niet gezegd. En dan stop je er allemaal energie in, goed bestuderen, goed doorlopen. Vooral als het niet voor jezelf is. En dan deed het mee aan zo'n tv programma. Het was allemaal al bekonkeld</p> <p>R: Zonde</p> <p>I: Zeker. En het lag elke keer, zo maar een ton er overheen. En dat vin ik, in de prijzen die wij hier</p>	

		hadden, dat vind ik heel veel. Ik vind dat hierdoor de huizenmarkt heel veel veranderd is.	
	Niet alleen de huizenmarkt, ook de onroerend goed belasting	<p>Ja ook</p> <p>R: als ik de WOZ waarde van mijn huis bekijk, nou daar heb ik m bij lange na niet voor gekocht.</p> <p>I: Nou ik ook niet, we hadden dit jaar. Wat had ik? Meestal appt de buurman ons even allemaal hoeveel. He, Hij woont op de hoek, hij heeft altijd hoger. Maar ja, wij zitten dik over de twee ton.</p> <p>R: Wij ook</p> <p>I: Ja wat had ik? Volgens mij had ik wel 249 dit jaar, de laatste keer. Dat is toch belachelijk voor een senioren woninkje.</p> <p>R: 2, 296 hadden wij.</p> <p>I: Ja maar jullie hebben er nog van alles en nog wat aan het huis gedaan.</p> <p>R: Maar dat hebben we niet verteld aan de gemeente. Een buurman vroeg ga je bezwaar aantekenen? Ik zal gek zijn, dan gaat de WOZ nog hoger, en dat is ook weer nadelig voor de anderen.</p> <p>I: Ja bij jullie wel ja. Maar ik heb ook geen bezwaar ingediend hoor. De buurvrouw hiernaast heeft het wel eens gedaan, maar dat heeft niets opgeleverd.</p> <p>R: voor onze verbouwing heb ik het wel eens gedaan. Ze rekenden structureel onze aanbouw erbij, maar dat is geen aanbouw. Dat is een schuur, je moet daar niet te hard de deur dicht doen want anders stort ie in. Die zit ook helemaal niet vast aan het huis. Dat heeft wel een paar tientjes opgeleverd. Een jaar later gingen we verbouwen.</p> <p>I: Maar ja, dat merk je dus wel. Ik denk dat dat mede komt door heel veel import. Mensen kwamen er achter dat ze hier best konden wonen en online konden werken. Een dag in de week naar het westen en verder... maar ik doe het zelf ook. Ik werk al drie jaar thuis!</p>	<p>Stem gaat omhoog</p> <p>Lacht</p>

		<p>R: Maar jij werkt als je niet thuis werkt hier gewoon op loopafstand toch?</p> <p>I: Ja, maar het is wel heel erg veranderd. Het idee ook dat je hoorde van drie en een half jaar geleden. Het kan allemaal vanuit huis dus... maar ja, die woonlasten, zoals je zegt, die misschien wel gehalveerd werden. Een enorm mooi huis in de Wiarda, je rijdt zo de stad uit, ja.</p>	
12.	<p>Hoeveel invloed zou zo'n gezin, dat om deze reden hier komt wonen kunnen hebben op jouw eigen overtuigingen?</p>	<p>Nou, mijn persoonlijk raakt het niet zo maar ik vind het wel euhm ik vind het wel voor jongeren hier lastig. De starters zeg maar. Ik kan mij heel goed voorstellen dat zij niet zo blij zijn met deze mensen allemaal.</p> <p>R: Verwacht je grote protestacties</p> <p>I: Dan was het al wel gebeurd, dit is al een paar jaar bezig. Het is buiten alles om hier nog steeds wel betaalbaar. Ik weet het een beetje door mijn zoon, die heeft op tijd gekocht en tegen een goede rente, voor 30 jaar vast ook nog kunnen doen. Maar zijn vrienden die nu, die zitten ook nog met die hoge rente, hoge huizenprijs, maar de huizenprijs zakt weer. Maar die rente.. en ik merk ook niet bij hun dat zij. Het is meer dat ze het aannemen als een gegeven. Dat het zo is, dat mensen uit de Randstad hierheen komen. Ze gaan niet in actie. Ze nemen het gewoon aan. Het is gewoon een gegeven dat het gebeurt. Maar ik denk, deze wijk is zo divers. Ik denk dat het ook wel uitmaakt waar je zit in de wijk. Ik denk dat je best kans hebt dat dit soort mensen meer Spanjaardslaan gaan wonen dan hier in zo'n wijk.</p> <p>R: Wat mij het meest opvalt is dat de mensen die nieuw in de wijk zijn komen wonen die zijn wat minder van het buiten. Wij leven voor een groot gedeelte op straat in de zomer. Zitten in de voortuin na ons werk of 's avonds als we thuis komen dan praat je met de burens. Je merkt dat de nieuwe mensen daar niet in meedoen.</p> <p>I: Ik weet wel dat ze hier een club, allemaal van dezelfde leeftijd die allemaal tegelijk kinderen kregen, toen begin dertigers zeg maar, die ook met elkaar uitgaan aan plannen. Ik om ze wel eens tegen dan zijn</p>	(knipoog)

		<p>ze met elkaar in het cafe bijvoorbeeld. Ook de import deed daar aan mee</p> <p>R: Is verbindende factor dan de kinderen</p> <p>I: Ja, en dezelfde leeftijd. En ze wonen bij elkaar en de kinderen zitten waarschijnlijk bij elkaar op school. Of ze vangen het op voor elkaar. Misschien de kinderen. Als de een niet kan dat de ander dan de kinderen even mee naar huis neemt of euhm. En ja, het buiten zijn. Ik vind, ik zit hier ook altijd aan het water als het warm is. Maar dat is ook vanuit de hele buurt, iedereen zit daar. (namen van verschillende burens) En dat is eigenlijk allemaal heel divers, maar we kennen elkaar wel allemaal hoewel we niet bij elkaar in de straat wonen. Ik heb zelfs toen een locatie aangemaakt op facebook, de gouden bocht. Jaren geleden al hoor.</p> <p>Wat het voor mij is, jij zegt ook, zodra het mooi weer wordt, wordt je huis ook groter want dit hoort gewoon bij het huis en dat ook want daar is schaduw. Ik pak zo wel eens een stoeltje en dan ga ik daar zitten want daar is schaduw.</p>	<p>Lucht</p> <p>Wijst naar tuin voor en achter</p>
--	--	---	--

Inleiding naar scenario II, verhuizen vanwege een gezondere leefomgeving met minder lawaai en lucht vervuiling en meer groen in de leefomgeving. Dit maal wordt er niet overboden om het huis te kopen. Jan blijft in Utrecht werken Maria zoekt en vind een baan in het ziekenhuis in Leeuwarden.

	Question R	Answer I	
13.	Wat vind van je van mensen die hier komen wonen omdat het hier nog schoon en rustig is?	<p>Ik snap het wel, helemaal prima. Welkom</p> <p>R: Heb je meer begrip voor deze reden dan voor de goedkopere woningen?</p> <p>I: Nou ja, ze hebben niet overboden dit keer dus ze zitten de, onze starters niet in de weg en bovendien gaat zij ook meer deelnemen aan het maatschappelijke leven hier door haar werk hier. Ik vind dit een positiever scenario dan het eerste. Ja.</p>	Lucht
14.	Denk je dat ze op deze manier zichzelf makkelijker kunnen aanpassen in de wijk of in de	<p>Ja dat denk ik wel, ja.</p> <p>Zij heeft meer tijd, vier uur per dag reistijd, met de trein scheelt het. Die ze kan besteden met haar kinderen om lokaal dingen te gaan doen,. Met haar collega's van hier dingen te ondernemen. Ik denk dat ze veel meer gaat integreren hier.</p>	

	buurt of in de straat?	<p>R: En hij</p> <p>I: Als zij dat doet dan gaat hij op een gegeven moment wel mee denk ik. In de buurt. Dan leert hij door haar ook wel weer mensen kennen in de buurt, denk ik.</p>	
15.	Zou het makkelijker zijn om je aan te passen aan hen?	<p>Dat denk ik wel. Ik denk dat je ze vaker zal zien. En ik denk dat zij ook vaker zal vragen, weet je nog wat leuks te doen. Is er nog wat te doen. Weet je wel, je komt zo'n vrouw wat vaker tegen. Zo gaat het hier op straat he. "Hee is er dit weekend nog wat te doen?" Ja zo gaat dat he.</p> <p>R: Jij bent de wandelende uit agenda?</p> <p>I: Ik ga wel graag overal heen ja.</p>	Lacht
16.	Zou het beter zijn voor de buurt als mensen om deze reden, een schonere groenere leefomgeving, hier komen wonen. Zou dat meer waarde geven aan de buurt denk je?	<p>Ik denk dat dat wel zou kunnen. Als ze zich daar voor inzetten. Als zij dat een belangrijk item vinden dan dragen ze dat misschien ook over aan de buurt bewoners.</p> <p>R: Dan heb je zo'n milieu freak (bewust gechargeerd) naast je wonen. Die de zonnepanelen op het dak timmert</p> <p>I: Ach dat doen ze toch allemaal. Wij nog niet. Maar iedereen doet het wel natuurlijk.</p> <p>R: Ach ooit</p> <p>I: Nou ja, ik heb het een paar jaar geleden wel gevraagd, maar ze hadden ook geen tijd hoor. We moesten een nieuwe douche hebben. Maar dan moet ik ook over op euhm, dan zou ik het gas ook weg willen. Gewoon op inductie koken en euhm.</p> <p>R: Dat is wel een beetje een verbouwing. Op zich het gas eruit niet maar dan moet je verwarming ook anders. Die gaat ook op gas denk ik.</p> <p>I: Ja CV ketel. Ja dus ik doe helemaal niets nog. Ik heb een vast contract, en we stoken wat we willen. Als het dan extra koud is komt de baby van mijn zoon een dag extra hier.</p>	Lacht

		<p>R: Ik kan mij niet indenken dat jullie de kachel op 25 graden zetten en dan pas, jullie lijken mij mensen die eerst de trui aan doen en dan pas een kachel hoger draaien.</p> <p>I: Ja het is nu warm. Mijn partner had het koud. Denk dat ie nu op 19 staat maar als ik hier werk, ik heb m nooit hoger dan 18. Zelf vind ik 17 en een half wel prima als ik werk. Ik heb gewoon een trui aan en ik heb het niet snel koud.</p> <p>R: Ik werk boven. Daar heb ik geen verwarming, een vest aan is eigenlijk genoeg.</p> <p>I: Hier zit ook geen radiator. Dit was eigenlijk een werkhok. Er lopen alleen leidingen. Dit is ook mijn washok. Daar lopen de leidingen. Ik gooide echt vroeger alles in de droogtrommel, gypies en alles. En nu helemaal niets meer. Ik hang alles op heel braaf.</p>	<p>Lacht</p> <p>ijst naar boven</p> <p>Lacht hard</p>
17.	<p>Denk je dat je overtuigingen van de nieuwe burens op het gebied van gezondheid en gezond leven van hen zou overnemen omdat dat de reden is waarom zij hier komen wonen?</p>	<p>Ik denk dat, ik denk dat ik dat zelf al wel genoeg doe. Ik hoef niets over te nemen naar mijn idee. Nee. Zo slecht doen we het niet hier allemaal.</p> <p>Ze kunnen ook van ons leren. Wij zijn gewend om hier te wonen. Als ik zo hier zie wat hier rondwandelt. Ik wandel heel veel he, sinds die corona. Ik zit alleen maar achter die computer dus ik doe elke dag minstens tienduizend stappen. Ik denk dat dat mij gered heeft van die herseninfarcten. Hoe ik daar uitgekomen ben.</p> <p>R: bewegen en buiten zijn</p> <p>I: Ja dat maakt verbindingen he. Dat zegt die neuroloog ook "waarschijnlijk heb jij daarom weinig last". En euhm ik doe dat en ik kom heel veel mensen uit de buurt altijd tegen bij het wandelen. Ja echt hoor. Hier zo binnendoor en dan hup naar het Leeuwarder bos. Ik kom ze allemaal tegen.</p> <p>R: Tijdens corona heb ik veel hardgelopen. Rondje van drie kilometer door het park en dan zo langs de Prinsentuin weer naar huis. Ik kwam steeds dezelfde mensen tegen. Op het laatst kon ik wel drie uur doen over drie kilometer vanwege de praatjes hier en</p>	

		<p>babbeltje daar. De buurt is wel socialer geworden door corona vind ik.</p> <p>I: Ik ook. Nou het was ook. Zelfs met de avondklok. Moest je zien hoe, tot negen uur, hoe druk het op straat was. Toch? Ik vind het wel een sociale buurt hier en ik denk dat de meeste mensen ook wel vrij groen zijn. Kijk dit is niet allemaal, die jongen op de hoek is bezig om uit te zoeken met zonnepanelen voor ons allemaal. Dus als hij wat vind dan euhm. Ik ben er niet op tegen. Moet volgende week oppassen bij mijn zoon. Die heeft ze ook besteld. Maar ja weet je. Als je al een dik end in de 60 bent dan ben je daar niet zo snel mee. En wat verbruik ik. Ik heb echt geen idee. Ik heb tot nu toe, uit luiigheid had ik een contract voor vijf jaar. Iedereen zei; wat dom, ik zei ik heb er geen zin meer in elk jaar. Ik doe alle vaste lasten, ik heb er geen zin in</p>	Lacht
18.	<p>Wat denk je; overigens in beide scenario's, wat kan het gezin het beste doen. Om welke reden denk jij dat ze eerder makkelijker worden geaccepteerd in de buurt?</p>	<p>De tweede. Meer aanwezigheid, meer tijd, het scheelt al meer dan vier uur reistijd die ze meer met haar kinderen kan besteden, met de kinderen sporten, zelf sporten, dingen met collega's doen, dingen in de straat doen, in de stad doen waar je gaat wonen. Waar je bent gaan wonen. Ik denk dat als een dat doet die andere dat dan ook wel wat meer gaat doen.</p> <p>In het eerste scenario blijven mensen op hun eilandje wonen. Werken, vier uur per dag reizen alle twee, dan nog met de kinderen en eten. Die ga je niet veel zien die mensen. Dat denk ik. Jij wel?</p> <p>R: Nee niet echt</p> <p>I: Ik denk dat die mensen het zelf ook niet echt heel leuk gaan vinden. Het wordt een leven van werken en in de vrije tijd vermoeidheid wegwerken.</p>	
19.	<p>Zou dat invloed hebben op jouw manier van leven in deze buurt?</p>	<p>Nou ja, als het een stel is, maar je moet niet een halve straat van mensen uit het westen krijgen denk ik op deze manier. Dat lijkt mij niet leuk.</p> <p>R: Wat staat je er in tegen?</p> <p>I: Nou dat je, je bent nu gewend om heel veel contact te hebben met heel veel mensen. Je kent iedereen bij naam ook de oudere mensen, de tachtigers enz. Je krijgt dan mensen die je bijna niet gaat zien, even een</p>	

		<p>hoi en dan. Nee, het is geen toegevoegde waarde in de leefomgeving in je buurt denk ik. Dat den kik niet nee. Want zelfs mensen, die alleen komen wonen hier, nou, bij jou heb je ook zo'n blokje met dit soort huizen. Je hebt die buurman met die bril. Die is alleen maar socialized wel. Die zie je wel overal</p> <p>R: Buurman met die bril</p> <p>I: Die woont tegenover buurman E en C. Man alleen</p> <p>R: O hij, ik heb hem pas een keer gesproken.</p> <p>I: Dat is een hele aardige vent. Ik ken hem vanuit het cafe.</p> <p>R: O daar zit hij. Ik woon schuin tegenover hem en ik zie hem bijna nooit.</p> <p>I: Nou daar maak ik dan wel eens een praatje mee</p> <p>R: nou ja, jij woont vijf straten verder en praat meer met hem dan ik. Maar ja</p> <p>I: Het moet maar net zo uitkomen dat je elkaar treft. Ik kom hem vaak tegen tijdens een wandelingetje. Hij huurt het volgens mij. Maar ja ook iemand alleen komt vrij makkelijk de buurt in.</p> <p>R: Ik ben hier ook alleen komen wonen. Pas later kwamen de man en het kind erbij.</p> <p>I: Er zijn er veel alleen. Buurman C woont alleen, buurman E woont alleen</p> <p>R: Bij ons in de straat heb je wel veel mensen die alleen wonen. Ook veel weduwen maar die zal je hier ook wel hebben.</p> <p>I: Nee, een maar die is allang heel weduwe. De moeder van Er zijn wel meer weduwen maar die waren dat al toen ik hier kwam wonen. Er zijn meerdere vrouwen, oudere vrouwen die daar alleen wonen. Die ene zit altijd op straat met de rollator, aan het water bootjes te kijken, stopt overal om even een praatje te maken. Ja die ken je allemaal wel. En het zijn natuurlijk ook mensen die niet werken. Ik geloof niet, die mensen waren al weduwe toen ik hier kwam wonen en ik geloof niet dat ze sinds die tijd ooit</p>	
--	--	--	--

		<p>gewerkt hebben. Dat waren echt weduwen, van die huisvrouwen die weduwe werden of zo. De generatie voor ons zeg maar</p> <p>R: De thuisblijvende vrouw</p> <p>I: Ja, dat was mijn moeder ook. Die is 94 nu. Die generatie heeft dat ook.</p>	
	<p>Jij bent niet opgegroeid in deze wijk</p>	<p>Nee, nee</p> <p>R: Dat zijn er ook echt heel veel, mensen die hier als kind nog hebben gewoond. Schuin achter ons, de buurman is naast ons geboren en een buurman stukje verderop woont tegenover het huis van zijn moeder.</p> <p>I: Die gaan ook nooit weg. Die wonen ook voor niets.</p> <p>R: Hij vertelde laatst wat hij voor zijn huis had betaald toen hij erin trok, 75.000 gulden. Daar had ik mijn huis ook best voor willen kopen.</p> <p>I: Ja, ja. Maar dit waren vroeger pakhuizen hier en hiertegenover stonden ook huisjes waar nu parkeerplekken zijn</p> <p>R: Deze hele wijk zou gesloopt worden toch?</p> <p>I: Ja, maar er is brand geweest hier. Dit is volgens mij afgebrand als ik het goed heb. Hier tegenover stonden huisjes en naast dat huis op de hoek stond ook nog een huis. Maar ik vind het helemaal prima zo hoor. Het ziet er niet uit al die auto's maar ik zit niet bij iemand in huis te kijken.</p> <p>R: Ik vind het niet erg dat tegenover ons een stukje gesloopt is. Anders had ik ook zo bij de burens naar binnen kunnen kijken.</p> <p>I: Dat is daar waar buurman E woont. Bij die punt. Ik verbaas mij altijd als ik loop te wandelen over die punt. Daar op de hoek is zo'n apart huisje op de hoek als je van die kant komt, en dan zo daar heb je een huisje, op die hoek.</p> <p>R: Daar zijn huizen gesloopt.</p> <p>I: Is dat daar. Ik vind dat zo'n apart huis.</p>	

		<p>R: Dat is een oud winkeltje. Er zijn best veel, er waren best veel winkeltjes in deze buurt.</p> <p>I: Daar is een boek over geschreven toch? Door hoe heet ze ook alweer. Ik heb alleen dat boek van de oude bewoners.</p> <p>R: Heb voor mijn vorige studie onderzocht waarom het ene deel van mijn straat grote huizen heeft en het andere deel waar ik woon kleine huizen.</p> <p>I: Steijnstraat toch? Daar waar Woont. Met die witte en gele huizen. Dat vind ik een hele mooie straat. Veel mooier dan de Transvaalstraat waar iedereen het altijd overheeft.</p> <p>R: Dan vind ik de Cronjestraat, achter ons nog veel mooier. Daar heb je aan beide kanten die kleine woninkjes met karakter.</p> <p>I: Stiensersstraat vind ik ook wel mooi. Maar ik vind het prima hier. Weinig onderhoud, een keer in de zoveel tijd komtde boel weer schilderen.</p>	
20.	<p>Denk jij dat het gezin dat hier komt wonen, waar de vragen over gaan en niet over de buurtgenoten waar we zojuist over zaten te roddelen, dat stuk moet ik maar niet uitschrijven, wat zouden zij moeten doen om zich het beste aan te passen in de wijk?</p>	<p>Nou ja, ik denk wel een beetje connectie met de burens. Misschien ook eens bij het buurthuis binnen wandelen. Daar is ook een koffiemoment tegenwoordig, op vrijdag ochtend.</p> <p>R: Reparatie café hebben ze daar toch ook?</p> <p>I: Ja maar ze doen daar van alles. Je kan er biljarten, er werd ook wel gekookt. En ze hebben elke vrijdagochtend koffiemoment. Meld je aan misschien kan je iets doen voor ouderen in de wijk, boodschappen doen ofzo. Zo kom je er snel tussen.</p> <p>En ik denk dat we sowieso mazzel hebben met de wijk waar wij wonen. Het is een sociale, heel sociale wijk. Als je wilt kan je er zo tussen komen, hoef je niet eens veel moeite voor te doen. Dat denk ik niet.</p> <p>Ik weet niet of het nu nog geldt. Je had ook op een gegeven moment dat ze groentetuintjes gingen maken overal, met kinderen</p> <p>R: het Tûntsje?</p>	

		<p>I: Ja en hier een. Op het pleintje is er ook een. En dan zag ik ook wel mensen met jonge kinderen. Hartstikke leuk. Ik pas ook op, op mijn kleinkind. Nog even, die is net een jaar, dan zit ik daar waarschijnlijk ook tussen en dan leer ik weer allerlei jonge mensen met kinderen kennen. En de kinderboerderij enz. Maar vraag, er zijn allerlei bejaarden tehuizen rond de wijk, je kan vast vrijwillig wat doen. Connect in de wijk. Je moet er iets voor doen. Je moet jezelf laten zien en dan zit je er zo tussen. Het is niet moeilijk in de wijk</p>	
	<p>Dat maakt het ook makkelijker om hier in de buurt geaccepteerd te worden</p>	<p>Zeker. En je hebt hier weinig hoogbouw. Dat scheelt waarschijnlijk ook</p> <p>R: Hoe bedoel je?</p> <p>I: Nou ik denk in een wijk met veel flats dat het anders wonen is dan dat iedereen zo op straat. Jij zegt zelf al, het wordt mooi weer je gaat de straat op. In een flat ga je het balkon op. Hier zie je mensen denk ik eerder.</p> <p>R: Het sociale karakter van de wijk</p> <p>I: Klopt. Ik denk niet dat het een moeilijke wijk is om te integreren nee, en ik denk dat je best ook een eigen mening mag hebben in deze wijk. Ik denk niet dat het allemaal betwetertjes zijn in deze wijk. Ik heb het in ieder geval nog niet meegemaakt in ieder geval.</p>	
21.	<p>Ik ben door mijn vragen heen. Heb ik nog iets niet gevraagd waarvan jij denkt dat had je moeten vragen?</p>	<p>Nou nee, Ik denk eigenlijk dat je niet veel problemen gaat krijgen met de gesprekken die je gaat hebben vanwege de wijk waarin wij wonen, denk je niet.</p> <p>R: Ik heb geen idee eigenlijk</p> <p>I: je moet wel overal mensen interviewen.</p> <p>R: Ik probeer om in elke straat van de buurt met iemand in gesprek te gaan</p> <p>I: Je moet wel verschillende types hebben, denk dat je dan ook andere antwoorden gaat krijgen. Ik ben wel benieuwd. Ik heb geen idee hoe die daar sociaal zijn. Die kijken waarschijnlijk weer anders naar dit soort dingen.</p>	Wijst

Appendix VII; Transcription Interview II

Datum: 17-4-2023

Geïnterviewde: Man

R: Onderzoeker

I: Geïnterviewde

Inleiding:

	Question R	Answer I	Non-verbaal
1.	Jij woont hier nu hoe lang?	Ik woon hier nu, 2023, in dit huis woon ik nu 20 jaar. R: En daarvoor? I: Heb ik 12 jaar ergens anders gewoond en daarvoor heb ik hier weer gewoond. R: Jij bent hier opgegroeid? I: Geboren, opgegroeid. Met een kleine pauze R: Is dat niet gek als je weer terug komt in een buurt? I: Nee blij! R: Waarom I: Ik heb in diverse wijken in de stad wel gewoond en euhm, ja dit is toch thuis. Het is heel raar maar dit is mijn plekje. Ik heb ook altijd geroepen dat ik weer terugkwam naar de Transvaalwijk en dat is gelukt. Ja.	
2.	Hoe sta jij tegenover nieuwe buurtbewoners in de buurt of in de straat?	Open R: open? Leg uit? I: Je burens, mensen die hier een huis kopen, daar heb je geen invloed op. Maar in al die jaren is dat altijd goed geweest. Het contact met nieuwe mensen is goed, met oude bewoners is goed. Dus euhm, ja	
3.	Maakt het dan ook uit waar die nieuwe buurtbewoners vandaan komen?	Nee dat denk ik niet. Het hangt van je eigen instelling af of je je, ja kan thuis voelen in een wijk. Aanpassen in het verkeerde woord. Maar er woont hier ook van alles in deze wijk dus ik denk dat dit wel een hele geschikte wijk is om van alles bij elkaar te zetten	

R: Ik heb dus een fictief gezin. Zal ik het voor je voorlezen of wil je het zelf lezen?

I: Lees maar op.

Introductie van het gezin

	Question R	Answer I	Non-verbaal
4.	Klinkt dit als een normaal gezin voor jou?	Ja, een normaal gezin met twee werkenden, ja. R: Zo heb je er meer in deze buurt toch? I: Ja, de meesten.	Lacht

Introductie van scenario I verhuizen vanwege goedkopere woonruimte

	Question R	Answer I	Non-verbaal
5.	Wat vind jij er van als mensen hier vanuit andere delen in Nederland hier komen wonen vanwege lagere huur prijzen, of lagere woningprijzen bedoel ik	Dat begrijp ik wel, Het is ook duurder om in de hartstikke duur, of duurder om in de Randstad te wonen. Prijzen hier zijn de afgelopen jaren ook flink gestegen maar in vergelijking met Utrecht, Amsterdam noem maar eens wat blijft het hier een stuk goedkoper.	
6.	Heeft dit ook invloed op jou?	<p>Nee niet op mij, persoonlijk. Misschien toekomst gezien dat het voor de kinderen lastiger wordt om aan woningen te komen. Als hier mensen van buiten Leeuwarden komen maar daar zal vast wel een oplossing voor komen.</p> <p>R: Jij merkt nu niets van de hogere huizenprijzen in jouw persoonlijke leven?</p> <p>I: Ik ben geen huiszoekende. Ik woon hier nu 20 jaar en ben niet van plan om weg te gaan dus ik kijk niet zo zeer naar huizenprijzen. Ik weet dat huizen duurder zijn geworden, en flink ook maar op mij direct heeft dat geen invloed</p> <p>R: En op je belastingen?</p> <p>I: Ja die, je gaat elk jaar meer gemeenschappelijke belastingen betalen maar dat wordt toch elk jaar geïndexeerd.</p> <p>R: De WOZ is net weer binnen</p> <p>I: Nou jaaaa, dat heb ik een keer aangevochten en dat heb ik dan toen ook destijds gelijk in gekregen maar in verhouding betaal je niet heel veel meer als het een stukje duurder word en als de leefbaarheid in de wijk dan ook een stukje beter wordt dan heb ik er geen moeite mee om een stukje meer belasting te betalen.</p>	
7.	Wat maakt voor jou een wijk leefbaar?	<p>Euhm, netjes. Geen rommel om de deur een beetje begrip voor elkaar tonen, dat heeft niets met belastingen te maken. Gewoon onderhoud van de wijk en dat is hier hartstikke goed. In vergelijking met andere wijken zie ik ze hier vrij veel. Ja.</p> <p>R: De veegmannen de tuinmannen</p> <p>I: Ja, het is wel minder geworden de afgelopen jaren maar dat heeft ook met kostenbesparing te maken, maar in de zomermaanden rijden ze regelmatig langs, onkruid wordt goed verdelgd. Het onderhoud aan de buurt is vrij goed</p>	
8.	Dat gezin dat ik net omschreef, denk jij dat ze in deze buurt zouden passen,	Ja dat denk ik wel. Kinderen nog sneller dan volwassenen natuurlijk. Maar ik denk dat het ook voor volwassenen een verademing is om in zo'n buurt terecht te komen. Ik denk dat ze wel zullen opkijken	

	zouden ze zich aanpassen in deze buurt?	naar de vriendelijkheid van de Friezen in het algemeen. Dat is wat ik in mijn werk ook veel meemaak. R: Ja he, je hebt weinig saggerijnige mensen I: Nee, geen saggerijnen	
9.	Zou jij je aanpassen aan hen?	Euhm, in zo verre. Ik zou ze wel wegwijs maken maar ik blijf wel mijn eigen ding doen. Ik hoef mij niet zo aan te passen aan een ander. We leven met elkaar. En ik denk dat als we dat in het achterhoofd houden dat het dan wel goed komt. R: Dat klopt denk ik.	
10.	Denk je dat het goed is voor de buurt als mensen hier naartoe verhuizen om deze reden?	Ja goed voor de buurt, ik denk dat dat, kijk als er honderden komen dan gaat dat wel verschil maken. Dan heb je heel veel westerlingen in een keer in een wijkje wonen, maar als het eens een enkeling is dan denk ik dat dat helemaal niets uitmaakt R: De Randstedelijke mentaliteit wordt hier wel euhm I: Wat ik net zei, de Randstedelingen zijn over het algemeen wel blij verrast als ze deze kant opkomen dus ik denk dat dat wel goed komt	
11.	En denk je, zou je sommige van de overtuigingen en normen en waarden of gewoonten van de nieuwe burens, zou je die overnemen?	Nee, we hebben onze eigen normen en waarden en ik denk dat de meeste mensen die wel op dezelfde manier meekrijgen, lijkt mij R: Lijkt mij ook. Niet in eens dat het hier ineens vol met koffietentjes komt enz. I: Ach, dat zal zo snel niet gebeuren, dat mag hier ook niet. Ik zal de laatste zijn die daar over zal gaan zeuren maar het is euhm, ik denk dat die regelgeving bij hen ook zo is. Je mag niet zomaar van alles gaan doen	
12.	Dus een gezin dat om deze specifieke reden, goedkopere huizen, hier naar deze buurt toekomt heeft niet heel veel invloed op jouw visie of overtuigingen?	Nee, nee niet persoonlijk nee. Ik ben hier geboren en opgegroeid, er zitten hier best veel verschillen maar het gaat wel allemaal goed met elkaar. R: Ja, de sociale controle is hier wel hoog, bij vlagen. I: Ja je zegt het goed, de sociale controle is hoog maar je zit elkaar niet van het bord te kijken, dat vin dik dan ook weer niet. Ik ken de meesten hier wel uit de buurt en het niet zo dat ik mij bekeken voel ofzo. Maar ik vind het wel een fijn idee dat als ik op vakantie ben dat er wat in de gaten wordt gehouden. R: Ik woon natuurlijk tegenover Buurman X I: Jaja ja, maar dat heb ik hier met Buurman X en Buurvrouw X, die hebben allebei zicht op het huis, die hebben ook allebei een sleutel van het huis mochten er dingen zijn dan kunnen ze altijd binnenkomen. En dat is andersom ook zo. R: Ja dat is bij ons ook zo. Mijn burens hebben ook allebei de sleutel. I: Ja het is ook zo, dat sociale stukje van zonet, we denken om elkaar, we letten niet zozeer op elkaar	Lacht Lacht

		<p>maar we denken om elkaar. Ik denk dat dat wel een fijn gevoel is</p> <p>R: Denk je dat dat anders is in de Randstad</p> <p>I: Jaaaa, daar kennen ze elkaar vaak niet. Ik heb vanuit mijn werk ook vrij veel met Randstedelingen te maken die naar het noorden toekomen. Maar dan val ik toch weer, zij zijn vaak blij verrast. Want ze kennen dit soort situaties vanuit hun eigen stad vaak niet. Ze kennen hun burens niet, noem maar op.</p> <p>R: Gek eigenlijk</p> <p>I: Ja raar, maar dat ken ik niet. Ik ben dit gewend.</p> <p>R: Ik ben opgegroeid in een klein dorp, daar ken je iedereen.</p> <p>I: Ja, de Transvaalwijk is eigenlijk een dorp naast het centrum. Dus je kent elkaar. Ik ken bijna iedereen van gezicht, niet bij voornaam maar dat hoeft ook helemaal niet. En we gaan niet bij elkaar op verjaardag, dat is ook niet nodig. Maar als we elkaar zien is het goed. Ja.</p> <p>R: We nodigen de burens allemaal uit, dan kunnen we lekker herrie maken.</p> <p>I: Ja dan kan je lekker doorfeesten. Maar dat is hier in de straat ook. Als er een feestje is dan wordt er melding van gemaakt, en dan ben ook uitgenodigd maar kom je niet dan is het ook prima. Leven laten leven zo noemen ze dat toch?</p>	Lacht
--	--	--	-------

Introductie scenario II, verhuizen vanwege een gezondere leefomgeving

R: Ik heb het scenario van de AI een klein beetje aangepast aangezien de vorige geïnterviewde het heel storend vond dat beide ouders in Utrecht bleven werken. Dat zou het integreren heel hard in de weg staan

I: Nou als je in Utrecht blijft werken dan ben je elke dag wel drie en een half uur aan reistijd kwijt, ik denk wel vier uur met het openbaar vervoer heen en terug. Dus ik denk dat dat lastiger voor hun is dan voor een ander. Ze zullen in de weekenden wel gewoon vrij zijn. Ik socialiseer door de week ook vrij weinig. Daar heb ik het te druk voor met mijn eigen gezin maar als we dan vrij zijn en het is weekend dan zijn we wel om het huis te vinden.

	Question R	Answer I	Non-verbaal
13.	Is dit een aannemelijke reden om te verhuizen naar deze wijk?	<p>Ja misschien wel ja. Ja hoe drukker een omgeving is hoe meer vervuiling er is over het algemeen.</p> <p>Ik weet niet of ik het zelf zo zou doen, gezondheid staat op één maar ik weet niet of zelf anderhalf uur of twee uur zou reizen om naar mijn werk te gaan.</p> <p>R: Nee he?</p> <p>I: Nee</p> <p>R: Het is ook alleen hij die dat doet en hij is IT-er dus hij kan vanuit huis werken</p>	

		<p>I: Ja vanuit huis dan, ja. Maar nogmaals, ik snap heel goed dat mensen van buiten Friesland hiernaar toe toekomen. Niet omdat ik een Fries ben en het hier zo geweldig mooi vind, dit is voor mij mijn normaal, maar als ik zelf in de grote steden rondloop dan ben ik 's avonds heel blij dat ik weer thuis ben. Weinig files, het wordt hier wel steeds drukker maar nog lang niet zo druk als daar.</p>	
14.	Denk je dat deze mensen zich makkelijker in de buurt zullen aanpassen?	<p>Ja dat denk ik wel. Het is geen moeten het is hun eigen bewuste keuze. En dan zal je er waarschijnlijk ook veel aan doen om gewend te raken. In ieder geval je best doen.</p> <p>R: Meer dan als je hier alleen komt wonen om goedkopere woningen?</p> <p>I: Ja dat denk ik wel. Deze mensen gaan bewuster met hun gezondheid om. Kijk een financieel verhaal is vaak uit nood geboren en dan laat je dingen maar als je zelf de keuze maakt denk ik dat je ook makkelijker je kan aanpassen, ja zeker.</p>	
15.	Dat is dan de volgende vraag gelijk: denk jij dat zij zich kunnen aanpassen aan de buurt	<p>Ja dus</p> <p>R: Veel makkelijker?</p> <p>I: Weet ik niet want als je mij ergens anders neer zou zetten zou ik er niet heel blij van worden. Ik ben niet iemand die graag ergens anders is. Euhm dat hangt van de instelling van de mens af.</p> <p>R: Jij bent meer honkvast</p> <p>I: Ja, ik heb familie die reist de hele wereld af, die wonen ook op plekken waarvan ik denk mooi voor ze maar niet voor mij.</p>	Grinnikt
16.	Dit gezin komt hier vanwege gezondheidsredenen, zou jij je aanpassen aan hen?	<p>Ik weet niet of ik mij zozeer hoef aan te passen. Leven en laten leven, zijn we weer. Kijk, als ze tot 's nachts drie uur, vier uur doorfeesten dan ga ik daar wat van zeggen, maar dat is ook meer het stukje sociaal, dat doe je niet en iedereen mag een feestje vieren tot vijf uur 's ochtends maar niet met de volume knop op 12. Dat is een dingetje. Maar daarvoor, ik denk dat de meeste mensen in de wijk dan ook wel zo iets hebben van moah dat melden we even. En dan ook niet kwaad meer zo van hé dat kan niet, maar dan is het even een gesprek voeren en dan , maar weet je ik heb nog nooit ellende in deze buurt daarom meegemaakt. We komen er altijd weer uit. Je mag een mening geven en de gene die daar wel wat mee doet of niet wat mee doet dat is uiteindelijk de keuze maar het moet niet tot overlast zorgen.</p> <p>R: Volgens mij houdt iedereen die hier woont daar wel rekening mee.</p> <p>I: We hebben hier nooit overlast</p>	Lange stilte

		<p>R: Een keetje, eigenlijk altijd wel een keertje en dan zeg je er iets van en daarna houdt iedereen wel rekening met elkaar is mijn idee.</p> <p>I: Nou wel hebben hier in de straat op het moment vier studentenhuizen, met over het algemeen buitenlandse studenten, maar ook dat gaat over het algemeen hartstikke prima. Als ze komen dan komen ze meestal even aan de deur om een handje te geven om zich voor te stellen en dan wonen ze hier vier jaar en je hoort ze eigenlijk vier jaar niet op het incidentele feestje na waar je dan zelf ook voor uitgenodigd bent. Nou dat is dan alleen maar mooi</p> <p>R: Vind je dat hier veel studenten wonen? Ik vind het eigenlijk wel meevallen</p> <p>I: Nee, daar is wetgeving voor. Je mag per straat, in dit gedeelte mogen er twee zitten, in dat gedeelte mogen er twee zitten. Ik heb dan de mazzel dat er in dit straatje ook nog een zit. Dat is dan wel gezellig, het leeft. Maar overlast, nee, eigenlijk nooit. Ik heb wel in wijken gewoond waar het veel erger was.</p> <p>R: Ik heb voordat ik hier woonde in de binnenstad gewoond. Maar wel veel contact met de burens</p> <p>I: Ik denk dat dat ook wel wat te maken heeft met de mentaliteit van de mensen hier. Als ik in het centrum ben en ik sta voor de winkel en er komt een langs lopen dan zeg ik gedag. En als dan een nou een gemiddelde Fries die zegt dan zonder blikken of blozen ook gedag terug en is het iemand die mij niet kent en niet van hier komt dan kijken ze eerst wat raar omdat ik zomaar gedag zeg tegen ze. Ja dat vind ik bijzonder, ja dat vind ik bijzonder. Ik vind dat niet meer dan normaal dat je even groet</p> <p>R: loop de hele dag te goedemorgen, goedemiddag hoi te zeggen</p> <p>I: Nee maar dat dus. Dat is een dingetje maar dat is ook wat je meekrijgt</p>	<p>Wijst links en rechts van het huis aan</p> <p>Lacht</p>
17.	Denk jij dat het goed is voor de buurt als mensen hier naar toe verhuizen om gezondheidsredenen, zou de buurt een ander imago krijgen?	<p>Nee, Ik denk wederom dat als je hier 40 mensen zou neerzetten die hier komen vanwege gezondheidsredenen dat dat best wel een omslag zou zijn maar als dat af en toe eentje is. Meestal kom je niet zo ver. Je praat eens even dan is het nou waar kom je vandaan. Ik weet van de meeste mensen niet waarom ze hier zijn komen wonen. Ik denk omdat het een mooi wijkje is. Lekker dichtbij het centrum. Ook ik heb een auto voor in het weekend. Ik doe alles lekker op de fiets.</p> <p>R: Ik heb een auto om naar school te gaan en dat is het, en een keer in de week de grote boodschappen.</p> <p>I: Die komen ze hier aan huis brengen, ideaal. Gewoon Albert Heijn. Dat is er zes jaar geleden bij in geslopen.</p>	

		<p>R: Wij doen het met de boot wel. Als we voor veel mensen boodschappen moeten doen dan laten we het bezorgen maar heel vaak proberen we wel ook een supermarkt in het stadje of dorp waar we zitten te vragen</p> <p>I: Ik kom nog wel bij de slager in het centrum maar natuurlijk hebben wij onze verser dagelijkse dingetjes. Wij hebben een gezin van vijf met twee tieners. Die groeien nog elke dag. Ik denk dat ik wel een beetje onder dat modale gezin val wat uitgaven voor wat boodschappen betreft. Ik vond het wel fijn dat ik daar dan niet zelf anderhalf uur aan hoeft te besteden. Ja eerlijk is eerlijk, die tijd kan ik weer ergens anders in steken.</p>	
18.	Denk je dat je van dit gezin dat hier om gezondheidsredenen komt wonen overtuigingen of waarden en normen zou overnemen?	<p>Nee, nee, ik ben een persoon die euhm. Dat voelt bij mij als aanpassen. Dat je dat bedoelt. Dat ik mij ga aanpassen aan anderen. Naar mijn idee hoeft ik dat niet te doen. Wat mij betreft ben ik niet een heel moeilijk persoon daarin. Als het mij bevalt dan bevalt het mij en dan zal ik ze misschien wat vaker opzoeken en als dat niet zo is dan niet. En dan blijf ik gewoon vriendelijk gedag en dan zien we elkaar op zomerdag buiten wel.</p> <p>Maar nogmaals ik woon hier wel op mijn eigen, dat is een ding . Je hebt beter een goede buur dan een verre vriend dat is natuurlijk ook weer zo, maar ik zou mij niet gaan aanpassen. Nee, dat vind ik wel een heel groot woord. Helpen wel.</p> <p>R: Rekening houden?</p> <p>I: Zeker wel. Rekening houden met nieuwe mensen altijd of wat wegwijs maken of noem maar op. Ja tuurlijk ja</p> <p>R: Toen ik hier kwam wonen had een vriend van mij die hier al woonde allemaal dingen op de foto gezet van kijk daar is de brievenbus, daar kan je sigaretten kopen.</p> <p>I: Ja maar dat is toch mooi. Als hier een voor de deur staat waar iets is in de buurt dan prima daar heb ik ook geen moeite mee. Moeten ze wel omlopen want die voordeur werkt al 20 jaar niet.</p>	
19.	Ook dit gezin zou geen invloed hebben op jouw visie of overtuiging of gedrag?	<p>Nee</p> <p>R: Zou dat er heel langzaam in kunnen sluipen?</p> <p>I: Nee dat denk ik niet. Daar ben ik te nou eigenwijs, is dat een verkeerd woord? Dat weet ik niet, dat ben ik wel. Ik ben zeker genoeg van mijzelf om te weten dat ik niet een asociaal type ben. Dus ik hoeft mij niet aan te passen voor een ander, dat heb ik nog nooit gedaan. Ik kan wel meebuigen hoor, dat echt wel maar alleen mijzelf aanpassen om een ander, nee dat doe ik niet. En dat hoeft een ander voor mij ook niet te doen. Die verwachting heb ik ook niet.</p>	

20.	<p>Heb jij iets gezegd waarvan je nu denkt dat heb ik liever niet dat je dat gebruikt?</p>	<p>Nee, nee ik sta wel aardig achter mijn antwoorden. Wat ik zeg, zolang het niet een dikke puinhoop wordt dan dan euhm, maar dat wordt het hier niet. Daar is het het wijkje niet naar. Het is heel mooi, als hier een huis te koop staat dan is het binnen twee weken ook verkocht, de meesten.</p> <p>R: Nou, bij ons staat er eentje op het hoekje</p> <p>I: ja joh, bijna naast jullie maar weet je dan .. wat er op het moment gebeurt in de huizenmarkt want ik ben natuurlijk niet gek, ik weet wel wat het spul waard is. D'r wordt voor deze bakstenen, zo mag ik dat wel zeggen, daar wordt voor Friese begrippen wel een hele pens geld gevraagd. En dat zal wel zo horen en het zal allemaal zo zijn. Maar het is gewoon heel gek. Ik weet dat je niets met vroeger mag vergelijken maar in de jaren 70. Dat is dan al wel 50 jaar terug werden hier huizen verkocht voor 11.000 gulden. Ik weet dat er in de jaren 90 een huis voor 140.000 gulden werd verkocht en dat was dan echt de hoofdprijs en als je dan nu voor drie ton in euro's weggaat. Ja dan krab ik mij wel achter de oren, dat vind ik wel een dingetje. Dus die mensen in Utrecht moeten zich heel goed gaan afvragen of het hier wel echt heel veel goedkoper is. Maar het is wel zo, het is wel ontzettend veel geld geworden allemaal.</p> <p>R: Als ik naar mijn huis kijk en de waarde dan is dat ook heel veel hoger geworden. Maar ik ben dan ook van plan om hier de rest van mijn leven te blijven en er tussen zes planken uit te gaan.</p> <p>I: Ja dat is mijn opzet met dit huis ook geweest. We hebben dit huis in 20 jaar tijd wel helemaal naar onze wensen aangepast. De eerste paar jaren hebben we het groot verbouwd en daar na stukje bij beetje aangepast. Ik heb het wel laten taxeren, vond het ook wel fijn om te weten. Maar heb wel aan die man gevraagd wat hij tegen kwam onder weg hier naar toe toen hij met een bedrag aankwam. Want ik snap het gewoon niet. Waarom dat zoveel moet zijn.</p> <p>R: Ik denk locatie, locatie en locatie</p> <p>I: Nou daar kwam hij ook op terecht. Hij zei je loopt hier alles, de ene kant op is de Prinsentuin de andere kant op is het park, je loopt in 10 minuten naar het centrum. Hij zegt: het plekje hier is het meeste geld waard, die bakstenen op zich valt redelijk mee zei die.</p> <p>R: Ik moest wel lachen, de buurman zei hij staat te koop en wat doe je dan Funda.</p> <p>I: Waar staat ie voor 239?</p> <p>R: 245. We keken de foto's er zit weinig sfeer in.</p> <p>I: Dat is dat huis met de steeg ernaast toch? Die is van binnen te modern gemaakt. Maar het is ook gemakkelijk voor de verkoop denk ik.</p>	
-----	--	--	--

		<p>R: Dan kan de gene die er in komt aller er uit slopen om opnieuw te beginnen.</p> <p>I: Dat gebeurt toch meestal wel. Ja nee, mijn hier buurman ook. Die woont hier al zijn gehele leven. Die man ook, ik weet niet of er nog zachtboard inzit maar die heeft nog gewoon twee groepen in huis, twee van die porseleinen doppen. Ik denk, ja als dat ooit te koop komt mag dat nooit te veel kosten.</p> <p>R: De meneer met de bakfiets</p> <p>I: Och nee, dat is nog helemaal origineel, ja echt nog helemaal origineel. Kamer en-suite. Daar zit boven nog de originele houten betimmering nog aan de binnenkant. Daar zit geen gipsplaat op, geen tengels, geen isolatie. Helemaal nul. Dat is echt nog een origineel huis. Maar ja, als het ooit te koop komt en het gaat voor een beetje een normaal bedrag weg. Dan zou ik daar zeker wel belang voor hebben</p> <p>R: Dan heb je twee huizen</p> <p>I: Ja dat is een dingetje, Ik heb ook altijd tegen de buurman gezegd, als je hier weg gaat dan wil ik eerste koop hebben. Maar als ik zie wat die huizen nu kosten dan kan ik dat nu niet meer doen. Terwijl, wat zou zo'n huis nou moeten kosten. Ik denk dan een ton ofzo, nou ja dan heb je nog mogelijkheden.</p> <p>R: Ik moest wel lachen om mijn dochter, die zei, als ik later groot ben dan koop ik het huis dat nu te koop staat want ik wil hier wel blijven wonen.</p> <p>I: Nou ja, ik had altijd mijn zinnen gezet op het huis hier op de hoek van de straat, daar ben ik opgegroeid. Ik ben op nummer 43 bij jou in de straat geboren en toen ik drie was ben ik verhuisd naar het hoekje HermanCosterstraat, Cronjéstraat. Dat was vroeger de buurtsuper. Toen de buurtsuper er uit ging is dat verbouwd en toen zijn wij daar gaan wonen en daar heb ik tot mijn twaalfde gewoond. Ik heb altijd gezegd, dit huis wil ik weer hebben. Maar dan wordt je groter en dan staat dat niet te koop. En toen kwam dit te koop. Hier speelde ik vroeger, een hoekhuis, garage eraan, ja uiteindelijk. Nu ben ik daar laatst eens binnen geweest, vroeger was alles daar wel veel groter. Als je dat ziet dan, wij hebben nu een ruimer huis. En ze hebben hier vroeger ook met z'n achten gewoond, nou ja vroeger, ja vroeger met z'n achten in dit huis. Nou dat zou ik dan weer niet kunnen, dat vind ik net wat te veel. Maar wij hebben de mazzel dat we allemaal een eigen kamer hebben. Dat vind ik een mazzel. Daar slaapt zoon, daar slaapt andere zoon, daar slapen wij en hier beneden woont onze dochter. Ik heb een doorgang gemaakt door het toilet heen. Hele garage geïsoleerd en daar een kamer gemaakt met een hokje ernaast voor mijzelf.</p>	Lacht
--	--	--	-------

		<p>R: En als jullie dan later wat minder ter been worden dan kan zij naar boven en jullie naar beneden.</p> <p>I: Ja dat was toen de opzet. Toen hadden we nog twee kinderen maar we hadden de mazzel dat we er nog eentje mochten krijgen en daardoor zijn wij weer naar boven gegaan. Maar wij hebben daar een half jaar geslapen denk ik. En als je dan het rolgordijn open hebt en er hangt geen doek dan zie je gewoon de lucht. Gewoon een lekker plekje.</p> <p>Ik denk dat wij hier gewoon lekker blijven wonen, ik bedoel die kinderen die kunnen toch de deur niet meer uit, die kunnen iets meer kopen, of huren. Dat wordt lastig. Ik denk dat ze wel tot hun 25-ste naar school moeten gaan willen ze wat willen.</p>	Lacht
--	--	---	-------

Appendix VIII; Transcription Interview III

Datum: 18-4-2023

Geïnterviewde: Vrouw

R: Onderzoeker

I: Geïnterviewde

Inleiding:

R: Het zijn niet veel vragen, het zijn twee scenario's en een familie waarmee ik je ga laten kennis maken

I: O leuk!

R: En ze zijn nep, ze bestaan niet echt. Je kan vertellen wat je wil, zo veel je wilt. Het is aan jou wat je over hen wilt vertellen of wat je van ze vind.

I: Prima

	Question R	Answer I	Non-verbaal
1.	Maar als eerste: Hoe lang woon jij hier?	Ik woon hier straks op 30, wanneer wat het Koninginnedag, 30 april, ik woon hier straks 15 jaar	
2.	Kan jij voor mij de buurt omschrijven?	Ja dat kan ik. Toen ik hier kwam wonen kende ik de buurt omdat mijn schoonmoeder hier al jaaaaaren woont, en euhm, en we vonden het een hele fijne buurt omdat mijn man hier ook opgegroeid is. En euhm, ik kom van Ameland en toen had ik zo iets van nou wil ik in de stad wonen of ga ik liever naar een	

I: Ik lees ze zelf wel even door. Dat gaat prima.

R: Je trekt je wenkbrauwen op

I: Lacht

	Question R	Answer I	Non-verbaal
	Waarom trok je je wenkbrauwen nou op?	<p>Ja euhm, ik weet niet eens meer bij welk stukje dat wat was, maar ik dacht even hmmm, ja.</p> <p>Maar het is in ieder geval wel leuk dat ze twee jonge kinderen hebben, d'r wonen vrij weinig kinderen in de buurt vind ik.</p> <p>R: Ja, hangt er vanaf</p> <p>I: In welke straat je zit misschien. Bij onze straat wonen eigenlijk geen kinderen</p> <p>R: Wel hele jonge</p> <p>I: Ja wel hele kleintjes, baby's, ja ja</p> <p>R: Dat is niet leuk voor jullie jongens</p> <p>I: Nee, ja, dus dat is op zich hartstikke leuk, ze hebben allebei een goede baan. Ja, maar dan vind ik het inkomen wat ze hebben wel vrij laag. Als ik die twee banen zie dan denk ik hmmm. Iemand in een ziekenhuis en iemand als IT consultant dan had ik wel wat meer verwacht dat ze per maand binnen harkten</p>	Lacht
5.	Komt dit gezin als een echt normaal gezin op jou over?	<p>Ja ik denk als je zo veel verdiend waarom heb je dan geen auto en waarom doe je alles met het openbaarvervoer</p> <p>R: Die hebben ze wel, ze gebruiken hem in het weekend</p> <p>I: Okeee, even zien. Ze reizen met het openbaar vervoer naar het werk. Ze hebben ook een auto die gebruiken ze voor weekend uitstapjes, ok. Ze zijn 150 per maand kwijt aan gas, verzekering en onderhoud. Dat vind ik vrij weinig wat ze daar aan kwijt zijn</p> <p>R: Ik ook. Ik heb het scenario dan ook niet gemaakt</p> <p>I: Maar ze geven wel 800 euro uit aan voedsel, amusement en kleding. Dat vind ik wel een best bedrag.</p> <p>R: Vind ik ook wel veel</p> <p>I: Dat geven wij niet uit per maand</p>	Lacht
6.	Wat zou je er van vinden als deze mensen naast jou kwamen wonen?	<p>Nou ja, qua kinderen zou ik het wel leuk vinden omdat we vrij weinig kinderen in de buurt hebben en ze hebben een van 10, ik heb er een van 9 dus... ja. Maar ja het ligt het aan wat voor uitstapjes gaan doen met dat geld</p> <p>R: Hoezo?</p> <p>I: Nou als ze elke keer vrienden enz. over de vloer hebben. Daar zit ik eigenlijk niet zo op te wachten. Ik heb twee vrijgezellen naast me. Daar zou ik wel aan moeten wennen. Ja echt.</p> <p>R: Ja dat snap ik wel.</p>	Lacht

7.	Zou je ze als buren willen hebben of zou je zo iets hebben van moah..?	Moah, even aftasten.	
----	--	----------------------	--

Introductie Scenario I verhuizen vanwege goedkopere huizen in de Transvaalwijk.

R: Wil je het scenario zelf lezen?

I: Ja dat is goed

R: Het is wel grappig, jij hebt geen leesbril nodig. De andere mensen die ik tot nu toe heb gesproken mest ik het voorlezen want die zaten echt van waar is mijn bril.

I: Ik heb van veraf maar niet van dichtbij..... (leest) Grappig, de huizen hebben een achtertuin, het is hier meer een plaatsje

R: Ach, alles aan eigen buiten is, is je vanaf een appartement komt misschien wel een achtertuin

I: Uiteindelijk blijven ze daar werken, ok.

	Question R	Answer I	Non-verbaal
8.	Wat vind jij van mensen die vanuit andere delen in Nederland hier komen wonen vanwege de lagere huizenprijs?	Ja, eerlijk gezegd, ik vind het wel jammer want euhm, ja, als mijn kinderen straks de deur uit willen zijn hier geen genoeg huizen meer. Ja, waar moeten mijn kinderen dan naar toe? Ik zal blij zijn als ze een jaar of 20, 22 zijn dat ze de deur uit gaan. Het liefst op hun 18 ^{de} . Tja, dat vind ik jammer. Aan de andere kant, ik snap hun kant ook, als je een groter huis kan krijgen voor veel minder geld, ja, dan ben je eigenlijk ook gek dat je blijft zitten natuurlijk	Lacht
9.	Denk jij dat deze mensen zich makkelijk kunnen aanpassen in de buurt?	Nou ik denk dat er wel wat moeite voor nodig is R: Op welk vlak? I: Nou ja ze zullen toch anders gewend zijn daar. Je zit hier wel in een buurt van ons kent ons. En ik denk dat je wel wat moeite moet doen om er tussen te komen R: Zou het dan uitmaken dat ze uit de Randstad komen? I: Tja, lastige vraag R: Kwam jij hier makkelijk, of hoewel, jij kende de wijk natuurlijk al wel vanwege je schoonmoeder I: Ja. Ik heb eerst ook nog een half jaar, tijdelijk, bij mijn schoonmoeder gewoond. En mijn man die is hier natuurlijk opgegroeid, dus die kent iedereen in de wijk, dus ja dan ben je er met z'n beiden gewoon bij. Dus dat is dan toch weer anders denk ik	

		<p>R: Ik kwam hier wonen en het viel ook wel mee, hoewel, mijn overbuurman is natuurlijk een verhaal apart. Als je aardig tegen hem doet dan zorgt hij wel dat je inburgert, en snel ook. I: Ja..</p> <p>R: En wij zijn zelf heel open naar de burens toe. I: Ja dat scheelt natuurlijk ook. Als je zelf gesloten bent dan zal het lastiger zijn.</p>	Lacht
10.	Zou jij je aanpassen aan dit gezin?	<p>Nou nee, ik pas mij aan niemand aan, nee sorry. Ik ben wie ik ben en als je het er niet mee eens bent dan kan je beter wegblijven</p> <p>R: Duidelijk I: Lacht</p>	
11.	Denk je dat het goed is voor de buurt als mensen hier naartoe verhuizen om deze reden?	<p>Of het goed is voor de buurt, dat weet ik niet. Nee ik denk het niet. Ik denk dat je beter, kinderen, kleinkinderen die hier opgegroeid zijn dat je die gewoon wat beter in de wijk kan houden.</p> <p>R: Nu moet ik er niet aan denken om in dezelfde wijk als mijn ouders te wonen I: Nou nee, waar ik ben opgegroeid zou ik ook niet willen wonen maar ik zou het wel leuk vinden als mijn kinderen hier later in de buurt gaan wonen. Weet je wat mijn zoon zei, die is 13, die zei; nou als ik dan 18 ben dan schrijf ik mij bij oma op het adres in want tegen die tijd kan die wel naar het bejaardentehuis en dan kan ik in oma haar huis wonen.</p> <p>R: Super slim! I: Hij zei, dan kan ik de was wel bij mama brengen aan de overkant van de straat... Ik zei; prima jongen, goed bedacht.</p> <p>R: Zou hem wel zeggen dat de wasmachine niet voor niets draait I: Ja natuurlijk maar zie, ik bel hem dan gewoon op als ik ergens naar toe moet want ik heb geen rijbewijs. Kan hij mij mooi overal; heen brengen weet je wel. Zie zo gaan we dat dan doen.</p> <p>R: Dat is een mooie oplossing</p>	Lacht
12.	Zou dit gezin invloed op jou hebben als het hier komt wonen?	<p>Als ze echt naast me gaan wonen of gewoon in de buurt?</p> <p>R: Echt naast je, nou ja, in jouw straat. Je komt ze wel dagelijks tegen I: Nou ja, euhm. Het is maar net wat voor mensen het zijn of het je aanspreekt. Of de kinderen leuk met elkaar kunnen spelen, ja vast denk ik</p> <p>R: Die kinderen zijn wel steeds weer de verbindend factor heb ik het idee I: Ja!</p>	Zeer stellig
13.	Denk jij dat je sommige van de overtuigingen of	<p>Nou nee!</p> <p>R: Neem je wel eens iets van iemand over of aan?</p>	Zeer stellig

	normen en waarden van die nieuwe mensen zou gaan overnemen?	I: Als ik denk dat het beter is dan wel maar ik ga mij niet veranderen voor iemand anders zeg ik altijd. R: Dan pas je wel in het profiel in de buurt	
	Als mensen hier naar toe verhuizen vanwege de woningprijzen en zij kunnen overbieden, dat heeft wel effect op de WOZ waarde	Tja, als je huis dan meer waard wordt en je wilt het ooit verkopen dan is het misschien wel alleen maar mooi natuurlijk. R: Je moet dan zelf wel nu meer belasting betalen, dat gaat over de waarde van je huis voor een deel I: Ja dat heeft twee kanten, of je maakt bezwaar of niet. Ja, maar goed ik ga hier toch nooit meer weg. Ik zit hier prima. Heb je die plaatjes ook gespaard? Mijn man zijn vader staat er in. Als ober bij wat nu de Toeter is. R: Dat is mijn stamkroeg. Wat is de wereld toch super klein eigenlijk. I: Ja het is wat dat betreft net een dorp hier. Dat vind ik wel heel fijn. Ja.	Lacht
14.	Dit zou gezin zou geen invloed hebben op jouw visie, overtuiging of gedrag?	Nee helemaal niet.	

Introductie scenario II, verhuizen vanwege gezondheid/klimaat redenen

	Question R	Answer I	Non-verbaal
15.	Vind jij dat dit een fijnere reden voor mensen om hier naar toe te verhuizen?	Ja dat zou ik beter vinden dan het eerste scenario R: Waarom? I: Nou ja, ik kan mij voorstellen als je in een grote Randstad woont met al die auto's en die flats dat daar inderdaad een hoop meer smog, of hoe nog je dat in de lucht zit. Dat heb je hier natuurlijk veel minder. Maar dan zou ik wel ook zeggen ga dan niet met die trein daar naar toe maar zoek hier dan ook een baan. Want een trein, ja daar zit ook uitstoot bij. Dus dan zou het eigenlijk ook beter zijn als hij hier ook wat gaat zoeken. R: Als hij dat over verloop van tijd zou doen, zou dat jouw beeld over hen veranderen? Dat hij toch hier zou gaan werken? I: Nou nee	
16.	Denk je dat mensen die vanuit dit scenario hier komen wonen dat zij zich makkelijker zullen aanpassen aan de buurt?	Nee dat denk ik niet. Ik denk dat het meer met de persoonlijk van deze mensen te maken heeft. R: We kennen de persoonlijkheid van deze mensen niet. We hebben alleen een aantal kenmerken van ze gelezen I: Vind ik lastig	

17.	Durf het bijna niet te vragen, zou je je vanuit dit scenario aan deze mensen aanpassen?	Ik pas mij voor niemand aan.	Lacht heel hard
18.	Denk je dat het goed is voor de buurt als mensen hier naar toe verhuizen om deze reden? Dat ze uitdragen dat je hier heel mooi en ruim en rustig en schoon kan wonen	Ja maar ik denk niet dat de buurt er hier anders op gaat reageren R: De buurt niet, misschien de mensen om hen heen wel. Nu is het een gezin... I: Ja maar als het 100 gezinnen worden dan blijft er weer geen huis over voor onze kinderen later.	
19.	Zou je van dit misschien bewustere gezin overtuigingen overnemen?	Nee R: Op geen enkel vlak? I: Nee. R: Vind je dit nu een gekke vraag? I: Het valt wel mee	
20.	Heb jij nog dingen waarvan je denkt dat moet je meenemen?	Even nadenken hoor. Ja misschien waarom trekt het aan om hierheen te komen R: Tja, dat heb ik nu eenmaal verzonnen, maar ik begrijp je vraag eigenlijk. Ik woonde hier al in de stad en heb dit huis gekocht omdat ik verliefd werd op de buurt en het huis. I: Ik was ook echt iets, toen ik hier voor het eerst kwam, dit is wel een wijk waar ik wilde gaan wonen. Als je mij op een flat zet dan euhm nee. Het is gewoon een hele fijne buurt hier. Ik hoef hier echt niet weg. R: Wat is het fijnste aan de buurt volgens jou? I: Ik vind de samenhang hier, iedereen past een beetje op elkaar. Je kan bij iedereen aanbellen, je kan alles vragen. Dat vind ik heel fijn. R: Jullie burens hebben de sleutel? I: Ja ik heb de sleutel van de buurvrouw, we passen wel op haar kat, telefoonnummers van bepaalde mensen hebben wij, we delen samen een afval container en allemaal dat soort dingetjes weet je R: Ik wordt zo af en toe wel een beetje gek van de sociale controle I: Vind je? Daar hebben wij eigenlijk vrij weinig last van moet ik zeggen. R: Met alle burens heb je gewoon hoi vriendelijk knikje contact I: Ja met iedereen. Ja er zijn wel nieuwe mensen bij gekomen in de loop der jaren vooral in dat ene stukje maar hier bij ons dat is eigenlijk allemaal hetzelfde gebleven	

		<p>R: Jullie wonen dan wel heel mooi, met de roze bloesembomen en een kant waar geen auto's kunnen en mogen komen.</p> <p>I: Ja weet je waar buurman X woonde? Nou dat is de enige nieuwe eigenlijk. Daar tegenover wonen X en X die wonen en er al wel 48 jaar. Daarnaast een schooljuffrouw nu ook al weer 8 jaar daarnaast X en X en daarnaast buurman X.</p> <p>R: Ik heb het idee dat daarnaast nog buurvrouw X woont en daarna is er wel meer verloop heb ik zo het idee</p> <p>I: Ja dat zijn vooral studenten woningen</p> <p>R: Hoeveel studentenhuizen hebben jullie dan wel niet in de straat.</p> <p>I: Ik denk zo'n vier vijf. Het zijn boven en benedenwoningen. Maar niet alleen met studenten hoor.</p>	
	<p>Heb jij dingen gezegd waarvan je nu zegt, liever niet dat je dat gebruikt?</p>	<p>I: Nee hoor gebruik alles maar</p>	

Appendix IX; Transcription Interview IV

Datum: 3-5-2023

Geïnterviewde: Vrouw

R: Onderzoeker

I: Geïnterviewde

Inleiding:

R: Jij bent helemaal anoniem hoor.

I: Gelukkig, ik heb zo'n hekel aan foto's. We hebben een keer een stukje gehad, kwam er een fotograaf. Dat vond ik maar niets.

R: Vind foto's ook vreselijk. Ben er wel aan gewend om mijn stem terug te horen.

I: Wil jij ook een stukje chocolade?

R: Nee hoor, ze zijn helemaal voor jou

	Question R	Answer I	Non-verbaal
1.	Hoe lang woon jij hier nu precies?	<p>Euhm, vanaf 12 december 1969.</p> <p>R: ben je hier dan ook geboren, in de wijk, of dat niet?</p>	

		<p>Nee, ik ben in Beetgum geboren en ik was vijf toen we vanuit Beetgum naar Leeuwarden kwamen en toen kwamen we op de Emmakade.</p> <p>R: Ook mooi En euhm, ik denk dat, ja, en toen zijn we hier in de Lijsterstraat komen wonen.</p> <p>R: Jij woont ook al je hele leven eigenlijk al in de wijk Ja vanaf mijn zesde eigenlijk. En toen ik zeventien was toen zijn mijn ouders verhuisd naar op de hoek in de Leeuwerikstraat naast de kapper. Ja ik heb van mijn zesde hier gewoond. Toen we trouwden hebben we 5 jaar 9 hoog gewoond in de Eikenflat gewoond, aan het eind van de Groningerstraatweg staan drie tien hoog flats, in de laatste daarvan hebben we 5 jaar gewoond. En toen kwam dit te koop en euhm nou ja die flats waren ook niet voor ons bestemd. Dat was voor ouderen en alleenstaanden. Toen heette het voor bejaarden en vrijgezellen, maar goed, zo mag je dat niet meer zeggen maar het is het zelfde.</p> <p>Dus nou ja, toen zochten we hier en toen zag mijn moeder dit te koop staan. En toen was alles nog als toen wij hier weggingen. De visboer kwam om vier uur langs met zijn karretje</p> <p>R: O wat fijn En het klokje van het Bonifatius euhm, luidde weer. Van het ziekenhuis. Daar stond een kappelletje en om 12 uur en om 6 uur luidde het klokje van het kappelletje.</p> <p>Nou en we kwamen terug, het was allemaal weer het zelfde.</p> <p>R: En de winkeltjes waren er nog denk ik. Ja, ja,</p> <p>R: Dan heb je de wijk ook wel heel erg zien veranderen Ja, wij hebben helemaal volop in die renovatie gezeten.</p> <p>R: Hoe bedoel je dat? Dat hier de spullen weggebroken zijn. Toen wij kwamen waren hier overal straten he, Tegenover jullie ook en zo</p> <p>R: Ja dat zou er zo uit moeten zien zoals bij de straat achter ons toch? Ja maar daar is ook wat weggehaald hoor. Maar dit was hoofdzakelijk, hier op de hoek waar het parkeerterrein is zat de groente boer en ging direct helemaal zo door en om en om en daar tegenover jullie jullie en dat sloot weer aan op de groenteboer. Dus deze hele driehoek is plat gegaan.</p> <p>R: Ik heb gehoord dat daar enorme protesten over zijn geweest Ja ook, nou ja, maar ook dat het euhm, het was in fases he, en euhm, fase een, fase twee en fase drie.</p>	
--	--	---	--

		<p>Nou en euhm het fase een , het was het wat materiaal ging het kon niet op. Bewoners hadden inspraak over alles dus die haalden alles uit de kast om het zo leuk mogelijk te hebben nou en wij hadden hier de boel braak liggen, dus euhm. En er was iemand die had bijvoorbeeld een oud dak liggen en die gooide dat dan hier maar neer. Dus het werd hier een soort van laten we zeggen een soort van stort. Nou en euhm, en want het geld is op. Mijn man zei al, als het bij ons aan toe is in de derde fase dan is het geld op. Ik zei ben je gek. Die lui zijn niet gek. Nee die weten wel wat ze doen. Je gaat toch geen dingen helemaal, nou en toen hebben we ook protesten gehad, protesten gehouden.</p> <p>R: Want alleen dat stukje daar is nieuw, en in de Looijerstraat is een stuk nieuwbouw maar dat is volgens mij in brand geweest, waar de nieuwbouw staat.</p> <p>I: Ja dat kan wel, dat weet ik zo even niet. En op het stukje DeLaReystraat nog. En de fietsenhokken op de hoek ook. Hier op de hoek waren ook winkeltjes, daar was de euhm, slager en de kapper en aan de overkant waar nu, ja bij dat hele blok, die zijn allemaal weg. Waar nu dat gebouw staat daar waren kleine straatjes, bloemfonteinstraat en allemaal die, die kwamen dan uit, ja dat was dan nog Paul Krugerstraat, die Paul Krugerstraat liep dan bij ons zo langs naar de Singel, Nou en daar kwamen daar, en dus hier op de Herman Coster en de Paul Kruger daar waren nog twee kleine straatjes. Nou dat was nog een heel blokje huizen. Dat is allemaal plat.</p> <p>R: Wat zonde zeg</p>	
	<p>Zou jij de buurt kunnen omschrijven, wat is het voor buurt?</p>	<p>Ik zeg altijd, ik noem het zelf altijd een volksbuurt.</p> <p>R: Ja, wat maakt het een volksbuurt</p> <p>Ja hoe moet ik het zeggen, denk ik, in het maakt, het maakt het een volksbuurt.. ja het is wel wat veranderd dat moet ik erbij zeggen. Ook door de samenstelling van de bewoners natuurlijk. Er komen jonge lui, hebben al een ander leven. En als je hier 50 jaar woont, dan, dan, ja, dan veranderd dat in de jaren natuurlijk altijd.</p> <p>Maar het was een euhm, saamhorigheid, het buurthuis, ja, dat liep heel goed en euhm en het ouderwetse gedoe nog van clubjes voor de kinderen op woensdagmiddag en de bejaarden woensdags 's morgen te volksdansen en weet ik het. Het was allemaal goed bezocht. De jeugd had de Soos en euhm, ja het, en als er ook iets was deed de hele wijk eigenlijk ook mee. En het is niet zo dat je het idealiseert maar een keer in de zoveel tijd moest er oud papier worden opgehaald, jong en oud deden mee, want voor 12 uur moest alles in de Singelstraat</p>	

		<p>zijn, daar moest het heen. Dat was wel even aanpakken maar dan deed ook iedereen mee, dat dus. De saamhorigheid, ja, was veel groter dan nu. Dat is natuurlijk veranderd.</p> <p>R: Wat ik fijn vind aan deze wijk is dat in de zomer een groot deel van het leven zich op straat afspeelt, dat maakt het aan de ene kant dat er best wel veel sociale controle is maar dat vind ik persoonlijk heel plezier. Kan mij indenken dat anderen dat minder leuk vinden.</p> <p>Ja dat noem ik ook een beetje volks. Het is voor mij een beetje, als ik het er dan zo over heb hoe wij wonen, nou we hebben natuurlijk diverse kennissen die in grote vrijstaande huizen met eigen aanlegsteiger en terrasjes enzo, nou klaar en prima ik hoef dat nie. Ik heb nooit gehad, we konden het ook niet betalen hoor, en verder even goede vrienden. Als je vanaf jongs af aan, nou de ene gaat die weg en de ander, en wij zitten hier.</p> <p>Ik noem even een voorbeeld. Ik ben eigenlijk nooit als we dan eens ergens waren, nou er woonde niemand zoals wij, van onze kennissen niet hoor. Het was in Aldlân of in Neilân, allemaal, ja toen we begonnen woonden we bijna allemaal in een flatje, ja! Dan waren we blij dat we wat hadden, Ja</p> <p>R: Toen had je natuurlijk ook de woningcrisis, of een te kort aan woningen.</p> <p>Ja het was woningnood in 65, Ja, Nou ja, dus dit. En euhm, ja dat zeg ik, ik ben nooit thuis gekomen dat ik dacht nou daar had ik ook nog wel willen wonen.</p>	
	<p>Nu komen er best wel veel nieuwe mensen in onze wijk wonen. Hoe sta jij daar tegenover nieuwe buurtbewoners in de straat of in de wijk?</p>	<p>Ja , het veranderd maar het is natuurlijk ook goed dat hier jonge mensen komen, want ik bedoel maar even, het moet wel een beetje blijven leven. He, en met de jonge mensen komen de kinderen, dus het, het is nu, zie als wij er niet meer zijn dan heb je al een meer verjongen. Want hier op het rijtje, ik geloof niet dat er nog iemand is die van onze leeftijd is hier</p> <p>R: Nou je buurvrouw ...</p> <p>Ja, nou dit rijtje en de andere buurvrouw en buurvrouw M. Maar ja die vind ik op mijn manier dan weer jong maar die s ook al in de 70 maar ja, die hoort er wel bij, ook bij die groep. En euhm, ja, ik vind het wel heel leuk dat wij die jonge lui naast ons hebben, dat die gekozen hebben, zie ze weten dat ik op een gegeven moment ook dood ga hoor, en dan denken ze misschien, nou het is maar tijdelijk hoor. Nee maar die zijn daar weggekomen van het huis naast de buurvrouw hier naar het huis naast ons en toen zeiden die, nou want ze vinden het hier fijn en euhm, en dat is toch wel de eerste indruk. Ze wonen hier een jaar of vier. Nou als je nu wat anders ziet dan even ergens</p>	

		<p>anders. En als ze dan kiezen voor toch hier nog weer. Dat vind ik wel heel leuk</p> <p>R: Tja, wij zaten een beetje met ons huis ook verhuizen of verbouwen. Mijn man was erg voor verhuizen, groot huis aan het water, boot erbij. Toen heb ik gezegd maar schat dat wil ik helemaal niet. Ik vind het hier fijn, het is net een dorp. Maar dan niet met het ultieme dorpse. Het is gewoon. Ik zeg altijd dat, wanneer mensen lopen te klagen, dat ik een buitenwijk woon, want van de binnenstad is dit de buitenwijk</p> <p>Ja, ja, ja, nou ja zo. Joh, en ik hoef ik hier ook niet weg. Anderen beginnen allemaal over appartementen enzo. Maar dat hoef ik niet. Er was wel iemand die zei, ook vanwege dat die huizenprijzen zo omhoog gingen en geen hypotheek maar en weet ik het allemaal. En euhm, toen zei een van die jongen mannen, verkoop je huis en dan ga je lekker in een appartement, hebben mijn ouders ook gedaan. Ik zei, lieve stad, dat zit ik in een appartement ergens, alleen, ken daar niemand. En ik heb wel een leeftijd, zie we hebben jaren in het buurthuis gezeten ook, in het buurtwerk. Dat hoefde niet, dus de kinderen waren klein dus je had contacten overal, op school, maar op onze leeftijd heb je dat niet. Ik moet er niet aan denken, wat kan mij het schelen hoeveel mijn huis nu waard is of kan opleveren, als ik ergens heen moet, of verzorging dan heb ik geen keuze. Daar hou ik ook rekening mee. Maar euhm, mijn schoonzusje die is nu verhuisd en die heeft pas mijnbroer verloren, haar man, dat is nu wel even heel vlug op elkaar maar het moest wel en ze accepteert dat ook. En dan moet je dus dat is iets dat hou je in je achterhoofd. Maar dat is pas omdat je moet, vrijwillig hoef ik, nee ik hoef hier, nee, nee. Je zit hier mooi. Je zit goedkoop. Is toch zo</p> <p>R: Alles dichtbij</p> <p>Alles dichtbij en het is zo vertrouwd, vertrouwd wijkje.</p>	
	<p>Maakt het dan eigenlijk wel uit waar nieuwe mensen vandaan komen? Het stel hiernaast komen geloof ik uit de buurt, maakt het uit of iemand uit een ander deel van Nederland komt of uit een ander land?</p>	<p>Nee! Helemaal niet. Ze zijn zoals ze zijn denk ik dan. En als ze leuk zijn dan is het ook leuk. En dat is het nu nog. Eigenlijk hebben we nooit, tja, je hebt wel jonge lui verderop gehad daar maar ach daar had je eigenlijk ook niet zo veel last van. Maar daar had je eigenlijk ook geen contact mee. Dat kan ook, maar ja, maar ik denk dat altijd zo, als je er geen hinder van hebt. Maar dat is toch wel iets wat bij elkaar aansluit. Contact maken.</p> <p>R: Ik denk dat toen wij onze dochter kregen toen verviervoudigde mijn contact met de mensen in de buurt en ik kon al veel mensen. Je loert wat bij elkaar in de kinderwagen en vind ze niet al te lelijk.</p>	

		Hahaha hahaha, ze moeten even een klein beetje mens wezen en een uitdrukking krijgen, nou ja... Hahahaha	
--	--	---	--

R: Ik doe onderzoek naar hoeveel invloed mensen van buitenaf die hier komen wonen hebben op mensen die hier al heel lang wonen. NU heb ik een nep gezin en die komen vanuit Utrecht, komen ze hier wonen. De computer heeft dat gezin voor mij gemaakt. Als ik dat zelf had moeten doen dan had ik een hele roman geschreven. Wil je hun omschrijving zelf lezen of zal ik hem aan je voor lezen?

I: Lees maar even voor.

Introductie van het gezin

	Question R	Answer I	Non-verbaal
	Klinkt dit jou als een gezin zoals er meer zijn?	Ja hoe moet ik dat nu zien.... En als die hier komen wonen denk je? Hoe bedoel je dat? R: Het gaat eerst over of deze mensen een beetje geloofwaardig overkomen als een gezinnetje van vier. Nou ik denk niet helemaal, nee R: Waarom? Dat is misschien ook wel deze tijd he, We zitten wel te kijken, wij hebben altijd , ik heb nooit gewerkt dus je hebt een ander verleden. Ja wat is geloofwaardig? R: Dat weet ik ook niet. Ik zou ze zo tegen kunnen komen kan ze zo uittekenen maar heb ze dan ook gemaakt Oooh, maar als je het zo bedoeld, ja dan wel. Het is wat dubbel vind ik. Als je, lange stilte, ja ik vind ze wel geloofwaardig. Maar ik weet niet hoe ik dat verder uit leggen moet.	

Introductie scenario 1

	Question R	Answer I	Non-verbaal
	Wat vind jij van mensen die hier komen wonen omdat de huizenprijzen hier lager zijn dan in de rest van Nederland?	Ja, ergens wel logisch. Om het nou euhm, ik denk van ja, dan woon je hier en dan ga je naar werk daar, dat vind ik wel een hele, he, in die zin. Maar goed als het kan is daar natuurlijk niets mis mee. R: waar ik de hele tijd aan denk dat als je daar werkt en hier woont en dan het sociale karakter van ons wijkje is niet op ingericht dat je alleen binnenkomt om te eten en te slapen. Je wordt voor mijn gevoel, voor mijn gevoel heb je wel iets meer nodig. Ja daar heb je gelijk in.	
	Denk je dat deze mensen zich op deze manier makkelijk kunnen	Ik denk dat ze daar de tijd niet voor hebben. Je je moet het ok nemen. Het hangt wel van hun af. Als je per se wil, nou dan vind je een weg misschien. Maar als ik dit zo beluister dan denk ik nou, mmm je, ik denk dat alles met elkaar zij wel zo in die zin bezet zijn dat	

	aanpassen aan de buurt?	ze daarnaast misschien weinig sociale contacten. Maar ja als zij hier voor kiezen en ze schatten dat wat in dan weten ze dat het hier is. Dat straalt het ook uit natuurlijk, die wijk. Ik bedoel, wat dat betreft dat ze betreft die keuze ook maken om hier, dan hebben ze misschien. Ja ik denk dat die indeling hier. Ik weet het niet of daar wel tijd voor over blijft. Omdat dat allemaal met reizen en het gezin.	
	Als wij er vanuit gaan dat zij zich redelijk kunnen aanpassen in de buurt, ze hoeven natuurlijk niet altijd te werken, weekenden en vakanties zijn er ook. In hoe verre zou jij je aanpassen aan hen, aan hun gedragingen?	<p>Als ze mij als mens aanspreken heb ik er geen moeite mee.</p> <p>R: Kun je dat uitleggen Dat ik met alle typen mensen contact heb en maar ze moeten mij als mens wel aanspreken en hoe verder hun Snap je hoe ik het bedoel?</p> <p>R: Nee niet helemaal, ik zit even te denken, als mens aanspreken Mij als persoon. Zie wat, wat dat zeg ik, zij hebben.. maar het hangt er vanaf hoe zijn aar mij toe. Daar kom ik eerder kijken. Als zij jou accepteren, en daarvoor hoeven ze niet bij jou om de tafel, als ze toegankelijk zijn ook voor ons, nou dan zou ik daar, daar heb ik geen moeite mee. Ik heb mensen om mij heen en dan denk ik, of het ziet er niet uit, klinkt heel lelijk hoor, die heb ik ook. Dat komt door dat gescharrel met die troepjes en verzamelaarij. Dat is zo'n gemêleerd geheel dat diezelfde tic heeft. Maar ik ben ook zo, ik sta altijd te kleppen. Ik ben ook toegankelijk voor een ander. Dus , euhm, dat is zo'n gevarieerd gezelschap, waar ik dan ook kennissen in heb maar die moet ik hier niet in huis hebben allemaal hoor (lacht). Nee maar zo, maar wel het contact ermee. En ook wel eens dat er een oordeel is, van zus en zo. Maar tja, ik heb er niet, zolang ze mij niet iets miszeggen of euhm en dan hebben .. en het moet je natuurlijk wel liggen. Het hangt ook wel een beetje van het gedrag af, van de mensen</p> <p>R: Ik ga er niet vanuit dat dit een asociaal gezin is. Als het leuke mensen zijn en ze zijn ook wat toegankelijker dan zou ik daar geen moeite mee hebben.</p>	
	Denk jij dat het goed is voor dit wijkje als mensen hier naartoe komen verhuizen enkel en alleen omdat het goedkopere huizen zijn?	<p>Hele lange stilte</p> <p>R: Als je zegt dat is een gekke vraag of daar heb ik geen antwoord op of dat wil ik niet zeggen is dat ook goed hoor Nou ach, tja ik kan mij dat wel voorstellen dat financiële stukje maar ik vind wel dat ze ook wel een beetje het gevoel van het wijkje moeten hebben. Anders is dat, tja dan is het wat leeg in die zin. Als ze het alleen doen om hier te wonen vanwege de huizenprijzen maar veder, nou ik vind wel dat dat samen moet. Dat ze iets met het wijkje hebben, dan is</p>	

		<p>het ook mooi meegenomen. Of je zet eerst de huizenprijs voorop ik noem maar wat. Ik vind wel dat ze zich hier ook wel thuis moeten voelen in het type wijk</p> <p>R: Ik ken weinig mensen, afgezien van de studenten dan, die hier weer snel weer weg zijn.</p> <p>Nee, nee, we hebben hier heel wat zien verhuizen want dan wouden ze wat grotere huizen hebben met een tuintje maar allemaal, niet een uitgezonderd, en wij waren 27 toen we hier kwamen en dat was onze omgeving ook. Na verloop zeg maar een jaar of tien wilden ze, nou ja, kinderen, dan wilden ze een groter huis. En allemaal zeiden ze wij missen de wijk. Je gaat er op vooruit dat je een groter huis hebt, een mooier huis, allemaal pluspunten maar de wijk, allemaal missen ze het. Ik kan je het voorbeeld noemen met B nee M, dat huis is nu weer verkocht</p> <p>R: De moeder van A</p> <p>Ja die heb ik laatst, die trof ik, ik zei: wat zien wij elkaar weinig ondanks dat we bij elkaar om de hoek wonen. Je toen trof ik haar. Ik zei: ik hoe gaat het, nou ja, goed en daar kwam toch, maar ze hoeft niet terug dat vooropgesteld, want het is allemaal goed en aardig, maar toch</p> <p>R: Zij wonen nu toch...</p> <p>In de Engelsestraat in de Vossenparkwijk en eigenlijk kan je dat , als je daar een paar keer doorheen geweest bent. Dat zijn andere wijken. Dat woonden wij in de Leeuwerikstaat zelfs al, al anders. Nou en dus, en dat vooropgesteld dat ze niet terug hoeft maar dat ze toch een stukje van de Transvaalwijk daar wel mist. Nou dat het is wel, tja hoe verwoord het maar. Zeg het maar hoe het is.</p> <p>R: Ik vind het hier gewoon super plezierig wonen</p> <p>Maar als je nou bijvoorbeeld, noem het nou, kan dat eigenlijk wel. Dat ding neemt alles op.</p> <p>R: Ik schrijf bijna alles uit maar wat jij niet wil dat sla ik over hoor. En er komen sowieso geen namen in voor.</p> <p>Ach het is ook niet geheim hoor. Mijn ouders woonden naast de kapper. Nou afijn. Mijn broer en zus die euhm die woonden elders dus wij woonden hier vlak om de hoek en nou, en ik weet nog. Ze waren met vakantie en wij moesten het tuintje even doen en het was prachtig weer. En mijn man stond achter daar zich te vermoeien over het geheel en ik voor en ik zie hier om me heen. En wij zeiden altijd, als va en moe hier wegmoeten om wat voor reden dan ook of door overlijden of ze gaan verhuizen, toen waren die bejaarden huizen er niet maar goed die bouwden ze wel, maar goed, ik denk ik weet helemaal niet, ik kende hun burens goed, heb ik zelf nog naast gewoond.</p>	
--	--	---	--

		<p>Ik heb nog 5 jaar daar gewoond voordat wij trouwden, en aan de overkant daar hadden va en moe wel contact mee, die waren van hun leeftijd. Dus ik stond daarvoor in dat tuintje, nou ik weet het even niet hoor, of ik dit wel wil, ooit. Dus mijn man komt er door de steeg met zakken met weet ik niet wel wat. Ik zei, ik sta hier te kijken, ik weet helemaal niet of ik hier wel wonen, nou die man die was zo rustig. Ik zei: of ik hier wel wonen wil, ooit. Ja hij zegt, hoe kom je erop? Prachtig weer, geen droefenis, nou ik zei, en het is ook nooit veranderd want daar was het ik noem het even "goedemorgen mevrouw, nou wat is het koud he (met een bekakt stemmetje). Ja zo even. Hier kwamen ze gewoon langs, toevallig omdat ze weet ik niet wat even ergens heen. En hmmm staken even aan of hadden wat te vragen en omdat we in de buurt zaten had je ook veel contacten vanwege de werkgroepen en met M en wie wel niet. En dat is daar niet. En dat hoefden mijn ouders ook niet. Dus die hebben daar ook altijd met veel plezier gewoon en toen dacht ik. Ik zit, al is het maar een straatje verder in een hele andere wereld en ik val buiten de Transvaalwijk. En het is nooit veranderd en mijn man was een lief mens en die interesseerde het niet. Die woonde hier ook prima. Dus dat ik daar niet wou vond hij best. En er waren allemaal voordelen, goede stroom en een zolder en een tuin voor en een tuin achter, groter huis nou ja noem het allemaal maar op. Maar het woog voor mij niet op tegen hier. Nou dus die keus hebben gemaakt en het is verkocht. En dan zeggen mensen, dat je dat gedaan heb, prachtige stand. En dan denk ik, stand, wat brengt de stand je. Dus zo voel ik dat. Wij hebben de kans gehad. Maar ik heb m niet gepakt want het hoefde voor mij niet</p>	
	<p>Jij zegt stand, dat zit ook wel een beetje in de normen en waarden van dit wijkje. Wij hebben onze stand hier. Als mensen van buiten komen die brengen hun eigen normen en waarden mee. Denk je dat je sommige van die normen en waarden van nieuwe burens over zou nemen,</p>	<p>Nee, nee, nee, R: Nee he Nee. Ook niet na verloop van tijd als je ze beter leert kennen. Zo van goh, eigenlijk geen slecht idee om iets zo te doen? Oooh, maar dat is iets anders. Maar ik zou geen, nee. Misschien ben ik daar ook wel een beetje te veel een kopstuk voor. Maar dat houdt niet in dat je niet openstaat voor een ander zijn ideeën, als dat leuk is maar om nou te zeggen dat ik echt, dat ik mij daar zou laten beïnvloeden. Ik denk niet dat ik dat heb. R: Nee he? Dat is wel grappig. Ik heb nu allemaal verschillen de mensen uit de buurt van verschillende leeftijden geïnterviewd en ze zeggen allemaal het zelfde. We staan open voor een ander, willen iedereen helpen maar ik ga niet veranderen. Zou dat,</p>	

	misschien wel bijna klakkeloos?	<p>jij woont hier het allerlangst van iedereen met wie gesproken heb. Zou dat ook een beetje bij de wijk horen. Of het type mensen in de wijk ?</p> <p>Ja, ja wel. Als het type mens dit leuk vind. Alles heeft natuurlijk een raakvlak. Als je het als mens hier heerlijk vind dan heb je allemaal iets gemeen. Mijn broers zat, wat zei hij ook al weer, die zei: die kwam van het dorp die was ouder dan ik. Die was het dorp gewend en dan kom je op de Emmakade. Dat vond hij niet leuk. He, dus. Maar die vond de wijk. Het huis dat vond hij nou nee. Als we dan de verhalen hadden over hoe we het samen hadden en hoe dat dat ging en het buurtwerk, dan zei hij: ik zou wel in de wijk willen wonen maar het huis stond hem niet aan. Dat is ook zo. Dat is wel een voorbeeld van de omgeving. En die hebben in Marssum dus dan heb je ook , ja, het dorpse en ook het saamhorige wel meer.</p>	
--	---------------------------------	--	--

Introductie van scenario 2

	Question R	Answer I	Non-verbaal
	Wat vind je van dat idee, dat je hier komt wonen omdat het hier schoner is	<p>Nou dat is wel een plus punt. Zeker. Helemaal trouwens Friesland vind ik. Lacht</p> <p>R: Had bedacht, dat als je uit de stad komt dat je dan niet meteen in een klein Fries dorpje wilt gaan wonen</p> <p>Ja, ja, ja maar als dat meespeelt. Dat kan best wel meespelen. Dat is toch euhm ook wat je ook graag wilt. Zo'n stad.</p> <p>R: Heb jij het gevoel dat je hier gezonder leeft, of dat dit een gezonde wijk is om in te wonen?</p> <p>Nou, als ik zie hoeveel groen we hier om ons heen hebben overal wel. Ik bedoel dat is maar waar je hier ook uitkomt. Het is allemaal groen en bomen. Ja, ik denk dat je op een dorp ook zo groen woont misschien door het weidse. Maar dat hoeft natuurlijk ook niet want ik bedoel dat kan ook, ja</p> <p>Ja, ik zou, het zou kunnen dat het wel een punt is.</p>	
	Als deze mensen, je hebt een iets andere insteek nu. En de helft van het gezin het gezin gaat nog maar in Utrecht werken. Denk je dat het makkelijker is om met hen contact te krijgen?	<p>Nou als een van de twee die kant op gaat denk ik nog wel. Maar als ze zoals in het eerste scenario zo samen dan denk ik dat dat moeilijker wordt. He, Maar als een van tweeën hier bij wijze, de verpleegster hier gaat werken dan denk ik dat die kans groter is dan wanneer ze beiden in Utrecht blijven werken.</p> <p>R: Denk dat ze ook wat meer tijd hebben om sociaal te kunnen zijn</p> <p>Nou ja, ja, ja.</p> <p>R: Omdat je dat in het eerste scenario zo aangaf</p> <p>Ja ik denk dan blijft er haast geen tijd meer even over, ik denk dan zijn die dagen wel gevuld op die manier. Maar ik zei er ook achteraan dat aan hun prioriteiten,</p>	

		<p>als je wilt, moah, als je wilt dan vind je eigenlijk wel een weg. Wellicht maar een klein stukje maar het is wel heel anders, ook al heel anders wanneer een van hen hier werkt.</p> <p>R: Maakt het dan makkelijker voor jou om mensen te accepteren?</p> <p>Nou, euhm, te accepteren denk ik niet. Dat geen verschil maakt. Maar wel het contact maken. Dat dat makkelijker is als een van tweeën hier is.</p>	
	<p>Zou je je dan ook makkelijker kunnen aanpassen aan, mochten zij iets vragen of iets graag willen</p>	<p>Nou dat hangt er wel vanaf wat. Lacht</p> <p>R: Ja natuurlijk</p> <p>Ja, ze kunnen wel helemaal hoogbegaafde vragen. Nou dat weet ik even niet hoor. Nou ja, dat weet ik. Ik denk dat het van het type mens en hun houding naar de ander toe. Dat maakt wel verschil natuurlijk.</p> <p>R: De nieuwste mensen in onze straat, die jongen parkeert altijd zijn auto op zijn stoep. Dat vinden wij allemaal in hele rijtje, dat vinden wij best wel een beetje vervelend. Hij is auto uit, huis in en wegrijden met veel kabaal enzo, al een paar keer over aangesproken zelfs wel aangeboden om mijn auto ergens anders neer te zetten zodat hij dichtbij kan parkeren. Maar dan ziet ie dat niet lijkt het. En dan denk ik, het is een hele aardige jongen maar vind m toch wel minder aardig worden</p> <p>Dat is ook logisch, hij past zich niet aan. Maar sowieso bij je omgeving maar altijd. Je moet je overal aanpassen in die zin. En euhm als dat voor zo'n man moeilijk is dan krijg je wel dat je op het laatst niet leuk gaat vinden en denken verdorie. Ieder moet zich wel bij de omgeving aanpassen. Daar hoef je niet voor te veranderen en allemaal dingen doen die anderen doen maar als je zo woont zoals wij bij elkaar wonen nou dan moet je wel, vind ik, maar daar ben je nergens natuurlijk als hij zich zo euhm dan pas dan eigenlijk haast nergens. Nou ja in een eens gelijke buurt, ja.</p> <p>R: in een wat minder volksbuurtje</p> <p>Ja, ja, die zijn er ook nog. Ja die zijn er zeker ook nog.</p> <p>R: Wat jij verteld dat deze wijk jou beter bevalt dan drie straten verderop, wat eigenlijk in dezelfde periode gebouwd is, het is alleen wat ruimer van opzet en dergelijke en dat dit dan toch meer past. Ik denk altijd dat als je ergens gaat wonen dat je daar gaat wonen om dat je het daar leuk vind.</p> <p>Nou kijk, wij wonen ook anders dan zoals ik vertelde in de Lijsterstraat. Kijk daar woonde je als kind. Daar had je je vriendinnetjes, we hadden allemaal vriendinnetjes, we hadden het allemaal leuk. En toen ik in de Leeuwerikstraat kwam wonen kregen mijn man en ik verkering en lag ons werk ook al anders. We werkten, we hadden een jeugdgroep. Daar</p>	

		<p>hebben we elkaar ook getroffen. Dus dan maakt het je, dus die jeugd jaren waren heel leuk omdat het allemaal, en dat was ook een gemêleerd geheel hoor, denk ik nu wel eens hoor. De ene vader was rechter, een schildersbedrijf, een leraar. Het hoofd van de school, dat woonde allemaal bij ons in de buurt. En de een had 10 kinderen katholiek of gereformeerd die zaten aan de top. En de rest was wat kleiner. Er woonde een leraar tegenover ons, en naast ons dus. Dus het was wel een bepaald gezelschap. En wij hebben ons.... En mijn vader die zat in de melkinrichting die had het administratieve gedeelte daar dus. Maar het vriendinnetje van de rechter en van het schildersbedrijf daar heb ik nu nog contact mee. Als vriendinnetjes dus die heeft het hele land gehad. En nu woont ze in Rome en we komen weer bij elkaar. En dat heeft, en dat heeft daar, maar het was wel een andere samenstelling, ja dan hier.</p> <p>R: Want wat woonde hier, hier zullen toch ook wel leraren en vooral heel veel verpleegsters geloof ik van het ziekenhuis.</p> <p>Ja</p> <p>R: En we hebben de schilder en de jurist en de administratief medewerker, die hebben we nu hier ook.</p> <p>Maar nou ja, snap je? Even. Maar nou, hierachter woonden de artsen. Dit was natuurlijk, en daar gooiden we, dat probeerden we de kastanjes uit de boom te krijgen en te rolschaatsen op die asfaltweg. Maar dat was uit eindelijk het, dat was een wereld van verschil. Daar had ik ook geen vriendinnetjes wonen.</p> <p>R: Je bedoeld de Spanjaardslaan?</p> <p>Ja Spanjaardslaan, allemaal artsen. Niet een uitgezonderd. Allemaal artsen</p> <p>R: Wel handig als je ziek bent</p> <p>Lacht, ja echt he, lacht.</p>	
	<p>Denk je dat het, terug naar het onderwerp, den je dat het goed is als meer mensen hier zouden komen wonen met als insteek in de Transvaalwijk in Leeuwarden kun je gezond wonen, kun je gezond oud worden.</p>	<p>Ja,</p> <p>R: Zou dat onze buurt ten goedde komen?</p> <p>Stilte, ik denk het wel. Ja.</p> <p>R: Niet allemaal van die sportende mensen de gehele dag</p> <p>Nee, nee en maar het moet wel samengaan. Het moet hun wel trekken de wijk op zich. Eigenlijk een combinatie van.</p>	

	<p>En zou het van deze mensen gemakkelijker zijn, gezondheidsredenen of klimaat redenen, zou het dan makkelijker zijn om, dat je makkelijker normen en waarden van hen over zou nemen.</p>	<p>Nou, dat zou kunnen. R: Makkelijker dan van het vorige scenario Nou makkelijker weet ik even niet. Lacht, Nee, je moet wel elkaar een beetje. Je moet wel een beetje open staan voor een ander, zijn. Maar ik, zou, waarom niet. Het zou kunnen. Ja dat vind ik, dat hangt ook van het type mensen af denk ik. Als je vind dat het zo moet zoals jij wil dan kan je wel ophouden natuurlijk. Als je niet openstaat. Dan wordt het een moeilijke zaak. R: Maar nu maakt het in dit wijkje helemaal niet uit waarom je hier bent komen wonen Nee, daar kom je nergens mee, nee. Nee. R: Ja Ja dat denk ik. Ik weet niet. Ik vind het moeilijke R: Ik vind het ook wel een beetje een lastige, datje denk in hoe verre zal ik mij aanpassen met mijn burens. Soms gaan we heel ver. Toen we gingen verbouwen hebben we J gevraagd wanneer hij nachtdienst had want dan gingen we overdag zo zachtjes mogelijk doen. Dat waardeerde hij enorm, uiteindelijk heeft ie er helemaal niets aan gehad. Je kan beter een monotoon geluid hebben in plaats van steeds een boormachine even kort. Maar we hadden eigenlijk altijd al wel heel goed contact. Niet bij elkaar dagelijks over de vloer maar wel met de verjaardag even een drankje en een gefeliciteerd. Ja, ja lacht. Dat is wel een punt. Ja, Een beetje in die 50 is de mentaliteit in zijn geheel veranderd R: Kun je dat uitleggen of voorbeeld geven? Ten eerste al, he, wij werkten allemaal niet in die periode. We zaten hier allemaal thuis als moeders. R: Maar dat is ook een baan Ja! Dat is het ook zeker, ja. Dus, en doordat dat veranderd krijg je ook.. Ik heb een keer een rondje gedaan voor de bloembakken, toen zouden we hier bloembakken hebben en euhm, en dat moesten we de invulling die moesten we, met M en T, o die heb jij nooit gekend. We kregen dat in beheer van de gemeente. Dat was een regelrecht contact met euhm, en dus euhm, want als er iets fout ging dat we het doorgaven. En euhm.... Euhm, wat zou ik nou even zeggen... Hoe kom ik er nu op? R: Jij zei dat jullie vroegen altijd thuis waren als moeders Oja, bloembakken. Toen zeiden ze, dat nou dat gaan we niet meer doen, de kosten enzo. De bewoners die nieuwe bloembakken krijgen die moeten zelf doen. Dan doen ze dat maar. Dan trekken ze de beurs maar. Als je een tuin hebt dan krijg je het ook niet van de gemeente, daar moet je niet moeilijk over doen, maar afijn daar kwam het wijkpanel, en toen kwam er</p>	
--	--	---	--

		<p>geld los en mochten die mensen. Dus ik moest met lijst langs de deuren bij die die een nieuwe bak hadden. Dus door de hele wijk waren nieuwe bloembakken, hier en daar hoor. En euhm, nou dan kwam ik ook wel bij euhm, bij jonge mensen en euhm, euhm, oooh, oooh, ok, ja.... Ik zei, nou zo en zo. Maar zo reageerden ze. Van die jonge vrouwen, meerderen hoor. En ze vonden het leuk en ze mochten zeggen wat ze erin wilden hebben dus dat werd dan genoteerd, nou en toen had ik even zo iets van... ik zei tegen mijn man, dit is de laatste keer. Waarom vlieg ik nou weer door de wijk met enquêtes, de volgende keer, nou komt er maar weer eens een jongere generatie. Dit is de laatste keer. Niet dat ze lelijk deden maar ik kon er even niets mee. Hoe moet ik dat nou even zeggen. Niets zeggen. Wij waren gewend. Wij wisten waar ieder woonde. En of het nu de in de Cronjestraat of de Schalkburgstraat. We maakten de wijkkrantjes, we brachten ze rond. Waar moesten we wezen. En het buurthuis en we wisten iedereen te wonen. Dat is natuurlijk op het laatst. En jonger, nou laten we maar zeggen een generatie jonger. Toen voelde ik een afstand. Toen dacht ik hier heb ik niets mee. Voor mij is er nog altijd een stukje, waar ik, nou hoef ik geen moeite te doen want daar heb ik helemaal geen behoefte aan, zo niet maar ik denk, hier dit is toch wel even een generatieverschil en een beetje de ja, het contact.</p> <p>R: Is dat generatie verschil, geeft dat zo als jij het zegt en als ik dat dan voor mijzelf zou invullen dat zou dan ook een ander normen en waarde patroon kunnen zijn</p> <p>Ja dat is het zeker. Maar dat hoeft niet gelijk een verwijdering hoeven zijn natuurlijk. Maar het is natuurlijk wel. Ja, jonge mensen ja die zijn van deze tijd ook. En wij ook maar we moeten wel mee bij waar we wegekomen. Wij hadden weer hele andere normen en waarden en je moet ook mee maar euhm. Maar, maar dat hoeft natuurlijk niet per definitie een verwijdering te wezen.</p> <p>R: Juist niet denk ik</p> <p>En ik bedoel, wij kunnen daar ook weer van leren</p> <p>R: Wij de jongere generatie ook weer van jullie</p> <p>Ja dat zou ook weer kunnen</p> <p>R: Ik laat mijn dochter hier altijd lekker vrij spelen maar dat kan ik alleen maar omdat ik ook weet dat de rest van de wijk een half oogje in het zeil houdt.</p> <p>Ja dat is ook zo, dat doen wij ook. Wil jij nog kopje koffie?</p> <p>R: Lekker</p> <p>Moet je er ook een koek bij?</p>	
--	--	---	--

		<p>R: Nou nee hoor. Ik heb gister zo lekker en veel gegeten Waar?</p> <p>R: Bij een restaurant in de stad op de Tweebaksmarkt. O daar, ja ik kom bijna nooit meer in de stad. Vroeger schuimden mijn man en ik eindeloos de stad af. Daar hield hij van. Niet van kleding passen en kopen hoor maar wel van boekwinkels.</p> <p>R: Het is hier bij ook wel, waar je ook kijkt je ziet steeds iets nieuws of iets grappigs. Nou het is hier ook wel een circus. Ik kan mij voorstellen dat mensen denken, my god hoe kan je hier leven</p> <p>R: Ik ben mijn overbuurman gewend, ik kijk nergens meer van op. Licht, en niets past meer bij elkaar. Niets past echt in het interieur. Er is van alles over.</p> <p>R: Nou dat dingetje heb ik ook Dat is een icoontje, er hoort er nog een naast maar die heb ik voor de kerst ergens neergelegd en nu weet ik niet meer waar. En die Maria beelden ook. Heb deze net geruild voor een grote groene. Die heb ik ook. Je moet zo af en toe afwisselen he.</p> <p>Wij zijn wel kerkelijk maar nu niet meer hoor. We zijn van hervormd naar vrij katholiek gegaan. Vroeger moesten we twee keer naar de kerk, dat was niet altijd leuk. Veel zijn er afgehaakt. Wij ook. Weetje het is die dwang, bij het vrij katholieke is het luchtiger. Maar als ik dan naar een trouwdienst van gereformeerd moest dan dacht ik waar is de vreugde, is er wel een feest</p> <p>R: In hoe verre speelde religie eigenlijk een rol in dit wijkje Niet, helemaal niet, nee, nee, daarom zeg ik, er zijn wel kerkelijke mensen. J bijvoorbeeld ook, en kijk J je weet wel die waren van huis uit katholiek. Ik kan mij niet en onze jongens zijn ook op het katholieke kleuterschooltje geweest en zijn jongens ook, maar toen gingen zij ook al niet meer naar kerk. Maar dat is ook wel 40 jaar geleden hoor. Er woonden hier vroeger wel van die grote katholieke gezinnen hoor.</p> <p>R: In die kleine huisjes? Ja hoor, tien kinderen,. Tien kinderen!.</p> <p>R: Waar laat je ze Nou ja alles wat kamer was daar stonden bedden. En ieder die plofte, het zal allemaal wel twee persoonsbedden zijn geweest en iedereen plofte bij ieder in zo'n bed, bij elkaar. Hoe stel je je voor. Hier op het hoekje woonde de familie P, hoeveel kinderen hadden ze, nou ze waren met z'n tien met de ouders erbij. En hiernaast hadden ze er zes, en daar</p>	<p>Gaat koffie halen</p>
--	--	--	--------------------------

		<p>was ook nog een meiske aan komen lopen, dat was zeven. Die is ook gebleven en de ouders, dan zit je op negen.</p> <p>R: En jij hebt een zoon Nee J en E. Twee gegund denk ik. Ik denk dat als daar over de drempel stapte er allemaal bedden waren. En dat het ook niet uitmaakte of het broertjes of zusjes waren. Iedereen moest een plek hebben. Er ging een kamer af voor de ouder, nou dan blijven er drie over. Nou dan werd dat verdeeld.</p> <p>R: Jongens en meisjes kamer, stapelbedden Nou vroeger had je nog geen stapelbedden hoor, dat waren dan twee persoonsbedden en daar lagen dan ook wel drie in. Als het kinderen waren</p> <p>R: Dat past ook makkelijk Ja, zulke gezinnen hebben hier gewoond, meerdere</p> <p>R: Nu wonen er voornamelijk kleine gezinnen of alleenstaanden Ja klein of alleenstaanden</p> <p>R: Ook veel alleenstaanden van mijn leeftijd Ja ook.</p> <p>R: En dan natuurlijk de dames, zoals jullie Ja J, hoe oud ben jij?</p> <p>R: Ik ben 45. J is volgens mij net wat ouder. Nou J is 57 geworden</p> <p>R: Net ietsje ouder. Hebben we wel het eens over gehad, hij vertelde voor hoeveel hij het huis heeft gekocht. Ik voor het dubbele, en hij; ik had ook nog gulden Jajajajaja. Lacht</p> <p>R: Jullie hebben altijd hier gewoond sinds hij geboren is? Hij is tegen over jullie gaan wonen Nee hij is negen hoog geboren in die Eikenflat. Daar zijn beide jongens geboren en toen zijn we hier gekomen. En toen stond het huisje leeg maar toen , hij had geen vaste baan. Hij heeft een periode gehad, beiden, dat ze echt wel een paar maanden werkloos waren. Uit de diensttijd, ze hebben de diensttijd natuurlijk nog gehad natuurlijk. En euhm toen zijn volgens mij H er komen wonen. Die kwamen terug uit het buitenland, daar konden ze niet aarden. Die hadden drie jongens. Die zijn later verhuisd naar het hoekhuis waar M achter zo op uit ziet. Op het hoekje van de Cronje en de Larey straat. Aan de kant van M. Nou en toen kwam dit te koop, inmiddels had J werk en toen heeft dat van hun gekocht. Nou daar woont ie bijna 30 jaar.</p> <p>R: Dat herken ik wel. Mijn dochter wil ook in deze wijk blijven wonen. Ja mijn E zei altijd, ik ga achter in de tuin wonen. Daar wou hij dan een huisje bouwen. Dat zag hij wel zitten. Toen werd ie wat ouder en toen zei hij, ik heb het</p>	
--	--	--	--

		<p>even veranderd, jullie gaan in dat huisje in de tuin en dan ga ik in het huis lacht</p> <p>Maar ja, als een kind het leuk vind die vind dan ook dat ie daar hoort. In die zin J, hier waren heel veel kinderen van kinderen die hier ook woonden. D, zijn ouders woonden hier</p> <p>R: Ja die woonden op het hoekje, dat wat nu te koop staat. Die is wel prijzig voor een huis waar niet echt met liefde op is gepast</p> <p>Nee nee, Die jongelui hebben er niets aangedaan.</p>	
	<p>In beide scenario's hebben de mensen kinderen. Geeft dat een voordeel denk je als ze hier komen wonen?</p>	<p>Dat ze kinderen hebben, ja, ja. Natuurlijk. Dat vind ik wel.</p> <p>R: Jij zei helemaal in het begin al, verjonging in de wijk, dat moet er wel blijven</p> <p>Ja, wat krijg je dan. Nee maar, het is ook. Maar dan is de samenstelling ook meer in evenwicht. En het moet leven in zo'n wijk hoor. Als alles hier zo inkakt met ouwelui dan zit er geen schwung in. Ach nee, het is al prachtig. Ik weet nog, we zaten toen in het fysiek beheer, toen werd er ook over het speeltuintje, en toen nou ze zouden even een wipkipje komen. Op het grasveldje. Nou dat was klaar, het wipkipje. En op een gegeven moment, we zitten hier in de kamer, en daar komt een trailer aan, die stopt hier, van daar tot tien meter terug. Mijn man zei wat is dit, ik keek even, materiaal. Dit is een wipkipje. Mijn man zei, nou voor een wipkipje hoeft niet zo'n auto te komen. Dat bleek het speeltuintje. IN het begin dacht je even, jeeej, dan zie je alles even voorbij komen he, stapels fietsen zo neergegooid op de stoep en euhm hup in dat ding en klieren. Dat is wel lelijk dat je zo denkt. Maar wel een beetje het idee. Toen zei mijn man; waarom moeten wij dat hier, nou ja, waarom weten wij er niets van? Ik zei: dan had niemand het gewild. Een leuk idee maar niet bij mij voor de deur. Ik zei, wees eerlijk. Of dit nu sympathiek is of niet. We hebben niets te willen. Dat wipkipje zetten ze hier neer, klaar. En euhm, en nou jong, en het is nooit helemaal nooit stapels fietsen geworden of ruziemaken, helemaal niets nooit. Zo lang als het er is niet. Dus wat een aanwinst! Maar dat is zo, als ieder nou zegt nou als wij dan voor de deur moesten. Maar daardoor leeft het hier nog, moet je dit nu eens wegdenken</p> <p>R: Nou toen het even weg was omdat het oude huisje weg werd gehaald en er een nieuwe moest komen. Hadden we wel zo iets van nou er komt toch wel iets nieuws voor terug.</p> <p>Ja, nou en ook voor de moeders die hierachter weg kwamen met hun kinderen. Wat is hier gebeurd!</p> <p>R: Mijn dochter was helemaal in tranen. Toen heeft R daar op de hoek gebeld met de gemeente van zet</p>	

		<p>er wel eentje terug die voor alle leeftijden geschikt is. Nu is er eentje voor alle leeftijden</p> <p>Ja verbazingwekkend. Lacht. Nee maar dat is toch zo, of niet. In dit soort huizen moeten jonge mensen en ook kinderen. We zaten hier al tegen over, hadden jongens, wij hadden drie jongen. In zo'n driehoekje. Dan heb je al zes van die knapen. En dat heeft ook nooit, nou, daar V die daar hadden ook twee of drie jongens. En er kwam van hierachter. Ja het was toen ook allemaal.</p> <p>R: Heb wel het idee dat er minder kinderen zijn dan toen. Opsomming van de kinderen in de buurt</p> <p>Jaaa, maar vind je dat zelf ook niet. Maar ja het stikte bij ons ervan. Maar als je een paar gezinnen hebt met tien kinderen. Ondanks dat je natuurlijk wel wat groepsvorming want de oudsten en de jongsten speelden niet met elkaar maar die zochten elkaar dan ook wel weer op. Wat ik zei he, en euhm, weet je wat ook nog het verschil was, nou dat heeft hier dan ook weer niets mee te maken. Wij hadden een piano, mijn moeder zat in het onderwijs dus wij moesten een piano. Al mijn vriendinnetjes hadden een piano. Die van de rechter, van het schildersbedrijf. Kom ik een meisje tegen later, die was toen al een jonge vrouw en ik dacht dat ik die kende van de kleuterschool maar nee van de ULO maar dat bleek, vroeger waar nu de Primera is, was een drogisterij. Daar stond zij. Ze zei: T ik heb een piano. Ik zei, wat leuk. Ja en ze zei ik heb ook les. Was een volwassen mens. Ik zei, wat leuk en vroeg mij af hoe komt ze erop. Toen zei ze ik ben eens bij jou op het feestje geweest toen ik bij jou op de kleuterschool zat. Ik zei, skat, wij kennen elkaar van de ULO hoor. Ik dacht ze is helemaal mis. En ik ben bij jou op verjaardagsfeestje geweest. Je snapt natuurlijk wel. Als je moeder in het kleuteronderwijs zit dan heb je goede feestjes. Daar hebben ze het nu nog steeds over. Die typeert even exact een feestje. Ik dacht ik kan er nu niet meer onderuit. Ze wist nog het verhaal dat moeder voorlas, uit het boek, het rustpunt even en alles bleef luisteren. Later heb ik de klassenfoto opgezocht en ik herkende haar duidelijk. Maar ze zei; dan begon het feestje en dan stond jij op een stoel en je moeder ging achter de piano zitten speelde dan lang zal ze leven en dan zongen wij mee. En dat had zij als kind zo indrukwekkend gevonden dat ze haar hele leven had gedacht: ik wil dat ook. En nu had ze het, en piano les. Ik zei, nou wat een leuk verhaal. Maar weet je wij, dan wij dachten dat iedereen een piano had. Omdat al mijn vriendinnetjes daar stond zo'n ding en we hadden les en daar baalden we van want dan moesten we eerst een half uur achter dat ding en dan</p>	
--	--	--	--

		<p>pas mochten we buiten spelen dus zo leuk was die piano voor ons helemaal niet.</p> <p>Ja totdat je later beseft dat in ieder gezin niet een piano stond. En dat S er zelf voor moeten sparen. Maar ze zei; dat komt daar weg. Van jouw verjaardagsfeestje en je moeder er achter en dat was dan helemaal geweldig. En dan, oja, weet je wat ze ook nog zei. Ze woonden op de Landbuurt. Dat was toen een slecht buurtje. Een arbeidersbuurt. Wat nu de nieuwbouw is. Dat was verschrikkelijk.</p> <p>R: Wat is nu het verschil tussen een arbeidersbuurt en een volkswijk?</p> <p>Oooh, oooh, Dat verschil was er zeken, ja ja ja. Dat was nou. Kleine huisje, echt ook arbeiders, ook weer grote gezinnen misschien een of twee kamers. Of de mensen waren er niet minder om maar het was wel natuurlijk een bepaald type dat dat betalen kon. Maar daar woonde S ook. Maar ja, A komt uit de Bleekerstraat. Dat was ook zo'n wijkje. Een arbeiderswijkje. Wij woonden daar wel wat tussenin natuurlijk. En euhm toen zei ze; weet je wat ook heel bijzonder was, ik mocht bij jou op het feestje komen maar niemand bij ons uit de Landbuurt kwam bij kinderen aan de andere straat van de Troelstra weg op feestje. Ik zei; dat meen je niet. Ja ze zei. Dus het was op alle fronten dat zij bij mij op het, mijn moeder zei dan altijd nou zeg het maar wie moet je hebben op je feestje en ik dacht dan aan S, ondanks dat ik haar later niet meer, dus S ook. En we hadden ook kinderen uit die buurt op de lagere school. Maar het waren wel hele kleine, met tonnetjes enzo. Dat was wel heel anders natuurlijk. Dat was wel zonde, niemand van die kinderen kwam dus op feestjes aan de andere kant van de Troelstraweg. Dan heb je het over een straat!</p> <p>R: Gek eigenlijk. Maar jij zei zojuist ook dat rolschaatsen op de Spanjaardslaan ook eigenlijk niet gedaan werd. Die kijken een beetje nee, hoewel dat weet ik niet echt, maar er werd wel wat van gevonden.</p> <p>Ja , nou ja zeg. Ja dat was wel. Dat arts en gedoe nu den k ik doe maar twee uit klaar en prima. Maar niets anders dan wij. Maar toen een arts en leraar, maar wij hadden ook leraren die vaders waren ook net zo lief als wat. Om ons heen hebben wij heel dat verschil niet gemerkt. Als kind zeker niet en ieder was welkom bij ieder thuis ook om te spelen.</p> <p>R: Dat was bij ons ook zo hoor. Ik sportte en mijn buurmeisje speelde ook nog dwarsfluit. Mijn vader was monteur en haar vader was leraar. Daar zat toch een beetje een standverschil in. Maar nu ben ik er nog steeds niet achter wat het verschil is tussen een</p>	
--	--	--	--

		<p>arbeidswijk en een volkswijk. Is dat alleen het type huis? Want wat mensen betreft zou dat niet zo veel uit mogen maken toch?</p> <p>Ja dat denk ik wel, het huis. Ach joh. Ik heb een advertentie van hier, er kwamen oude kranten van achter het behang van hier. Paul Krugerstraat, het nummer weet ik niet meer maar Paul Krugerstraat, Heeren Huizingen 3000 gulden. Heeren dus, dus besef nu even. Dit Heere huizingen. En jullie huizen zijn later gebouwd. 1920 denk ik</p> <p>R: Om en nabij 1920, het is nu iets meer dan 100 jaar oud</p> <p>Ja dat klopt denk ik wel. Maar het was natuurlijk ook wat mensen betalen konden. Er woonden geen leraren op de Landbuurt. Dat bedoel ik even, misschien is dat wel verschil van stand.</p> <p>R: Ik had daar met H over. Iedereen zegt altijd wel dat de Transvaalstraat de mooiste straat is, maar eigenlijk zijn de Cronje, de Schalkburger en de Paul Kruger veel mooier. Die van ons een beetje dubbel. Door dat blok nieuwbouw is de straat minder mooi maar het voordeel is wel dat de straat veel ruimer is.</p> <p>Ja, ja, in heel veel grotere steden heb je een Transvaalwijk. En die zijn allemaal uit het begin 1900. En heel veel zijn totaal verpaupert. En dat zou hier ook gebeurd zijn als je die renovatie niet gehad had. Ja dat was heel rigoureuus hoor, ja dan anders was het dezelfde kant op gegaan als in veel andere steden.</p> <p>R: Ik denk dat het feit dat het ziekenhuis hier zat ook bijgedragen heeft dat er gerenoveerd werd en ook toen dat stuk hier braak kwam te liggen veel mensen zeiden: Ja dit gaat niet gebeuren</p> <p>Europese stadswijk. Dat was de reden voor de demonstratie van ons. Kijk, bij de derde fase was het geld op, wat mijn man zei. Het is op T. Let maar op. Het staat stijf van de materialen, mensen mochten uitzoeken. En leuke ouderwetse lantaarnpalen moesten er komen en ze kregen het allemaal. En toen wij als derde fase aan de beurt waren was er niet een dubbeltje meer. Dus we zaten hier mooi met die troep. En ook jaren he. We hebben bezoeken gehad aan de gemeente toestanden en toen kregen ze in het buurthuis bezoek van, oja, toen kwam er een Jarinokeet in de doorbraak, voor informatie. Want uitgeroepen, de Transvaalwijk tot Europese stadsvernieuwingswijk. Nou en dan liggend e oude daken hier tegenover je. Dat hele stuk hoor. Braak liggend, hekken erom. Nou verschrikkelijk. Dus nou. En toen zeiden we toen die Europese voor 30.000 kwam die Jarinokeet. Toen zeiden we laat ze nu alsjeblieft gebruiken voor hier, maar nou nee, dat geld inderdaad nou. Den Haag kwam daar. Diverse</p>	
--	--	--	--

		<p>kopstukken. En toen zeiden wij, we gaan demonstreren. Daar hebben we foto's van. En keurig, niet op de weg, geen wegopstoppingen zodat er weer polities bij te pas moeten komen. Nee zeiden we. We moeten zorgen dat we dat er niets op ons alt aan te maken. En jong en oud deed mee. En euhm, nou euhm. Teksten, ik weet niet, ik heb de foto's ervan. En we hadden een lied op de wijs van Saris Marijs, lalala. Wij hadden zo iets van; (zingt) en geef ons onze Transvaalwijk terug, daar waar een ieder woont. Nou zo, dat zongen we dus toen die lui, we blokkeerden dus de ingang van het buurthuis. En die lui kwamen met hun grote sleeën uit Den Haag en de burgemeester, ja die had zo'n gezicht. Want dit was niet gepland natuurlijk. Dus ze moesten luisteren tot wij ons protest lied gezongen hadden. Nou en toen zijn we keurig aan de kant gegaan en is de hele boel. Euhm. En in maart begonnen ze hier met de renovatie hier. Dus het heeft wat dat betreft geholpen. Maar je stond weer met elkaar. Als je die foto's ziet kind, ik zal m eens voor je opzoeken. En van groot naar klein, de kinderen zaten op de grond want we zeiden niet op straat want dan komen we weer/. Dan overtreden we, mooi op de stoep houden en dan kunnen we ook te kennen geven wat we wel of niet willen. Dus zulke acties hebben gehad. Prachtig kind!</p> <p>R: Zou zo'n actie nog steeds werken denk je? Nou dat denk ik niet hoor.</p> <p>R: Nee? Nee nou als je nou toch bepaalde dingen ziet hoe, wat, een oeverloos en maar weer en niet. Nou ik denk niet zo als toen. En we zijn naar aanleiding daarvan nog een paar keer naar een andere stad geweest naar een stadsvernieuwingswijk. Naar Delft hoe ze de boel daar opgeknapt hadden, maar ook wat meer achterstandswijken en hoe dat ook opgeknapt werd. Dus het was ook wel weer een dagje uit. Was leuk en je leerde ook weer van elkaar.</p> <p>R: Dit is toch nooit een achterstandswijk geweest? Nee, dit niet. Dat was daar wel. Dat was een beetje Bijlmerachtig en daar in Delft ook. En dan met van die hoge flats met hele lange galerijen waar van alles gebeurde wat niet moest. En dat loste ze dan op door het te verdelen, eigenlijk hele simpele dingen. Nou ja, dat soort dingen. Niet, nee dit is nooit een achterstandswijk geweest. Beslist niet</p> <p>R: Wel volks geen achterstandswijk Nee, ik vind dat altijd, wij hebben in het krantje gestaan. Zaten we hier met z'n allen. Sommigen zouden zich doodschamen, zaten we immers hier op het bankje van het zomer.</p>	
--	--	---	--

		<p>R: Dat vind ik altijd zo leuk. Jullie zo zitten en moet ik ergens naar toe. Dan denk ik potverdorie, daar had ik ook wel willen zitten</p> <p>Nou een hele hoop, wat als je hier hebben. Die trokken daar hun neus, dat was volks.</p> <p>R: Ik vind dat wel gezellig, dan zitten jullie daar met jullie koffie, iets lekkers en soms een borreltje</p> <p>Ja een wijntje of een biertje. En het leuke is dat een buitenstaander, mevrouw H, die is nu al overleden. Nou die en F van J. Die had het wel wat hoog in de bol. Heeft daar altijd gewoond en toch hadden ze iets, als waren ze... Die zussen ook. Ik ben jaren met haar naar de kleuterschool gefietst. Maar J zei dat ze toen ze in de Fut ging: ik hoop dat ik niet ik daar bij jullie op het bankje moet gaan zitten. Ik zei; tuurlijk niet. Waarom zou je. Maar deze tantes, dat klinkt misschien wel even flauw. Maar ze belden als er dingen waren die ze weten wilden en die dan misschien daar allemaal. Dan belden ze net zo lang de instanties totdat ze wisten. Wat huizen kosten enz. En dus nu ik zei. Die zitten te beppen wel achter hun vitrage maar en weten maar dan wij daar op dat bankje. Maar dat mag. Het is niet erg als je niet daar op dat bankje wil zitten. Moet je niet doen als je daar met tegenzin gaat zitten moet je dat niet doen. Maar ik moet je wel zeggen het ding stond in het krantje, ik kwam bij de apotheek, en toen zei de apothekersassistente wat staan jullie leuk in het krantje. Ik zei; juh, ja. Ze zei; wat leuk. Ik zei; ja, jij kent natuurlijk allemaal, het zijn allemaal oude tjoppen. Jij kent alle gezichten wel die komen allemaal bij jou bij de toonbank. Ja zei ze. Maar ze zei wat een leuke foto</p> <p>R: Die foto geeft ook gelijk het buurtje weer. Als ik jullie zo zie zitten</p> <p>Ja,</p> <p>R: Mijn buurman vroeg aan de nieuwe burens die op de stoep parkeren wanneer komt het bankje. Dat vond ik een goede opmerking</p> <p>Lacht heel hard Ja heerlijk. Ik zit 's morgens graag, ik ben vaak op toer natuurlijk. Maar 's morgens zit ik hier legger in de zon. Heb nu een goed bankje voor. En 's avonds ook wel als het warm weer is, dan zitten soms tot half tien nog. Nou heerlijk toch?</p>	
		<p>R: Ja zeker, dat maakt voor mij de wijk fijn. Mensen buiten in de zon een krantje lezen</p> <p>Iets heel anders, wat doe jij nu eigenlijk voor werk?</p> <p>R: Ik ben onderzoekjournalist. Ik lees en schrijf de hele dag en verder zit ik op school.</p> <p>En daar is dit voor? Voor school?</p> <p>R: Ja dat klopt.</p> <p>Heb je er dan wel wat aan</p>	

		<p>R: ja natuurlijk. Jij verteld hoe jij de wijk ziet. Ik heb geen mening over wat jij zegt. Ik schrijf straks alles uit en dan gooi ik het in een computerprogramma en die zoekt verbanden tussen alle interviews en daar maak ik een verhaal van</p> <p>Is dat niet vreselijk vermoeiend? Alles moet met het hoofd</p> <p>R: Daarom doe ik ook heel veel dingen met mijn handen. En ik heb een heel gek werkschema. Soms werk ik dagen achtereen en soms helemaal niet. Pas alleen werktijden aan de schooltijden van mijn dochter. Ik hou van lezen en ik doe niet overal onderzoek naar alleen dat wat ik interessant vind. Ik onderzoek vooral hoe mensen reageren op veranderingen en dat heeft altijd te maken met veranderingen in de leefomgeving. Dat heeft dan weer heel vaak te maken met andere energie of andere plannen voor waterberging. Waar moeten bomen en verlichting komen. Dat zijn de onderzoeken die ik doe. Dat vind ik bijster interessant. Ik ben mijn hele leven aan het beppen met mensen. Heb een ijzeren maag wat koffie betreft en ja, dat is mijn werk. Ik zit heel vaak, 's ochtends al in de zomer voor huis te lezen. Dan komt de buurman; koffie, dan moet ik weer zeggen: nee dat kan niet, ik ben aan het werk. Dan zegt hij maar je zit te lezen. Dan moet ik maar weer uitleggen dat dat mijn werk is.</p> <p>Nou ik hoop dat je wat aan mijn verhalen hebt.</p> <p>R: Absoluut.</p>	
--	--	---	--

Appendix X Transcription Interview V

Datum: 10-5-2023

Geïnterviewde: Man

R: Onderzoeker

I: Geïnterviewde

Inleiding:

I: Hee jij hebt zo'n ding, hoe heet het ook al weer

R: Remarkable

I: Ja die. Je kan ze nergens testen. Je kan ze alleen bestellen. C koopt m nu, die leest zo veel dat een e-reader wel goed is.

R: Ik heb mijn hele studie hierop staan. Ik gebruik m al een jaar of vier of vijf. Je mag m gelijk uitproberen door een toestemmingsverklaring te ondertekenen

I: Lacht, dit voelt en schrijft net als op papier

	Question R	Answer I	Non-verbaal
1.	Hoe lang woon jij hier?	<p>21 en een half jaar.</p> <p>R: In dit huis? Nee in dit huis woon ik sinds 2014 en in euhm, in de Transvaalstraat, op het hoekje nummer X, daar ben ik komen wonen in, dochter is van 2003, ik geloof 2001. Ik schrok er zelf ook van. Toen je het vroeg, dacht ik, ik woon hier nog niet zo lang. Maar toen dacht ik wacht even, dochter is 20 en die is daar geboren. En daarvoor hebben we het hele huis verbouwd. Ja wel, ik denk 2001. Zo iets.</p> <p>R: Dat is ook al wel een poosje. Waar kom jij vandaan? Ik kom uit Winsum, een klein dorpje, vlakbij, tussen Leeuwarden, Bolsward en Sneek</p> <p>R: Je komt wel uit Friesland Ik ben wel Fries, en vandaar naar de grote stad</p> <p>R: Zag je dat echt zo? De Grote Stad? Jaaaa, Leeuwarden was echt wel de grote stad. We woonden in een dorpje, daar woonde misschien 1000 mensen, In Leeuwarden dan ging je echt naar de stad. Ik ging hier ook naar de MTS, middelbare technische school en dat was in Leeuwarden. Daarvoor ging ik in Franeker naar school. Dat was ook nog wel redelijk behapbaar. Maar dit was echt wel de Big City.</p> <p>R: Ook wel een eindje fietsen ook Jaha, elke dag 16 kilometer, heen en terug</p> <p>R: Niet met de bus? Ja in de winter met de bus, als dan, we kregen op een gegeven moment ov en dan in de winter vanaf oktober dus, dan gingen we met de bus. Maar door voor altijd op de fiets door weer en wind, eigenlijk bizar. Ik heb het ook een keer gelopen, voor de lol. Hadden tegen elkaar gezegd, we kunnen ook wel eens naar school lopen. Dus wij uitgerekend hoe lang dat was. Dan moesten we dus om half zes vertrekken ofzo. Stond ik bij mijnvriend klof, klof, klof, kom we mutte fut. Oja, het was een weddenschap, voor een krat bier. En regenen jongen, helemaal zeiknat kwamen we in Leeuwarden aan. Nou dat is een domme grap, dat is echt Friese humor. Je hebt er zelf heel veel tijd aan, je hebt er later ok spijt van maar het was wel een leuke grap</p> <p>R: En een kratje bier Ja en een kratje bier</p> <p>R: Daar wordt veel voor gedaan toch? Lacht ja!</p>	Met extreem Fries accent

2.	Kun jij de buurt omschrijven?	<p>Phoe, het is een, wij zijn of ik ben er toen voor gevallen; het is echt een oud buurtje met oude mooie karakteristieke huizen. En het is een heel vriendelijk, ik vind het een heel vriendelijk buurtje.. de straatjes, het straatje waar wij in gingen wonen was net een dorpje. Het straatje kende elkaar. En we organiseerden ook wel van die voetbal, op het pleintje van die voetbal avonden. Dan had ik een dikke beamer en dan gingen we met elkaar voetbal kijken. Ik vond het heel gemoedelijk en het is wel een beetje op stand, vooral die Spanjaardslaan, dat stuk dat is wel van phoe, als je daar woont dan ben je ook wel wat. Maar ik vind het, ik vind de huizen ook allemaal mooi. Ik vind het een heel gezellige buurt</p> <p>R: Kwam jij toen je hier kwam wonen vanuit Winsum een beetje makkelijk in de buurt?</p> <p>Nee, ik heb eerst nog op andere plekken gewoond in Leeuwarden. In euhm, de Elisabethstraat bij de Westersingel, bij de Harmonie, daar zit een heel klein straatje, daar heb ik eerst tien jaar gewoond. En toen ben ik hier in deze buurt gekomen</p> <p>R: kwam je er wel of niet makkelijk tussen?</p> <p>Ik kom overal wel makkelijk tussen. Nee ik vind dat altijd wel leuk. Ik ken ook heel veel mensen in de stad, dat zijn ik bedoel dan dat zijn geen vrienden of zo, maar bekenden en daar heb je dan ook allemaal praatjes mee, praatjes. Dat hadden we hier in de buurt ook maar dat kwam ook, iedereen in de buurt zat ongeveer in dezelfde fase. Dus allemaal of net een kind gekregen of hadden het huis gekocht en gingen dan kinderen krijgen, dat gebeurde in een keer allemaal. We hadden op een bepaald moment ook uitgerekend hoeveel mensen dan kinderen hadden in alleen die ene straat, dat was echt bizar. Ja en die zijn nu ook allemaal 20. Maar ja, ik kwam er heel makkelijk tussen. Het is een heel open, open buurtje</p>	
3.	Hoe sta jij zelf tegenover nieuwe buurtbewoners in de straat of in het buurtje?	<p>Ja, leuk, ik denk dan he wie zijn dat. Ja, Nee, ik ben. Nou dat is ook wel grappig. Er is echt een verschil als je aan de Spanjaardslaan woont, hier. Of je woont waar jullie wonen of waar ik in de Transvaalstraat woonde. Want dat was meer in de buurt, je deed meer, je zag elkaar meer. En dan ook vooral in de zomer kwam de straat tot leven want wij hadden dan een tafeltje buiten staan en een bankje, we hadden een boombankje met de buurt om een boom heen en dan zat je daar op en dan kwam er iemand uit zijn werk fietsen en dan een kletsje, een kletspraatje.</p> <p>R: O nu weet ik ook waar je oude huis staat. Op dat hoekje</p> <p>Ja W woont daar nu nog, met die witte hond. Die woont er nog, met onze zoon want de rest is al</p>	

		<p>uitgevlogen. Je merkt wel deze straat is meer anoniem. Je hebt minder met de buurt te maken.</p> <p>R: Komt dat door het type huis denk je?</p> <p>Ja!. Nou het komt door het huis maar het komt ook door de straat. Het is een euhm, nou ja, je hebt, als je in zo'n klein buurtje bent dan loop je bij elkaar voor de deur langs en dat is hier niet. Ik zie die burens B en M, die zie ik regelmatig en daar hebben we wel gewoon een praatje mee en B is hier wel een keer geweest voor een of andere vraag maar wel lopen niet bij elkaar, we komen niet bij elkaar over de vloer. Dat gebeurt niet veel. Nu vind ik dat nu op zich ook wel wat prettiger, vroeger dan hadden we op een gegeven moment het huis vol met allemaal kinderen, en dan is het wel klaar maar in die kleinere straatjes achter de Transvaalstraat daar loopt het wat meer bij elkaar naar binnen omdat je elkaar wat meer ziet.</p>	
4.	<p>Maakt het voor jou, je geef aan van joh ik vind het alleen maar leuk als er nieuwe mensen in de buurt komen, maakt het dan ook uit waar nieuwe mensen vandaan komen?</p>	<p>Nee</p> <p>R: Wat voor achtergrond ze hebben?</p> <p>Nee</p> <p>R: Kleur</p> <p>Nee lacht</p> <p>Zegt er wel eens iemand ja?</p> <p>R: Ja maar ik mag natuurlijk geen namen of rugnummers geven.</p>	

R: De reden van deze vragen is, dit is eigenlijk de introductie naar mijn onderzoek en daarvoor is et handig om te weten hoe jij de buurt ziet. Ik onderzoek namelijk wat de invloed van nieuwe mensen in de buurt is op mensen die er al heel lang wonen. Eigenlijk een beetje omgekeerd. Vaak wordt er gezegd mensen die hier omen moeten zich maar aanpassen en ik ben heel benieuwd of mensen die hier wonen zich ook aanpassen aan anderen. Nu ben ik zelf heel goed in het verzinnen van dingen dus heb ik GPT gevraagd of die iets wil maken

I: Wie?

R: Chat GPT, AI. Die heb ik gevraagd om een gezin te maken want als ik dat zelf ga doen dan hebben we over een paar jaar een roman, misschien ooit een literatuurprijs maar niet een handig kort verhaal om even iets kort samen te vatten. En dit is het fictieve gezin. Wil je het zelf lezen?

I: Ja, ja. Mijn leesbril begint op te houden

	Question R	Answer I	Non-verbaal
5.	<p>Komt dit gezin een beetje geloofwaardig op jou over?</p>	<p>Ja</p> <p>R: Mis je nog dingen</p> <p>Nee, nee het is wel een typisch of zeg maar Randstad gezin omdat ze heel veel met openbaar vervoer doen. Wij zijn hier in deze buurt heel erg gewend om alles in de auto te doen.</p>	

		<p>R: Of op de fiets In de stad op de fiets maar zeker Friezen die pakken altijd de auto. Nee maar dit is wel, Jan en Maria, je kent ze wel</p> <p>R: Wie kent ze niet Lacht</p>	
6.	Zou jij deze mensen als je burens kunnen zien?	<p>Ja hoor, misschien zijn het die burens wel. Het zou kunnen</p> <p>R: Ken je die burens niet? Ik ken ze wel maar we hebben, ik kom niet bij ze over de vloer bij de familie D</p> <p>R: Ze hebben twee kinderen dus ik ken ze via mijn dochter een beetje via het spelen Mijn dochter heeft ook wel eens met ze gespeeld maar we houden contact maar dat is eigenlijk euhm</p>	

Introductie scenario 1

R: Deze mensen hebben besloten om hier vanuit de Randstad te komen wonen. Ik heb twee scenario's laten schrijven door de computer

I: O cool

R: Dit is het scenario I. Wat er bij geschreven is ook van belang.

I: na lezen, grappig. Ik zou als ik hun was iets dichterbij Utrecht zoeken omdat je, je bent nu wel heel veel tijd. Het grappige is dat ze heel erg op het geld zitten en niet op tijd. Ik denk huh, per dag als je heen en weer gaat pendelen, zit je per dag drie uur, minstens in de auto. Dat is best veel tijd

R: In de trein in hun geval he

I: Dat is nog veel langer, damn, maar ja het kan

	Question R	Answer I	Non-verbaal
7.	Wat vind jij van mensen die vanuit andere delen in Nederland hier komen wonen met als reden goedkopere huizen?	<p>Dat snap ik wel, dat zou ik ook doen. Ja, je hebt voor dezelfde prijs heb je meer. Ik bedoel, mijn partner komt ook uit Amsterdam. En die had daar een appartementje met dezelfde WOZ waarde als dit hele huis Een heel leuk appartementje hoor maar met social huur dus ze kon het ook niet aanhouden. Dus ik begrijp wel dat mensen op een gegeven moment denken van nou ik geloof het wel ik wil wel wat meer. En zeker die, haar zus is ook net verhuisd vanuit Amsterdam naar Weesp om exact deze reden. Een tuintje hebben waar de kinderen kunnen spelen. Dus ja, nee ik snap dat heel goed. Amsterdam en Utrecht is super aantrekkelijk maar op een gegeven moment ben je toch gewoon een kip in een kippenhoek, niet? En zeken na Corona zijn veel mensen er achter gekomen van wacht eens even, dit is wel allemaal heel erg hutjemutje dicht op elkaar. Dus ja ik snap dit wel</p>	

8.	Denk jij dat ze zich makkelijk kunnen aanpassen in de buurt?	<p>Jaaa, dat hangt er dus vanaf. Kijk, de kinderen die gaan dat, die zijn de lijm. Die kinderen gaan naar school, die gaan met vriendjes en vriendinnetjes uit de straat spelen. Dus zo krijg je wel verbinding met de buurt. Maar het is wel lastiger, want stel dat zij een volledige baan hebben en ze komen zes uur thuis en halen de kinderen uit de crèche en gaan dan eten en komen niet zo veel buiten. Ja dan heb je niet zo veel verbinding met wat er in de straat gebeurt. Dan wordt er veel door een oppas of door euhm BSO of whatever opgelost. Zou kunnen he</p> <p>R: Ja, jij mag het zeggen, jij mag het invullen</p> <p>Ja kijk het hangt er. Ik denk dat de verbinding met, dat hangt ook heel erg van jezelf af. Als je heel erg open bent en je zit voor je huisje en er komen mensen langs en je maakt een praatje dat gaat het super snel maar als je dat niet doet, wat ook prima is, dan euhm dan heb je dat dus minder. Ik heb het aan den lijve onder vonden van als ik hier woon en toen ik daar woonde. Daar was ik veel makkelijker in kom maar langs en nu hier is dat anders geworden. Grappig hoor. Het heeft er echt mee te maken, je hebt hier een tuintje apart en er komt niet zo vaak iemand langs hier en daar in de Transvaalstraat was dat, je liep gewoon. Je kon wel in de achtertuin zitten maar je zat meestal voor. Dat was veel leuker, en daar was de zon ook. Dat scheelt ook.</p> <p>R: Dat hebben wij ook. 's Ochtends in zon achter en in de middag zon voor</p> <p>Dat hebben wij ook. Ik zit dan 's middags hier wel en 's avonds daar.</p>	
9.	Zou jij je aanpassen aan deze mensen?	Ja, als ze hier naast mij gingen wonen en die kinderen komen en die willen hier op de trampoline, ja, ja ik zou niet weten waarom niet	
10.	Denk je als je meer contact met hen zou hebben dat je wat van hun overtuigingen of normen en waarden zou overnemen?	Nou ja, ja, ik ben sowieso wel van dat ik voel hoe andere mensen dingen doen en dan heb ik ook wel de neiging om mij dat wat aan te laten leunen als in zo moet het dus, of, maar ja. Nee, ik bedoel. Ik ben opgevoed met leven en laten leven dus als zijn andere normen en waarden zouden hebben dan is dat prima.	Wat twijfelend
11.	Denk jij dat het goed is voor de buurt als mensen om deze reden hier naartoe verhuizen?	Ja waarom niet. Ik denk niet dat dat verkeerd is. Als mensen hier komen wonen dan is dat sowieso een keus. Als mensen hier komen wonen dan hebben ze waarschijnlijk al onderzocht het is een kinderrijke buurt, dat is voor onze kinderen leuk dus dan is het automatisch voor hun ook leuk. Ik bedoel als ze hier komen wonen omdat ze het leuk vinden om er een lekkere toringbende van te maken, dus dan gaan we	

		<p>een kinderrijke buurt uitzoeken dan zou ik zoiets hebben van; is dat nou handig?</p> <p>Nee ik ga ervanuit, dat is dezelfde reden waarom wij deze buurt op een gegeven. Het is hier mooi, er is veel groen, park in de buurt, vlak bij het centrum euhm scholen in de buurt. Dat zijn de basis redenen en dan voel je wel nou dat zijn wel leuke mensen die hier langs lopen en die zijn en nou klaar. En het is betaalbaar he. Het is nog redelijk betaalbaar hier zo'n huis. Je moet het ook kunnen betalen zo'n huis. Dat gaat hier nog allemaal prima he</p>	
--	--	---	--

Introductie scenario 2

R: Ik heb naast het scenario van goedkoper wonen ook nog een scenario dat is gebaseerd op gezonder wonen. In dit scenario verhuizen ze nog steeds hier naar toe, heel veel dingen blijven gelijk een paar dingetjes anders. Ze verkopen hun huis omdat ze graag in een groenere gezondere omgeving willen wonen. In onze wijk is minder lucht vervuiling, minder geluidsvervuiling, minder lichtvervuiling. Het leven in het algemeen is gezonder. Hij, Jan, blijft in Utrecht werken maar Maria zoekt en vind een baan in Leeuwarden als verpleegkundige. Ze verkopen hun huis in Leeuwarden, ik bedoel in Utrecht. Ze kunnen overbieden maar dat doen ze dit keer niet. Ze betalen gewoon netjes zoals alle andere mensen de vraagprijs. Ze gaan niet ergens een ton boven zitten ofzo.

	Question R	Answer I	Non-verbaal
12.	Is dit scenario aantrekkelijker?	<p>Dan het eerste scenario met overbieding en dat ze daar blijven werken?</p> <p>R: Ja</p> <p>Ik denk dat het voor hun prettiger gaat zijn en dat ze een betere aansluiting met hun omgeving gaankrijgen, met hun buurt omdat zij als ze hier ook makkelijker connectie maakt met mensen uit de stad want als je hier werkt dan krijg je hier ook een eigen sociale omgeving</p> <p>R: Klopt</p> <p>Dus dan ik denk dat het voor hun prettiger is. Ik weet niet of het voor de buurt of voor de burens, Ja het kan, het kan makkelijker zijn.</p>	
13.	Wat vind jij van een reden als gezonder leven om dan in Leeuwarden te komen wonen?	<p>Ja dat snap ik wel. Ja. Als je in Amsterdam gaat wonen of woont dat staat gelijk aan zoveel sigaretten per dag en als je hier gaat wonen dan is dat, en dit is hier ook nog niet het aller schoonst, maar het is wel echt veel groener en schoner dan daar. Ik ben in Shanghai geweest, nou dat was wel echt een slof per dag. Ik kwam er met een hele rare hoest vandaan. En dan was het gewoon, dan zeiden ze, ze noemden het mist. Maar het was gewoon smog. Ik heb een dag blauwe lucht gezien in een week.</p> <p>En ik snap het wel, als je de mogelijkheid hebt, en als je een huis in Utrecht hebt gekocht ooit, en je kunt hier iets kopen wat veel groener is. Ja waarom niet</p>	

		<p>R: Heeft het voor jou meegespeeld dat het hier groener is? Ja, ja, met het park hier, en ja nu helemaal. Ik zei in het begin wel, jongens het lijkt wel alsof ik in het bos woon. En dat is ook zo. Als ik hier zo zit dan zat ik precies zo, dan zag ik dat bordje niet, dat bordje van einde woonwijk waarvan de kinderen eerst dachten, die dachten dus serieus van O we mogen hier helemaal niet spelen. Wat er staat een bordje op met kinderen die voetballen en een autootje en mensen die lopen. Die dachten een speelverbod. Lacht. Dat is het einde woonwijk bordje, of einde woonerf bordje. Maar ja dat speelde wel mee. Dit is natuurlijk lekker groen. Het kan nog groener maar het is prima.</p> <p>R: Nog groener? Nou ja, er kunnen nog wel meer bomen in. Vooral in dat stukje bij euhm, daar bij dat appartement dat is nu gekraakt volgens mij of er zitten nu weer maar daar waar vroeger allemaal mensen zaten die minder mobiel waren.</p> <p>R: O daar je bedoeld de Klamp of de Kaap. Ja daar zo achter de Gouden Bal. Daar zouden ze wel nog meer een parkje van kunnen maken. Dat is nu gras maar dat zou nog wel meer parkje kunnen worden. Nee maar ja, voor de rest prima.</p>	
14.	Den jij, of wacht ik had al gevraagd of deze mensen zich makkelijker zouden kunnen aanpassen aan de buurt toch?	Ja, ja,	
15.	Zou jij je makkelijker aanpassen aan hen of makkelijker contact met hen maken?	<p>Als?</p> <p>R: Als in vergelijking met het eerste scenario. Oja, nou ja ik denk. Het gaat er gewoon om hoeveel tijd zij in de straat buiten zijn. Dat is het vooral. Dus als je mekaar tegen komt op straat zo van he hoi hoe is het, nou goed, dat je een praatje maakt, een babbeltje dan maak je contact. En wanneer zitten die contactmomenten, dat is in de zomer wanneer het mooi weer is en op het eind van de middag begin avond dan heb je dat. En ja maar dat hangt er ook vanaf als mensen dat willen. Maar ja als dat dan gebeurt. Dat is hier in de buurt ook, er zijn wel een aantal mensen waar je dan even een praatje mee maakt. Maar dat komt omdat ze er zijn en daar langs lopen of er zitten. Dat is het.</p>	
16.	Denk jij dat het in dit scenario goed is voor de buurt of de wijk zelf als mensen hier	Ja, dat denk ik wel. Nou kijk in het eerste scenario gingen ze ook nog overbieden, kijk dan gaat de huizenprijs omhoog want de waarde van de huizen wordt dan dus blijkbaar hoger ingeschat dan dat de vraagprijs is. Dus in dat scenario is goed voor de buurt	

	<p>naartoe verhuizen vanwege de gezondere leefomgeving? Zou dat de waarde van deze wijk verhogen?</p>	<p>of voor de waarde van huizen maar dan druk je alles uit in geld en dat is niet het belangrijkste waarom je hier woont. Tenminste ik niet. Het is niet zo dat dit het beste of meest rendabele huis is want dat is het niet, maar het is gewoon een mooie leuke buurt en euhm en dit was toevallig een groot huis waarin alle kinderen ook een eigen kamer konden hebben. Dat vond ik heel belangrijk. Maar goed terugkomend op hun. Het is maar net hoe mensen zich zelf opstellen. Je kunt je prima opsluiten en dan heb je minimaal contact met de buurt maar dat is prima of dat kan prima zijn.</p> <p>R: Ik heb niet gekeken hoe groot het huis was. Ik was gewoon verliefd op de buurt en op het huis. Wat was het dan wat bij jou de buurt aantrok?</p> <p>R: Ik had al vrienden in de buurt wonen. Die hadden zo iets van bij ons staat er nog wel iets te koop. En toen was het echt nog verschrikkelijk goedkoop, vlak na de crisis Wanneer was dat</p> <p>R: Ik ben hier denk ik in 2006 of 2007 komen wonen en mijn man is er pas later bijgekomen Zo lang al joh. 23006 dat was er vlak voor toch? In 2009 toen ging euhm de bijl in de culturele sector waar ik toen in zat</p> <p>R: Auw! Ja, Maar dus gewoon door vrienden en toen had je zoiets als een leuk sfeertje hier</p> <p>R: Leuk sfeertje en het huis was ook echt heel mooi. De meneer van wie ik het gekocht had die had de ging met zo'n lambrisering, mooi zwart wit was dat. Ik dacht goh dat is wel heel sjiek. Maar ik kwam van een appartement dat net zo graat was als vroeger onze keuken. Dan is al gauw alle enorm kasteelgroot. En toen we gingen verbouwen in 2020 hebben we eerst gekeken naar verhuizen maar er was niets zo leuk als hier. Dat vind ik dan ook wel heel leuk zoals jullie die dan zo'n huis helemaal opknappen. Dat mensen dan de keuze maken van we blijven hier, de buurt is gewoon leuk en we pakken gewoon het huis aan. En deze buurt heeft een geschiedenis, in de jaren 70 stond ie op de nominatie om helemaal gesloopt te worden en toen hebben ze in samenwerking met de universiteit van Utrecht hebben ze een herbouwplan, er waren een aantal mensen, ook eentje die in de Transvaalstraat woonde, echt een paar voortrekkers die hadden zo iets van Ja jongens en wat dan. Dit is allemaal prima, hier. Je moet dat gewoon gaan opknappen en dat hebben ze toen gedaan met heel veel subsidie. En dat vond ik er ook heel charmant aan. O wauw hier hebben mensen dus gezegd waarom</p>	
--	---	--	--

		<p>moet dat allemaal plat en efficiëntie komen.. Deze huizen zijn misschien niet allemaal even efficiënt maar ze zijn wel mooi en ze hebben allemaal een verhaal en die buurt heeft een sfeer en dat haal je er dan wel uit. Dan komen er van die huizen die dan tegenover jullie staan, ja dat soort huizen komen dan.</p> <p>R: Ja die zijn iets minder charmant Ja, die vind ik echt niet mooi. Dat vind ik gewoon jammer. Kijk als mensen in een wijk zouden komen wonen en ze zouden dan hun huis plat gooien en ze zouden er iets neerzetten waarvan ik denk hoe dan... dat zou ik jammer vinden. Dat vind ik echt, je hebt dat nu ook wel van die huizen waarvan ik denk ooh hier moet maar even iemand met euhm hier moet maar even iemand energie in gaan steken.</p> <p>R: Iemand met veel liefde ne twee rechterhanden Ja of het geld. Als er iemand komt die zegt we kopen dit huis en we gaan het even lekker verbouwen en dan euhm wordt het mooi. Dat kan ook</p> <p>R: Ja, je moet binnenkort maar eens bij ons komen kijken. We hebben hem helemaal leeggehaald Ja ik heb het al eens gezien met die euhm anderhalf jaar twee jaar geleden hebben wij, toen kwamen we langs en toen hebben we een rondleidinkje gehad. Toen was het zo klaar</p> <p>R: Oja, toen hadden we een half jaar zo veel overlast veroorzaakt met get geverbouw toen hadden we zo iets van kom allemaal maar kijken. Iedereen die langs liep hebben we gezegd kom maar kijken Ja toen heb ik het ook gezien met die infraroodpaneeltjes boven je bureau en dat soort dingetjes en die hele energie dat je een positieve energierekening hebt en dan van what de fuck, hoe dan!</p> <p>R: Nog steeds zelfs maar vrijdag komt er een aansluiting voor een elektrische auto. Daar willen we ons overschot aan energie in gaan stoppen. Dat is slim, de auto als accu</p> <p>R: Ja hij kan alleen nog niet terug het huis in leveren Dat kan bij de volgende auto vast wel</p> <p>R: Nou laten we deze eerst maar even afrijden, deze is pas nieuw.</p>	
17.	Ik zit even te denken. Heb ik alle vragen nou al gesteld. Oja, zou jij overtuigingen van dit gezin overnemen?	<p>Wat dan het grote verschil is tussen? Ik weet wel mijn partner is van Amsterdam en haar zus had of nee heeft twee kinderen en die zijn naar Weest. Die twee kinderen waren best wel astmatisch, die hadden best wel last van. Toen hebben we ook wel gezegd van ja, zou dat niet ook gewoonkomen door die lucht in Amsterdam? Ik bedoel volgens mij gaat dat niet, dat gaat het niet oplossen. Dus die nou die zijn nu in Weesp en dan merkje dat dat beter is voor die kinderen en dan ja jemig wat doen we ons dan aan</p>	

		<p>daar? Dan snap ik het wel dat mensen daar vandaan de keuze maken en ja ook voor kinderen is het gezonder om hier te gaan wonen en dan ben ik wel benieuwd hoe heb je dat dan onderzocht. Daar kan ik wel wat van leren dan of een soort van ok, een soort van bevestiging van wij zijn hier wel goed bezig</p> <p>R: Lacht en dat maakt het makkelijker om</p> <p>Nou ja, ik bedoel je leert sowieso altijd wel van elkaar. Ik bedoel ik was vroeger helemaal niet zo bezig met biologisch en mijn partner wel. Die is dan vegetarisch en als we vlees eten dan is het sowieso biologisch. En euhm ik ben daar nu wel mee bezig. Ik heb een tour gedaan met N, die is daar nog veel meer, die is nog een stap verder, die heeft al het plastic uit huis verbannen en maar goed die heeft dan, vrijdag is haar inkoopdag. Dan is ze de hele dag bezig om alles voor de hele week in te kopen in allerlei verschillende winkels. Nou dan wauw, daar moet je ook tijd voor hebben om dat te kunnen doen. En ze zegt het is echt een omslag en je moet echt je best doen en dan bij haar ouders als ze kerst vieren dan mislukt dat dan want dan moet er toch vlees zijn en dan zegt N dat hoeft niet. Maar dat moet dan toch en voor de kinderen en euhm nee nou ja ik vind overtuigingen van anderen, je kan er altijd iets van leren. Het is een soort van spiegel van. Je hoeft het er niet mee eens te zijn, je hoeft het niet zo te doen maar je kunt wel er wel van leren en dat vind ik leuk. Ik ben voortdurend aan het leren. Ik dacht vroeger dat je dan altijd naar school zou moeten en dat was stom maar je bent voortdurend aan het leren. Ik leer nu in principe ook de kinderen ook. Die leren via internet zichzelf van alles met tutorials.</p> <p>R: Aan tutorials heb ik ook veel maar ik heb wel mijn grenzen. Wat is schrijf daar gebruik ik geen Chat GPT voor. Dan moet ik mijn tijd beter inplannen zodat ik het zelf kan doen.</p> <p>Dat is wat ik bij kinderen ook zie. Je moet best veel algemene kennis in je hoofd hebben en dat moet je ook gewoon leren. Ja waarom moet ik dat leren. Nou het is handig om te weten en om je geheugen toch te trainen want anders wordt je echt een slaaf al die mogelijkheden en dan hoeft je nergens over na te denken. Dan vraag je het gewoon en ik wil graag dat ze, net zoals zo'n scenario, dat ga ik niet zelf meer bedenken ik vraag het gewoon. En dan wordt het gemaakt.</p> <p>R: Het scenario was vooral handigheid hoor. Anders hadden we en behoorlijk dik boek gehad</p> <p>Lacht, nee, maar goed. Maar we hebben een keer een voor een voorstelling van Tryater en dan was het karakteromschrijving van de drie hoofdpersonages in</p>	
--	--	---	--

		<p>die voorstelling dat is een boek. Die schrijver heeft die hele karakters helemaal uitgewerkt. Vanaf hun jeugd helemaal gebouwd hoe die hij die acteurs voor zich zag. Dat vond ik echt super knap.</p> <p>R: Fantastisch maar wat een werk</p> <p>Zeker wat een werk maar wel fantastisch. Maar goed voor de acteurs is het wel lekker want je hebt wel bagage. Want ik denk zo want ommers, die je hele nou hoe de acteur de rol moest spelen het figuur moest spelen nou daar kon ie gewoon het boek voor, van oja ik ben zo. Ik ben heel stug of rechtlijnig en het komt door dit. En als je dat systeem in je hoofd gaat planten dan kun je als acteur je rol beter spelen en begrijpen.</p> <p>R: Wat doe jij eigenlijk voor werk?</p> <p>Ik maak nu, we maken nu projecties in de openbare ruimte. We maken de decemberlicht route door de stad en dan projecteren we gedichten en quotes en animaties op gebouwen. Als je dan door de stad loopt dan kan je dat zien. Dat hebben we nu drie keer in Leeuwarden gedaan, in een Stockholm en voor de jonge harten maken we een keer per jaar voor het theater festival, de woorden die daar binnen worden uitgesproken daar haalt mijn partner zinnen uit en die projecteren we dan ergens heel groot in Groningen</p> <p>R: Jullie zijn lichtkunstenaars</p> <p>Ja, ja, en ik kwam uit, ik was vroeger, ik heb mts gedaan. Eerst metaalbewerking en toen in een bedrijf dat besturingskasten maakte voor machines en toen werd ik gevraagd, toen deed ik hobbymatig geluid bij theater voorstellingen op amateur niveau en toen werd ik gevraagd of ik dat bij Tryater wilde doen. En toen heb ik daar 1 seconde over nagedacht, er werd gezegd moet je daar niet over overleggen? Ik zei; ik moet zeker overleggen maar ik ga het wel doen. Ik wilde, en toen heb ik dat drie maanden was dat en daarna hadden niet gelijk garantie voor nog een extra baan. Dit was het project en als het afgelopen is toen kon ik ook weer terug naar mijn oude baas. Dat heb ik gedaan. Ik heb nog drie weken daar gewerkt en toen heb ik ontslag genomen. Ik zei; ik hou hier mee op. En toen kon ik bij Ro theater in Rotterdam werken een half jaar en toen kwam ik weer terug naar Tryater en zo is dat gedaan. Ik heb heel lang geluid gedaan. Geluidstechnicus bij voorstellingen en langzaam is daar ook video bij gekomen en toen vond ik video zo leuk en heb ik in 2013 ofzo, 13 jaar geleden heb ik ontslag genomen bij Tryater en heb ik mij helemaal op video gestort en nu maak ik allemaal beeld bij voor allerlei voorstellingen. En technisch ook. Technische vond ik het heel erg interessant. Dus heel veel technische producties gedaan dingen, van kunstenaars die video wilden, op de Oldehoven bijvoorbeeld. 2018.</p>	
--	--	--	--

		<p>Dat hele systeem heb ik bedacht en de kunstenaars geholpen en begeleid, sommigen hadden wat meer nodig dan anderen om daar beeld op maken.</p> <p>R: Wat tof zeg</p> <p>Ja het licht er omheen en het geluid dat je er helemaal instond. Dat wilde ik graag</p> <p>R: Dan heb ik heel veel van jouw werk gezien. Ik vind dat lichtfestival altijd super leuk.</p> <p>Ja nou dat dat, en bij de het laatste was nog de Prinsessenhof. Daar projecteerden we op het museum. Die heb ik ook technisch helemaal gedaan. Maar dat is helemaal op afstand. Ik zit gewoon thuis en tik, tik, tik.</p> <p>Er draait nu een project op Schiermonnikoog op de Zuidertoren. Dat is zo'n witte toren op Schiermonnikoog. Daar zijn zes kunstenaars en die hebben daar een werk voor gemaakt en ik begeleidt dat. Er staan twee containers van ons met dikke projectoren erin en dan projecteren we op die toren en ik krijg elke avond een appje we zijn weer aan. En dan kijk ik om euhm vijf voor tien ongeveer dan kijk ik of ie aan is en dan kijk ik hoeveel mensen er zijn en dan klaar.</p> <p>R: Wat geweldig</p> <p>En we maken dus zelf lichtroutes, wandelroutes. Door Leeuwarden, daar gaan we voor de vierde keer decemberlicht maken. We zijn super, we zijn in een keer kunstenaars geworden. Van metaal bewerking MTS, nou ik was natuurlijk altijd wel een beetje creatief in die toneelhoek maar euhm nou ja ik had nooit het idee dat gaat mijn werk worden. Tot die ene vraag van zou jij wel bij ons willen en toen dacht ik Ja! Dat wil ik. En ze verklaarden mij, mijn vrienden, maar ach prima hartstikke goed. En dan kon ik 's morgens de kinderen naar school brengen en dat vond ik wel super leuk. Dacht dit nemen ze me nooit meer af. Hoe lang dit ook gaat duren ik kan elke ochtend ontbijten met de kinderen, dat kon mijn vader nooit die was fabrieksarbeider bij Philips die moest om zeven er staan. Dus euhm, echt wel ik dacht zo cadeautje. Maar toen was ik 's avonds weer veel weg. Dat is dan wel, op een gegeven moment was ik daar ook wel weer klaar mee. Dus nu kunnen we gewoon onze eigen tijd indelen.</p> <p>R: Maakt het dan ook dat jij wat opener bent of wat opener staat naar anderen door je werk?</p> <p>Ja dat denk ik. Wij werken, of eigenlijk ik werkte vroeger altijd al met bij Tryater ja daar ben ik in 1998 gekomen. Ja zo iets en dat was, je moest altijd contact maken met een groepje. Het was altijd je kwam in een nieuw team met een regisseur, vormgevers, muzikanten, acteurs dus daar moest je je mee</p>	
--	--	--	--

		<p>verbinden anders dan.. dan werkt het niet. En dat vond ik ook altijd super leuk. De eerste keer was het een hel. Je gaat ook met elkaar op reis en dan kwam je overal. Dan maakte je met elkaar dingen mee en dan hield dat op en dan was het van what the fuck, nu is mijn familie weg. En op een gegeven moment dan, dan, merk je er komen steeds weer nieuwen en nieuwe ideeën. Dan moet je weer helemaal. Ik heb ook wel eens gezegd ik heb een soort van selectieve Alzheimer. Ik vergeet gewoon alles hoe het eerder gedaan is of gemaakt is want dit is een nieuw iemand met nieuwe ideeën en nieuwe vragen uitdagingen en op een gegeven moment merk je wel mijn rugzak zit vol met kennis dus ik kan wel helpen met kennis inbrengen maar het is hun beleving. Zij willen dit maken, doen. En dat maakt je natuurlijk wel heel flexibel en open en nu nog steeds. Ik vind het heel prettig om iets te maken. Dat is wat wij ook maken waar mensen blij van worden en dat probeer je een beetje te voelen van wat dat dan is. En wat we dan nu maken, zo'n wandeling is vrij groot dus je moet een heel groot gevoel, en K is daar nog beter in dan ik, om dat gevoel te vangen in een paar woorden en dat is, euhm. Soms is dat, altijd is het positief en opbeurend. Nou dit jaar was het thema Tegen de zwaartekracht in. Dus alles wat we hadden gemaakt was, nou ja, een wensballonnen projectie. Een hele muur vol met wensballonnen die omhoog gingen en iemand die een handstand deed op een stoel en wat er heel spectaculair uitzag en allemaal ook teksten van dat we allemaal hetzelfde zijn. Ik doel je kan heel erg op de verschillen gaan zitten maar uiteindelijk zijn we allemaal sterrenstof, zijn we allemaal gemaakt van hetzelfde, dezelfde bouwstoffen. Iedereen is gewoon dat, en, en we zijn gewoon allemaal mensen en we hebben elkaar en de wereld, iedereen heeft elkaar nodig. Dus je kunt heel erg op de verschillen gaan zitten wat nu heel erg gebeurd van mensen zijn anders en die denken anders en dus daar hoor ik niet bij. Nou daar ben ik het niet mee eens. Want je bent ook, die mensen denken op een andere manier dan jij bent. Maar dat wil dan niet zeggen dat jij fout bent en dat ik dan goed ben. Je bent anders maar en daar, dat kan haaks op elkaar staan. Ik vind. En daar werkt zo'n social media ook heel erg in. Ik heb dan mensen mijn broertje die gooit dan alle mensen van Facebook af die in zijn ogen wappies zijn want die zijn wel heel negatief. Nou ik zeg die hou ik er juist bij. Daar ben ik gewoon rete nieuwsgierig naar waar dat dan heen gaat. En dan hou, en dan blijf je ook open en nieuwsgierig naar hoe andere mensen zijn.</p>	
--	--	--	--

		<p>R: Ja ja, Je vroeg aan mij waarom ik hier ben gaan wonen maar misschien is dat het ook wel. Ik was hier nog niet de eerste keer aan het kijken en er was gelijk iemand die zei goh kom je hier wonen en dit is gezellig en dat is leuk. Mijn eigenlijke voorkeur lag bij de Vossenparkwijk maar ik ben wel heel blij dat ik in de Transvaalwijk terecht ben gekomen. Hoewel ik kon de Vossenparkwijk ook niet betalen niet.</p> <p>Nou ik woonde toen in de Elisabethstraat. Dat is de achterste, nou die Vossenparkwijk dat zijn best grote huizen, best wel statig, en duur en statig maar die Elisabethstraat dat was tja, een beetje een achterbuurtje. Woonde heel veel studenten. Super leuk. Wij woonden naast het Sarajevo huis, zo noemden we dat, daar woonde een jongen die kwam dan wel bij ons die maar euhm. We hadden het huis helemaal opgeknapt. We hadden het gekocht van een oude lompenhandelaar. Nou de onderste verdieping konden we niet eens zien die lag vol met oude papier en oud ijzer en. En ik heb toen die mensen gebeld van ik wil dat huis wel, of ik hoorde dat jullie der uit gaan, we wonen vier huizen verder. Zouden wij het kunnenkomen. Nou wat wil je ervoor betalen. Ik zei nou 60.000 gulden. Nou dat was allemaal maar en maar de oude J die erin zat die zei; ja dat wiefke mut het hevve. Dat was K. Dus nou nog een keer onderhandelen 64.000 gulden hebben we het krot gekocht en een hypotheek van 180. De hele hut, containers vol eruit gesleept. Verschrikkelijk. Een lekke bende was het. Het hele dak was door, ze hadden er allemaal muurtjes weggehaald. Helemaal leeg tot het casco gesloopt en een aannemer heeft het grove werk gedaan en toen hadden we het helemaal opgeknapt. Maar dat was een super leuke buurt. Ook gewoon zo'n straatje met van alles door elkaar heen van studenten tot oudere mensen die er hun hele leven al woonden en dat allemaal aan zich voorbij zagen trekken. Dat vond ik echt heel leuk. Man met een Mercedes die elke middag met Andre Hazes zijn auto parkeerde en dan even ging douchen. Auto midden op straat knipperlichten aan en dan even douchen en dan nou aanbellen mag die auto daar even weg. En dan ooh ja jongen is het weer zo ver sta ik weer in de weg? Je zou misschien ook in het parkeervak kunnen zetten. Maar dat, een beetje volksbuurtje maar dat vond ik ook heel leuk. En op een gegeven moment konden we weer wat anders kopen en toen hebben we in de Transvaalstraat met W dat huis gekocht. En ook weer helemaal gestript. En dit huis, hier heb ik eigenlijk niets aan gedaan. Alleen het hoognodige. Het moet in ieder geval aan energie en comfort iets omhoog. Het is hier in de winter dan is die vloer en de muren gewoon,</p>	
--	--	---	--

		<p>die muur ook die is gewoon 14 graden. Zo'n ongeïsoleerde een stenige muur.</p> <p>R: Die ken ik, die hadden wij ook</p> <p>Ja dat hebben jullie ook van binnenuit allemaal</p> <p>R: We hebben van binnen af ja. We hebben geen radiatoren meer. Onze muren zijn nu net zo dik als de eensteen muur en de radiatoren. Ze zijn nu zo dik. We hebben van binnen geïsoleerd en vloerverwarming. Dus eigenlijk zijn we van binnen groter geworden omdat we geen radiatoren meer hebben denk ik en het is altijd lekker warm.</p> <p>Ja dat willen wij nu ook. We hebben ons al even laten voorlichten maar eigenlijk of we moeten het heel goed gaan isoleren maar de man zei eigenlijk moet je er schuimbeton in en vloerverwarming en een ding met een warmtepomp hij zei, mmm niet echt dan moet je het echt wel beter isoleren. Dus euhm ok. Dus eigenlijk die muur die moet eigenlijk wel en de voorgevel. Eigenlijk moeten die ramen. Daar zit dubbelglas in maar dat is wel van de jaren 80 denk ik. Dat is niet HR++. Maar jullie hebben ook schuimbeton?</p> <p>R: Dat hadden we al. Dat had de vorige bewoner al gedaan we hebben de vloerverwarming erin gefreesd en daarop hebben we zoutpanelen liggen. Overdag wekken we energie op en verwarmen we ons huis met de warmtepomp en we hebben een heel groot buffervat voor warmwater. 's Avonds staat de warmtepomp uit dat zout in die panelen dat slaat overdag energie op en 's avonds geeft dat als het zout weer stolt energie af. Zo houden we de kerntemperatuur in huis helemaal goed</p> <p>Die zoutpakketten liggen op de betonvloer? Dat zeiden jullie toen en toen dacht ik he hoe doen ze dat. Maar toen heb ik dat opgezocht bij TNO en daar hebben ze dat. Dat zout smelt en als het stolt dan geeft het weer warmte af. En toen dacht ik what the fuck, wat een goed idee. En je kan het eindeloos bewaren. In vaste toestand kan je het jaren bewaren.</p> <p>R: Nou bij ons is de cyclus 24 uur. Maar in de zomer staat onze warmtepomp eigenlijk alleen aan voor het bij verwarmen van het warm water aan</p> <p>En dat buffervat dat heb je voor het douchen?</p> <p>R: Ja voor warm water in huis</p> <p>Ik ga binnenkort even langs komen. Wij hebben namelijk boven heel veel ruimte voor een buffervat. Daar zit gewoon een kamertje bijna. Daar zouden we makkelijk een paar 1000 liter water kunnen bewaren.</p> <p>R: Moet je vloer dat wel houden, daarom hebben wij hem beneden onder de trap staan</p> <p>Oja, qua gewicht.</p>	
--	--	---	--

18.	Terug naar de vragen. Wil jij nog iets kwijt over het onderzoek of de buurt of de manier van vragen	<p>Hmmm, nou nee. Ik ben wel benieuwd als je dit onderzoek zou doen. Dit is een Nederlands gezin, wat zou er gebeuren als je zou zeggen nou we hebben een Syrisch gezin dat is gevlucht en die hebben het eindelijk voor elkaar die hebben een status en een baan gekregen en een huis in deze buurt. Dat is, hebben ze met steun van de gemeente hebben ze dat kunnen kopen. Hoe daar op gereageerd gaat worden. Dit is natuurlijk een super witte wijk. Ik vind het wel grappig hoe dat zou zijn</p> <p>R: Ik denk dat je de mensen van kleur in deze wijk misschien op 1 hand kan tellen</p> <p>Ja, het is hier. Die zie je niet. Dat vind ik echt fascinerend. OK, het is dus blijkbaar. Als je naar de buitenwijken richting Hardegarijp ik weet niet precies hoe die wijken heten, Heechterp. Daar is het al veel meer gemêleerd al. Dat is dus hier, ik ben wel benieuwd hoe mensen daar op reageren. Dit is natuurlijk, voor mij is dit een heel. Wat is hier, dit zijn gewoon mensen die vanuit de Randstad met logische redenen hier naar toe komen. En dat snap ik wel. Het is lekker schoon, fris, de ruimte.</p> <p>R: Daar heb ik op zich heel bewust naar gevraagd anders krijg je al heel snel dat mensen gaan zitten op de afkomst en ik wou eigenlijk meer de reden centraal stellen. Zou het voor jou uitmaken als het gezin Syrisch was geweest?</p> <p>Nee, ik vind dat dan ook wel weer interessant. Hoe komen die hier, wat is jullie achtergrond dan. Het is een beetje zoals ik zei die regisseur die met een nieuw idee komt. O, ja dat is interessant. Jij kijkt er heel anders tegen aan. En dan vraag ik mij af waarom kijken wij daar zo tegen aan waarom doen we dat eigenlijk altijd zo. Dat kan natuurlijk ook anders. En zeker nu wij zelf die door Corona zijn wij gewoon, is gewoon 40 50 .000 euro in een week gewoon weg en verdampt dat je agenda en je hele inkomstenstroom is helemaal, was gewoon weg. En dat je ook denkt dat je denkt dit gaat toch geen drie maanden duren. En K is altijd al flexibel geweest. Altijd al onzekere inkomsten maar wel dat we dat altijd uit hebben kunnen vogelen maar ik was altijd wel gewend financiële stress en dat was daar XXXXXXL. Dit komt nooit meer goed. Dit komen we nooit meer, hoe dan. En op zich is dit huis helemaal niet verschrikkelijk duur. Als ik kijk hoeveel mijn kinderen betalen aan huur voor een klote appartementje in Groningen dan mag ik mijn handjes dichtknijpen. Maar daardoor ben ik wel veel meer na gaan denken nou ja, waarom. Waarom zou je het zo doen. Het kan ook best anders en we hebben best geluk hier en dat geluk mag je best wel een beetje delen. Er zijn genoeg mensen die het echt</p>	
-----	---	---	--

		<p>verschrikkelijk veel minder hebben. Een beetje openstellen mensen! Dat vind ik wel. Nee maar ik snap het wel dat je die vraag zo hebt gezet. Anders ga je het heel erg over afkomst hebben en dit is een hele andere, een andere keuze en die..</p> <p>R: Ik ben ooit begonnen met dit onderwerp aan de hand van een boek. Daar is de helft van Nederland verdronken in mijn eerste scenario toen ik dat liet schrijven was er geen west Nederland meer. Maar dat werd wel heel radicaal.</p> <p>Nou ja</p> <p>R: En dan heb je dan ook nog een enorme nationale ramp te verwerken hoewel ik mij afvraag of we dat hier in Friesland een nationale ramp gaan noemen</p> <p>Nou ja, stel nou dat dat dat zijn de scenario's. Kijk wij zijn opgevoed. Tenminste jij misschien ook nog wel met het idee dat het wordt alleen maar meer en beter en mooier en als ik dan kinderen zie dan denk ik oeeee. Maar misschien heeft het ook wel te maken met onze leeftijd dat als je ouder wordt dat je je maar zorgen gaat maken over. En dat is ook wel de reden voor hun dat ze dachten van hoho, wacht onze kinderen. Die willen ook wel wat ruimte gunnen dus daarom gaan we verder zoeken.</p> <p>R: Ja vandaar, en we schijnen nog zo'n twee meter boven NAP te liggen</p> <p>Ja dit stukje ja.</p> <p>R: Dus we hebben hier nog wat meer ruimte. En als alle ellende, ik ben gek op de doem scenario's, als alle ellende, als dat allemaal echt gaat uitkomen dan kunnen we beter een drijvend huis gaan maken</p> <p>Nou de broer van mijn zwager die bouwt drijvende huizen. Echt heel mooi en fucking hell maar gaan we daar dan naartoe, dat we maar gewoon iets maken dat blijft drijven</p> <p>R: Ik ben meer van het we kunnen ook ons gedrag aanpassen en kijken of we alles kunnen voorkomen. Voorkomen is altijd beter dan genezen vind ik</p> <p>Ja, ja. Je kan technische oplossingen gaan verzinnen maar je we moete in on s denken iets whoesh om gaan zetten.</p> <p>R: Zoals jij vertelde over N. Een dag bezig met boodschappen doen.</p> <p>Ja wij bestellen bij de AH. Als je dan ziet hoeveel plastic dat is. En bij Ecomplaza, daar haalt K dan wel vaak dingen. Maar het is een soort ingesleten gemak. Dat is er allemaal, dat kan allemaal maar het begint steeds meer te wrotten. Maar dat zie ik dan bij mijn kinderen zie ik dat ook. Die gaan dat ook zien en zien dat het een worsteling is. Maar die toevoerblijven en alles wat er nog onder zit dat is, supermarkten waar het je allemaal gemakkelijk wordt gemaakt. Als ze die</p>	
--	--	---	--

		<p>40 miljoen nou eens niet in bonussen zouden steken maar in verduurzaming. Dan zou het al een hele andere winkel worden</p> <p>R: Wij hebben een oogst aandeel dus onze dochter is gewend dat ze uit de tuin in het seizoen biologisch eet en dat ze bij de teler een dag eten mag uitkiezen. Als ik bij de supermarkt koop dan moet ik het dezelfde dag opeeten. Van het oogstaandeel kan ik groenten veel langer bewaren.</p> <p>Ja dat ken ik, uit de tuin van mijn vader, als je daar boontje uit eet. Dan wow wat een smaak!</p> <p>R: Misschien helpt dit gezin wel mee aan een verdere bewustwording</p> <p>Jaa dat zou best kunnen hoor. Ja, Nou ja dat doe jij nu ook al.</p> <p>R: Hoezo?</p> <p>Jij geeft aan wij doen het zo en dan denk ik he dat kunnen wij ook gaan doen. Het zijn leuke initiatieven. Net wat N ook deed. O wauw, en daar zaten ook technici mee bij en dan had ze zelf een notenkoek gemaakt maar nee dat willen we niet dat kennen we niet. Die gingen liever langs de Macdonalds.</p> <p>R: Ach dat doe ik ook wel eens hoor</p> <p>Wie niet maar het moet geen gewoonte worden</p> <p>R: Dank je wel. Als jij ergens in de aankomende weken denkt van nou dat heb ik gezegd maar dat had ik eigenlijk niet willen zeggen. Je kunt je hele interview terugtrekken, alles wordt anoniem dus er worden geen namen genoemd en je kan het uitgeschreven interview ook nog terug lezen als je dat zou willen. Ik zet alles in mijn computer en die gaat het analyseren.</p> <p>Nee prima. Ik ben benieuwd hoeveel woorden het zijn als je het hebt uitgeschreven</p> <p>R: Dat ga ik je nog laten weten</p>	
--	--	---	--

Appendix XI; Transcription Interview VI

Datum: 17-5-2023

Geïnterviewde: Man

R: Onderzoeker

I: Geïnterviewde

Inleiding:

I: Dit is wel officieel

R: Dat moet van de opleiding, netjes de toestemming vragen en daar ook voor laten tekenen.

I: O, ja ik had daar moeten tekenen. Mooi dingetje trouwens. Ik heb zo'n Apple ding maar deze is ook mooi

R: Deze heeft geen internet. Het is een soort van e-reader maar dan kan je er ook op schrijven. Een hebbedingetje.

I: Ik hou wel van gadgets, ziet er leuk uit.

R: Het is een digitaal kladblok en alles verplaatst zichzelf naar mijn laptop en dan staat alles veilig opgeslagen achter een wachtwoord.

I: O dat is mooi! Nou brand los..

Korte uitleg van het onderzoek

R: T, jij bent een van de weinige mensen die ik niet van gezicht of naam ken die ik vragen ga stellen. Mijn vragen lijst gaat over de buurt en in hoeverre mensen geneigd zijn om zichzelf aan te passen of anderen te accepteren als die in hun buurtje komen wonen. Daarvoor heb ik een fictief gezien laten maken door Chat GPT en twee scenario's. Het ene scenario is dat mensen hier willen komen wonen zijn goedkopere woningen en het andere scenario is omdat de leefomgeving hier gezonder is. En ik ben heel benieuwd in hoeverre mensen die al heel lang in deze wijk wonen, hoe open zij kunnen zijn.

I: Wat is je definitie van wijk, waar loopt dat

R: De Transvaalwijk, dus de singel de Spanjaardslaan, eigenlijk tussen de Spanjaardslaan en de Singel in en dan ook de Looijerstraat en de Bothastraat erbij. IK heb uit eigenlijk alle delen van de wijk wel iemand gesproken. De grote huizen, de kleine huizen de wat nieuwere huizen, de oudere huizen ik dacht daar moet nog 1 iemand bij met een enorm huis bij, en ja, dat ben jij.

I: Lacht, valt wel wat mee.

R: Het ziet er imposant uit aan de buitenkant

	Question R	Answer I	Non-verbaal
1.	Hoe lang woon jij hier?	Ik woon hier 17 jaar dus vanaf 2006. R: En altijd op dit plekje? Ja, ja, daarom vroeg ik van je definitie van de wijk want daarvoor woonde ik op de Lijsterstraat en daarvoor woonde ik op de Troelstraweg en daarvoor woonde ik op de Menaldumstraat dur ik heb altijd wel in de buurt gewoond, maar ik woon 17 jaar echt hier. R: Ben je dan geboren in deze omgeving? Ja op de leeuwerikstraat, dus dat valt net buiten jouw definitie maar dat is vlak bij.	
2.	Zou je de wijk kunnen omschrijven waar je nu woont?	Ja het is een prachtige wijk. Het is mooi dicht gelegen bij de binnenstad, je kan alles mooi lopend doen, of op de fiets. Er zitten mooie groene punten omheen, de Prinsentuin, het Rengerspark. In de wijk zitten kleine groen strookjes. Het is een mooie wijk omdat die is	

		<p>gebouwd zeg maar omstreeks 1880 denk ik. Dus het is een mooie gemengde wijk. Er wonen veel kinderen, er wonen ook wel veel oudere mensen. Ja ik vind het een van de mooiste plekken van Leeuwarden maar daarom woon ik hier ook graag</p> <p>R: Dat is denk ik bij iedereen die hier woont. Het is gewoon heel erg mooi</p> <p>Ja!</p>	
3.	<p>Nu weet ik ook niet of jij hier veel mee te maken hebt maar hebben jullie ook veel nieuwe burens, nieuwe buurt bewoners in de straat?</p>	<p>Zeker, euhm, dit stukje dat nu zo mooi is dat was toen ik er kwam wonen helemaal niet zo mooi. Er zaten toen allemaal bedrijven. Dat hele mooie huis van mij dat is heel lang een bedrijfspand geweest, een kantoorpand en toen ik het kocht was het een studentenpand. Er zaten 12 studenten in. Het was een grote puinhoop. En dat hebben we dus volledig over de kop gehaald. En dit pand was een heel verlopen bankgebouw waar niets aan gedaan werd en als je ziet hoe mooi ik het gemaakt heb. En naast mij zat een parodontologie praktijk en als je ziet hoe mijn burens dat hebben opgeknapt. Dat is ook heel mooi geworden. Daarnaast woonde een ouder echtpaar. Daar zijn mensen inderdaad uit het midden van het land komen wonen. Hij is arts, zij is financiële vrouw en hij is arts in het ziekenhuis. Daarnaast woont een boer die komt van het platteland en is in de stad gaan wonen en daarnaast woont een badkamerhandelaar, we noemen hem L Badkuup en daarnaast woont iemand, die zou je eigenlijk moeten interviewen, die dames die wonen daar echt hun hele leven al. En die hebben geeft van hun ouders</p> <p>R: Is dat het huis op het hoekje?</p> <p>Ja</p> <p>R: Daar moet ik altijd een beetje denken aan de Adams Familie. Heb zo het idee als je daar aan belt dat er een Lurch komt open doen. Ziet een beetje spookachtig uit.</p> <p>Dan zit je er dichtbij denk. Maar ja dan ga echt 50 jaar terug in de tijd.</p> <p>R: Ik ben denk ik 72 jaar terug in de tijd gegaan. Heb denk ik de oudste persoon in de wijk geïnterviewd.</p> <p>O wat goed</p> <p>R: Dat was een heerlijk gesprek. Maar jij kent je burens dus wel heel goed?</p> <p>Ik ken heel veel mensen in de wijk. Ja ik heb een hond he, een labrador, een hele lieve hond ook</p> <p>R: Heb jij een bruine labrador?</p> <p>Ja</p> <p>R: Dan liep je vanmorgen nog langs ons huis</p> <p>Ja dat zal wel. Ik loop elke ochtend en iedere avond door de wijk. En ik zit heel graag op mijn bankje voor ons huis, nou ik maak altijd een praatje met iedereen die daar zin in heeft</p>	<p>Moet hard gniffelen</p>

		R: Dat is ook wel een beetje buurt eigen, dat bankje Ja, je spreekt mensen en als je het niet wil dan ga je er niet zitten of je verschuuld je achter de krant. Maar ja, ik vind ik het ook leuk om mensen te kennen	
4.	Maakt het dan voor jou ook uit waar nieuwe mensen in de buurt of wijk vandaan komen?	Nee hoor, iedereen is mij even lief. Dat vind ik juist wel interessant toch. Die diversiteit.	

Introductie fictieve gezin

Nu heb ik door AI een scenario laten maken omdat ik te veel fantasie heb en ik in deze wijk woon en dus nooit een ongekleurd beeld zou kunnen maken. Maar dit is mijn fictieve gezin, Jan en Maria plus hun twee kinderen.

I: Leest, Hmmm, nou, een heel gezonde financiële huishouding en een leuk gezin. Nou die zijn er flink op vooruit gegaan dan dat ze hier zijn komen wonen

R: Nou dat doen ze nog niet. In deze omschrijving wonen ze nog in Utrecht, maar ze zijn aan het overwegen om te verhuizen

	Question R	Answer I	Non-verbaal
5.	Komt dit op jou over als een gezin dat in de Transvaalwijk zou komen wonen?	Nee, dat denk ik niet R: Nee? Want Nou ze hebben best een heel goed inkomen en euhm, ja weet je ze zullen er vast tussen zitten maar euhm nou ik euhm, als ik kijk naar wie er in de wijk wonen, euhm. Ja ik denk dat er veel mensen zijn met een lager inkomen. Het zijn toch veel starterswoningen denk ik toch. Als je dat vergelijkt. Ja de wijk is best wel verschillend. Ons stukje is een duur stukje en de straat hierachter ook maar het overgrote deel zijn vrij compacte woningen, euhm, daar kan je ook niet met een groot gezin, hoewel alles kan, vroeger woonde je daar met een groot gezin maar dat doe je nu eigenlijk niet meer. Ik zie veel, ik kon veel te koop bordjes, ik zie veel jonge mensen, starters. En zij zijn dan al iets meer, zij zijn dan al gevestigde orde als je het zo leest. R: Deze gevestigde orde heeft wel besloten om naar Leeuwarden te verhuizen Ik verwacht dit gezin, als ze hier komen wonen, eerder in het Bonifatiuspark of in Zuiderburen, dat soort wijken, kijk daar zitten toch veel van die R: Vossenpark misschien? Ja, dat zijn ook wat grotere woningen maar ja, dat is mijn inschatting natuurlijk. R: Dat zou voor jou ook wel misschien beroepsdeformatie zijn	Lacht

		<p>Ja dat kan, maar ik hou mij hier ook helemaal niet mee bezig.</p> <p>R: Wat doe jij eigenlijk? Jij bent makelaar?</p> <p>Nee, joh, nee ik ben ondernemer, ik heb een hele serie bedrijven. Ik zat in de wijnhandel, ik ben van opleiding registeraccountant. Ik ben eigenlijk een financiële vogel. Ik investeer in bedrijven en die run ik soms ook en ik studeer cultuurwetenschappen aan de Open Universiteit. Vandaar dat ik dacht, wat leuk eens kijken hoe jij dat aanpakt misschien moet ik ook wel zo iets doen.</p>	Lacht
--	--	--	-------

Inleiding scenario I

I: Leest

R: Ik wil het ook wel voorlezen als dat makkelijker is

I: Nee hoor, ik zet alleen mijn bril even af, die leesvensters werken niet zo fijn

R: Nu geef je wel je leeftijd een beetje weg, ik heb namelijk hetzelfde dat met de bril op het puntje van de neus dingen makkelijker lezen.

I: 55!

R: Tien jaar ouder

I: leest Juist, ze kopen een woning in Leeuwarden met vier slaapkamers aanzienlijk goedkoper dan daar. Ze blijven in Utrecht werken, dat is natuurlijk waardeloos. Dat is twee uur trainen he

R: En twee uur terug

I: Maar goed je kan tegenwoordig natuurlijk ook thuis werken, hoewel. Zij werkt in de zorg. Dan blijf je natuurlijk niet in Utrecht werken. Er is hier werk zat. Minder uitgeven aan boodschappen, dat snap ik niet helemaal of je nu in Leeuwarden of Utrecht zit, dat maakt niet uit toch?

R: Volgens mij niet

I: Maar goed die woonlasten zijn echt lager. Maar dit komt best vaak voor hoor. Er zijn veel mensen uit de Randstad hier naar toe gekomen. Dat heeft wel invloed, het drijft de prijzen op. De locals vinden dat niet altijd even leuk

	Question R	Answer I	Non-verbaal
6.	Dat is mijn openingsvraag; wat vind jij van mensen die vanuit andere delen in Nederland hier komen wonen vanwege	Dat vind ik prima. Dat vind ik goed. Kijk dit is een regio die economisch, nou ja, zich niet zo snel ontwikkeld als dat de Randstad dat doet of Brabant, dus nieuwe mensen die geven ook nieuwe impulsen aan deze economie. Nou kijk dat ze in Utrecht blijven werken dat is wat minder maar ik denk dat als ze hier een goede baan zouden kunnenvinden dat ze dat zeker zullen doen. Ik vind dat prima. Dat is gewoon	

	goedkopere woningprijzen?	<p>mobiliteit, dat maakt ons allemaal beter. Ik vind dat prima.</p> <p>R: En op zich Utrecht Leeuwarden is nu ook weer niet een enorme reistijd</p> <p>Nou ik doe dat vrij vaak, en met de auto ben je een uur en drie kwartier kwijt en met de trein ben je twee uur kwijt en dan kom je aan en dan moetje nog ergens heen</p>	
7.	Denk je dat het voor deze mensen makkelijk gaat zijn om zich aan te passen aan de buurt?	<p>Ja, nou ja, iedereen heeft het er altijd over dat Friezen heel moeilijk zijn en heel stug maar dat is helemaal niet zo. Je bent volgens mij gewoon welkom, het lijkt mij niet dat dat aanpassingsvermogen vergt. Friezen zijn veel zorgzamer, veel meer contact. Maar goed ik heb ook een huis in Amsterdam gehad. Ik moet zeggen, dat ging ook prima, dat was ook heel gezellig. Ik bedoel die cultuurverschillen, mensen generaliseren vrij snel. Maar je hebt in Utrecht nare mensen en die heb je in Leeuwarden ook</p> <p>R: Het valt mij op dat ik overwegend leuke mensen in deze wijk tegenkom. Ik kom heel erg weinig echt nare mensen tegen maar die zijn er waarschijnlijk wel</p> <p>Ja, die zijn overal maar ik denk wel dat het verschil maakt tussen zeg maar Leeuwarden en het platteland van Friesland. Ik denk dat het daar misschien iets moeilijker is om daar tussen te komen maar Leeuwarden is best wel.. er zijn hier best veel mensen die helemaal niet uit Friesland komen dus ik denk dat dat niet zo ingewikkeld is</p>	
8.	Zou jij je aanpassen aan nieuwe mensen?	<p>Ja, dat hangt er vanaf. Wat is aanpassen. Je hoeft je toch niet aan te passen aan de buurtbewoner en de buurtbewoner hoeft zich ook niet aan mij aan te passen, dus euhm, je bent gewoon jezelf.</p> <p>Ja iedereen heeft natuurlijk zijn eigen gebruiken maar dan moet je denk ik denken aan termen als overlast, mensen die harde muziek aan hebben ofzo dat je zegt waarom doe je dat. Maar ik zou niet weten waarom iemand uit Utrecht dat anders zou doen dan iemand uit Leeuwarden. Nee ik denk dat je van elkaar kunt leren. Dus ik zie dat alleen maar als positief</p>	
9.	Denk jij dat je over de loop van tijd als deze mensen leert kennen, ze wonen al wat langer naast je, dat je gedachtegangen van hen zou gaan overnemen of denk je van moah, zo zit ik niet in elkaar.	<p>Ach, dat gaat ongemerkt volgens mij. Iedereen beïnvloed iedereen maar natuurlijk ja dat heeft invloed. Maar de vraag is wel hoeveel invloed heeft dat dan. Kijk als half Utrecht hier komt wonen dan heeft dat wel meer impact dan als dat niet zo is.</p> <p>R: Vraag mij af hoeveel Cambuur supporters er dan nog in de wijk wonen. Dan is iedereen voor FC Utrecht</p> <p>Ja, maar ik denk toch dat mensen zich eerder als je vanuit Utrecht hier woont, dat mensen dan toch bedenken, waarschijnlijk wordt dat dan wel je stad dan, Daar ga je wel in mee. Dan wordt je misschien</p>	Moet lachen

		<p>wel Cambuursupporter of een fan van lokale restaurantjes of de schouwburg hier is dan ook zo gek niet meer. Maar euhm, ik denk dat uiteindelijk datje elkaar beïnvloed. Dat gaat impact hebben, je haalt er ideeën uit en misschien, het zou kunnen.</p> <p>Maar daar moet je dan wel een beetje open voor staan. Kijk, ik heb een vriendenkring waarmee je gezellig optrekt, normaal als ik op mijn bankje zit en een nieuwe wijkbewoner meldt zich dan maak ik daar een lekker, dan heb ik daar een lekker gesprek mee denk ik. Maar, tja, beïnvloeding hoe ver gaat dat. Dat vraag ik mij dan af.</p> <p>R: Ja ik vraag mij dat ook af, de vraagstelling komt vanuit de scenario's. Hoe ver neem je zaken van een ander over. Om je een beeld te geven, wij wonen in de Steijnstraat, de kleine huisjes.</p> <p>Een beetje aan het eind zit je dan, richting de Spanjaardslaan</p> <p>R: Schuin tegenover de speeltuin</p> <p>Daar loop ik vaak langs. Mooie plek.</p> <p>R: Ik denk dat je bij ons eerder last van elkaar hebt en dat dat dan eerder wordt uitvergroot</p> <p>Ik denk ook dat dat met fases te maken heeft. Kijk, mijn kinderen zijn inmiddels de deur uit. Wij hadden ook hele groepen jongeren die bij ons een tuinfeestje gaven, daar hadden mijn burens natuurlijk ook last van. En euhm, althans, er heeft nooit iemand zich boos bij mij gemeld. En ik kwam hier aan de Prinsentuin, dat is natuurlijk het ene feest na het andere natuurlijk. Ja, als je daar een hekel aan hebt, dan moet je hier niet gaan wonen. Ik vind het prima en af en toe denk ik wel eens moet dat nu zo. Maar goed. Ik vind het prima. Jouw vraag denk ik ook te maken met een stukje tolerantie of acceptatie, of hoe ga je met dingen om. Ik denk dat dat voor ieder mens anders is</p>	
--	--	---	--

Introductie scenario 2

R: Ik heb nog een scenario laten maken. Nu komen Jan en Maria hier wonen omdat het hier gezonder is. Minder licht-, geluid en lucht vervuiling

I: Ja dat is ook zo

R: Er zijn een paar verschillen, Jan blijft in Utrecht werken maar Maria zoekt en vind een baan hier.

I: Dat dacht ik al

R: Ze hebben nog steeds goed verdiend met de verkoop van hun appartement maar overbieden dit maal niet. Ze betalen de vraagprijs, misschien een klein beetje meer maar geen anderhalve ton meer om dat te krijgen wat ze willen. Ze stellen zich misschien een tikje anders op, financieel blijft het

plaatsje gelijk, ze merken wel dat de omgeving een positieve invloed heeft op hun gezondheid en dat ze daardoor fijner in het leven komen te staan.

I: Nou wat mooi

R: Klinkt dit als een scenario wat kan

I: Zeker, hier zijn we trots op in Friesland he, Dat noemen we brede welvaart hier en dat gaat over dat je misschien economisch misschien niet het meeste, het hoogste inkomen maar we zijn wel het gelukkigst. Mooi, en geluk heeft te maken met een beetje op elkaar letten volgens mij, dat je gezond bent, dat je frisse lucht ademt. Dat je gewoon een fijn leven kunt hebben en natuurlijk moet je je rekeningen betalen, dat hoort er zeker bij maar dat is niet alleen maar het leidende motief. Ik snap deze mensen wel, ik bedoel wel een heel goed idee. Wat ik denk wat veel mensen tegenhoudt, je eigen vriendenkring en je eigen familie in Utrecht, die blijft daar. Ik denk dat dat wel veel mensen tegenhoudt om zo'n stap te nemen. Je moet wel, voortaan als je op familiebezoek gaat, naar je moeder, mantelzorg, dat houdt je misschien wel tegen. Ik bedoel, ik ben nergens aan verbonden maar dit is wel waar ik ben opgegroeid, waar ik iedereen ken

R: Ik ben op mijn achtste verhuisd vanwege het werk van mijn vader van Brabant naar Friesland. Wat mij opviel was dat mensen als ze op bezoek kwamen altijd een nachtje moesten blijven slapen maar dat wij als we bijvoorbeeld na een verjaardag van mijn oma gingen, dan mochten we naar het eten weer gewoon naar huis. De afstand Friesland Brabant was minder lang dan van Brabant naar Friesland.

I: Ja, dat is euhm. Zie je mijn bedrijvigheid zit overal. Met de wijn business dat zit over de hele wereld. Wat is nu afstand. Veel Friezen maken zich daar minder druk om, het is wel iets typisch Nederlands, dicht bij je werk wonen en een uur reistijd is absurd maar in Londen, ik heb een tijd lang in Londen gewerkt, twee uur reistijd is daar het minimum bijna.

R: En dan zit je nog in de stad

I: Ja, want het is zó duur om daar te wonen, dat kan bijna niemand betalen dus je moet vanaf een verschrikkelijke afstand naar je werk toe. Nu is alles relatief denk ik, maar goed ga door.

	Question R	Answer I	Non-verbaal
10.	Wat vind jij van mensen die om deze reden, de gezondere leefomgeving, in de wijk komen wonen?	Dat komt volgens mij best vaak voor. Ik denk dat et financiële argument, want je hebt nu een actief stel met twee kinderen heb je geselecteerd maar wat ik ook veel zie zijn mensen die wat ouder zijn. Die misschien eerder uit Friesland weggegaan zijn en die dan later op latere leeftijd toch weer terug komen. En dat heeft te maken, denk ik ook wel met financiën maar ook met een gezondere leefomgeving.	
11.	Denk je dat deze mensen zich makkelijker kunnen aanpassen in de buurt dan de mensen uit het vorige scenario?	Nou hun intrinsieke motivatie is wellicht wat sterker, dat verwacht ik eigenlijk van wel	

12.	En zou jij je makkelijker aan hen aanpassen?	Dat maakt voor mij niets uit. Dat is niet echt, ik zie daar niet een groot verschil in	Lacht
13.	Welke van de twee scenario's denk jij zou beter zijn voor de buurt, mensen die hier komen vanwege goedkopere woningen of mensen die heir komen vanwege een gezondere leefomgeving?	<p>Hmmmm, ja, nou ik denk dat het eigenlijk niet echt super veel uitmaakt. Als je echt super bezig bent met een gezondere leefomgeving dan vraag ik mij af waarom kies je dan voor deze buurt? Dan zou ik zeggen pak een van de dorpjes om de stad heen, dan heb je wel de luxe van de stad maar zit je nog gezonder want de stad is per definitie ongezonder dan wanneer je wat meer buiten uit bent, dus euhm. En kijk een financieel motief, dat financiële motief geldt eigenlijk voor heel Noord-Nederland, nou met uitzondering van Groningen misschien, maar voor Leeuwarden geldt het zeker. Ik denk tegenwoordig met die hoge stookkosten dat de Transvaalwijk veel minder aantrekkelijk is geworden, ik bedoel je moet wel met je huis aan de slag. Je moet verduurzamen. Als je in een van de nieuwere wijken gaat wonen dan hoef je dat allemaal niet meer te doen</p> <p>R: Of minder Ja of minder dus ik vraag mij af of het veel impact heeft.</p>	
14.	Het gezin dat vanwege de gezondheidsredenen hier komt wonen, zou dat op een andere manier impact op jou hebben op jouw eigen visie?	<p>Nou nee, bij beide scenario's zijn ze even welkom.</p> <p>R: Wat zijn wij een heerlijke tolerante buurt Nou ik weet niet hoe anderen gereageerd hebben, maar ik geloof niet dat nou heel erg euhm. Waar ik denk, waar het vervelend wordt als mensen heel dominant hun eigen leefwijze opleggen. Ik ben persoonlijk heel tolerant naar mensen uit Turkije of vluchtelingen, vin dik prima heb ik geen enkele hekel aan. Een tante van mij woonde in Rotterdam zuid en langzaam aan zog zij de buurt veranderen, het karakter. En dat terwijl ze helemaal geen hekel heeft aan mensen uit andere landen maar op een gegeven moment herken je je niet meer, en op een gegeven moment was ze toch rijp om naar een andere wijk te verhuizen in Rotterdam. Kijk dat is next level van wat jij beschrijft, ik denk dat dat hier heel erg meevalt.</p> <p>R: Wat jij omschrijft is gentrificatie, dat bepaalde bevolkingsgroepen een wijk overneemt. Dat is in heel veel wijken zoals dit gebeurd in andere steden. Het fijne aan deze wijk is dat de toenmalige bewoners een stokje hebben gestoken tegen de sloop van de wijk en tegen het vervangen voor nieuwbouw waren. Daar houd je dit karakteristieke buurtje aan over. Hoewel in andere steden mensen met een andere nationaliteit als achtergrond dit soort wijken ook weer verlaten omdat ze groter of anders willen gaan wonen. Zo krijg je die migratie golven die bijster interessant zijn</p>	

		<p>Het is bijzonder om te zien en over na te denken. En het houdt mij wel bezig, want uiteindelijk, we moeten een land zijn waar iedereen met elkaar samenleeft en waarom lukt dat andere landen beter dan ons, waar ligt dat dan aan, hoe krijgen we dat beter en we zitten hier in Leeuwarden ook wel in een luxe positie dat het eigenlijk, ja, het gaat tot nu toe best goed. We hebben niet veel overlast van elkaar, denk ik.</p> <p>R: Ik denk dat het misschien ook wel een beetje Friese mentaliteit is, Friesland eigen, doe maar normaal</p> <p>Ja dat zou kunnen hoor, dat het daardoor beter gaat. Ik zou het niet weten maar terug naar jouw vragen, het interview</p> <p>R: Dit hoort er allemaal bij hoor. Het is meestal veel interessanter wat er tussen de regels door iets komt en dat op te pikken. Maar ik heb in ieder geval alle vragen gesteld die ik zou moeten stellen volgens mijn lijstje</p>	
15.	<p>Mis jij nog iets, heb je nog iets van waarom focus je je daar niet meer op of waarom kijk je daar niet naar</p>	<p>Ik weet niet wat het doel van het onderzoek is</p> <p>R: Toen ik begon dacht ik dat oudere mensen minder aanpassend zouden zijn. En ik had de sociale cohesie in het wijkje anders ingeschat. Ik had gedacht dat mensen veel meer alleen waren. Jij bent nummer zes die ik interview, bij nummer vijf kreeg ik al, en bij de rest overigens ook al te horen: “maar ken je die niet dan”, of “heb je dat nooit gehoord?” en toen dacht ik verdorie, ik woon hier niet alleen ik ben onderdeel van deze plek. Voel jij dit dan ook zo?</p> <p>Ja absoluut</p> <p>R: Hoe uit zich dat voor jou</p> <p>Ja dat je elkaar probeert elkaar te helpen en ik ben in de gelukkige positie dat ik veel mensen kan helpen. En mensen weten elkaar ook te vinden hoor. Je bent altijd in twee stappen euhm, nou ik zie jou nu voor het eerst maar ik weet zeker in de loop van de aankomende weken dan kom ik je weertegen en dan praten we even of we zwaaien en moeilijker is het ook niet. Maar daardoor voel je je wel, ik denk ook voor veel alleenstaanden die even een ommetje maken en anderen tegen komen, ik denk dat dat heel belangrijk is. Dat je voelt ik hoor hier, dit is mijn plek, ik ken mensen, ik weet hoe de hond heet maar ook als er iets is. Er moet iets in het buurthuis gebeuren of, ik heb meebetaald aan zo’n plofding, zo’n AED. Nou die hangt daar in de hal van dat grote appartementengebouw. Iedereen gooit wat geld inde pot en er was nog te kort en op een gegeven moment belt iemand bij mij aan en zegt wil jij dat niet doen. Ja natuurlijk zeg ik, hartstikke goed. Mijn vader is heel jong overleden aan een hartaanval dus het is wel handig dat er zo’n ding hier in de buurt hangt. Zo denk</p>	

		<p>ik dat heel veel mensen elkaar helpen, zo van iets wat jij niet kan maar je buurman wel. En veel mensen in de buurt, er woont iemand 1 straat verder dan bij jou, ik kan even niet op zijn naamkomen, met twee van die grote newfoundlanders, nou die kom ik natuurlijk ook met de hond tegen, en die kent werkelijk heel de buurt. Die heeft een klusbedrijf en die klust werkelijk alleen maar in de buurt. Dan is ie bij de enen klaar en dan schiet iemand hem aan, kun je bij mij het dak ook doen. Kijk daar hou ik van. Dat is leuk</p> <p>R: Hij is geboren twee huizen van waar ik woon en hij woont nu schuin achter ons. Dat is zo grappig maar zo zijn er meer mensen die echt hun hele leven in dit wijkje zitten. Mensen die echt vanaf hun geboorte tot nu in de Transvaalwijk wonen. Die misschien ook wel zo iets hebben leuk die muziek en vogel en Bonifatius wijken maar dat is niet de Transvaalwijk. De overkant van de straat</p> <p>Nou ik heb dat wat minder. Ik zie het als een wat groter geheel. Ik vind die Transvaalwijk niet zo uniek hoor want volgens mij wat je hier hebt dat heb je ook wel in de wijk hierachter, Ik denk dat dat dichterbij elkaar ligt.</p> <p>R: Dat stuk zat niet in de renovatiesubsidie uit de jaren 70 vandaar dat ik mij vooral richt op dit stukje. Maar zou je, dat stuk wat jij benoemd, de Transvaalwijk zien een volkswijk</p> <p>Ja het heeft wel dat karakter. De meest bekende volksbuurt dat is de Schepenbuurt, achter de AlbertHeijn XL, Daar hebben ze met kerst alles verlicht weet je wel</p> <p>R: De Wielenpolle bedoel je</p> <p>Ja precies, daar leven mensen echt op straat, dan zitten ze op hun bankje en dat doet mij denken aan dat je in Spanje bent dat mensen in Spanje zijn meer buiten, meer samenzijn. Dat is in Nederland natuurlijk minder gebruikelijk maar in de Transvaalwijk neigt het er een beetje naar.</p> <p>R: Ja ik liep langs jou huis en ik dacht, he ook een bankje. Bijna alle huizen in deze wijk of ze nu jong, oud, groot klein er staan bij alle huizen wel een bankje of een stoel</p> <p>Ja, ja, dat is wel het karakter maar als je dan kijkt, mijn dochter, mijn oudste, ik heb maar één dochter, die woont in het Bonifatius park daar heb je toch ook wel een ontzettend leuke sfeer. Veel jonge kinderen, dat is ook een enorm leuke sfeer.</p> <p>R: Ik denk dat dat nog homogener is qua leeftijd. Veel mensen in dezelfde levensfase</p> <p>Ja dat vind ik dan weer mooi. Je hebt hier meer verschillen, jonge mensen en ouderen. Het is mooi divers.</p>	
--	--	---	--

	<p>Nou leuk dat jij hier bent komen</p> <p>R: Ach, ik woon hier al heel lang. We hebben nog gedacht om te gaan verhuizen naar een groter huis aan de gracht maar dat piepkleine huisje dat is wel zo charmant en we zijn maar met z'n drieën. Dus laat die grote huizen maar aan de grotere gezinnen over</p> <p>Je hebt helemaal gelijk. Kijk ik vind onze plek zo mooi. Ik wil er niet vandaan maar we wonen er maar met z'n tweeën inmiddels en je moet het wel maar warm houden en onderhouden en bijhouden. Dus het is heerlijk om een compact huis te hebben</p> <p>R: Dank je wel voor het beantwoorden van mijn vragen. Heb jij dingen gezegd waarvan je zo iets hebt, ik heb liever niet dat je dat uitschrijft</p> <p>Nee helemaal niets geheims.</p> <p>R: Overigens spaar jij een bepaald type auto?</p> <p>Ja, ik ben gek op Porsche maar die hier staan zijn niet allemaal van mij hoor. Die is van mijn buurman</p> <p>R: Dat is stiekem wel de mooiste</p> <p>Ja zeker. Ik heb ook een 911 maar die van hem is wel mooier. Maar het is met dingen zo, zodra je ze hebt dan is het gewoon.</p> <p>R: Alsof de droom weg is</p> <p>Ja zo iets. Zeg ik vond het heel erg leuk om met je gesproken te hebben</p> <p>R: Ik ook, nogmaals bijzonder bedankt</p>	Lacht heel hard
--	---	-----------------

Appendix XII; codebook

Code	Comment
Acceptance	By residents
Adaptation	By residents
Aesthetics	Looks and feel
Financial	Opinion by residents
Green	Opinion by residents
Healthy environment	Opinion by residents
Learning from each other	Opinion by residents
Livability	Looks and feel / opinion by residents
Not accepting	Of newcomers
Not adapting	To newcomers
Outdoor living	Opinion by residents
Scenario I housing prizes	
Scenario II cleaner environment	
Social Structure	Opinion by residents
Tolerance	By residents
Understanding	By residents